

**การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์**

**นายวิรัช อธิรัตนปัญญา**

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต  
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2551

**The Development of an Educational Guidance Model via Computer  
on Further Study at Sukhothai Thammathirat Open University**

**Mr. Wiruch Atiruttanapunya**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for  
the Degree of Master of Education in Guidance

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

**หัวข้อวิทยานิพนธ์** การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
โดยใช้คอมพิวเตอร์

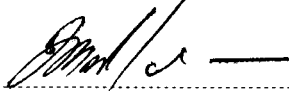
**ชื่อและนามสกุล** นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา

**แขนงวิชา** การแนะแนว

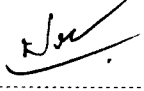
**สาขาวิชา** ศีลภาสาสาตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

**อาจารย์ที่ปรึกษา** 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
2. รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนธ์ณีย์ วิหกโต

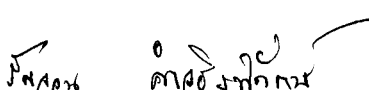
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ


(รองศาสตราจารย์ปرامي รามสูต)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนธ์ณีย์ วิหกโต)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์  
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา  
การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรารานนท์)

วันที่ 15 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552

**ชื่อวิทยานิพนธ์** การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์  
**ผู้วิจัย** นายวิรัช อธิรัตนปัญญา ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)  
**อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต (2) รองศาสตราจารย์ ดร.รัญจวน คำวัชรพิทักษ์  
 (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหคโต ปีการศึกษา 2551

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ (2) ศึกษาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ (3) พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ และ (4) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามขั้นตอนของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย จำนวน 28 คน (2) ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้เทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) จำนวน 14 คน และ (3) ผู้ทดลองใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 23 คน โดยทั้งสามกลุ่มใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง การรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิค TONEX เพื่อสังเคราะห์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้ที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประกอบด้วย บริการสนเทศ 3 ด้าน รวม 19 รายการ (2) ข้อมูลที่เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ รวม 18 รายการ (3) ได้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ มีข้อมูลรวม 18 รายการ และ (4) ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ รวม 10 รายการ คือ (ก) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 1 รายการ ได้แก่ แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (ข) บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 2 รายการ ได้แก่ แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ และ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา (ค) บริการสนเทศด้านการศึกษา มี 7 รายการ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล หลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร

**คำสำคัญ:** รูปแบบ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวการศึกษาต่อ คอมพิวเตอร์

**Thesis title:** The Development of an Educational Guidance Model via Computer on Further Study at Sukhothai Thammathirat Open University

**Researcher:** Mr. Wiruch Atiruttanapunya; **Degree:** Master of Education (Guidance);

**Thesis advisors:** (1) Dr. Preecha Vihokto, Associate Professor; (2) Dr. Ranchuan Kamwachirapitak, Associate Professor; (3) Panthaneer Vihokto, Assistant Professor;

**Academic year:** 2008

### ABSTRACT

The purposes of this research were to: (1) study required information for educational guidance via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University; (2) study the appropriateness of the information and the feasibility of an educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University; (3) develop the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University; and (4) study opinions toward information on using the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University.

The research sample consisted of (1) a group of 28 experts to provide required information for educational guidance via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University based on the Delphi Technique; (2) a group of 14 experts to determine the appropriateness of the information and the feasibility of the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University through the use of the IOC technique; and (3) a group of 23 persons who experimented with the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University. All three groups were obtained by purposive selection. The TONEX Technique was employed for data collection by synthesizing data collecting instruments, namely, a questionnaire to obtain opinions from experts in the Delphi Technique, a questionnaire to obtain opinions from experts concerning the appropriateness of information and the feasibility of the model, and a questionnaire on opinions of the persons who experimented with the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University. Research data were analyzed using the median, inter-quartile range, IOC, mean, standard deviation, and content analysis.

Research findings revealed that (1) the required and appropriate information for educational guidance via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University comprised 19 items classified into three categories of information service; (2) the appropriate information for feasible educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University comprised 18 items; (3) the information in the educational guidance model via computer on further study at Sukhothai Thammathirat Open University comprised 18 items; and (4) the useful information for decision making on further study at Sukhothai Thammathirat Open University comprised 10 items, namely, (a) personal and social information service consisting of one item, that is, a survey of the learning style; (b) career information service consisting of two items, namely, a career readiness test and information on guidelines for pursuing a career in each field of study; (c) educational information service consisting of seven items, namely, information on distance education study methods and system, programs and program structures, personal qualifications of applicants to study in each program, educational expenses, services provided by the university, educational scholarships/ educational loans, and information on and benefits from the study in achievement certificate projects.

**Keywords:** Model, Educational guidance, Guidance on further education, Computer

## กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำชิริพิทักษ์ แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธณี วิหกโต ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และ รองศาสตราจารย์ปราณี รามสูต ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้สละเวลาอันมีค่ากรุณาให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่อบรมเลี้ยงดูให้ความอุปการะสนับสนุน เห็นความสำคัญของการศึกษาของผู้วิจัยมา โดยตลอด คุณญาติ อธิรัตนปัญญา ผู้เป็นแรงผลักดันให้ ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ และขอบคุณทุกท่านที่ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง ด้วยดี ความสำเร็จและคุณค่าใดๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้แก่ผู้ใช้ประโยชน์กับงาน วิจัยนี้ทุกท่าน ตลอดจนขอมอบความสำเร็จนี้แด่บิดาและมารดาผู้ที่ดูแลลูกๆ ด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ อย่างหาที่เปรียบมิได้

วิรัช อธิรัตนปัญญา

กรกฎาคม 2551

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญตาราง .....	ณ
สารบัญภาพ .....	ญ
บทที่ 1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย .....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย .....	6
ขอบเขตการวิจัย .....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น .....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	13
แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการแนะแนว .....	13
ขอบข่ายการบริการสนเทศทางการแนะแนว .....	24
รูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ .....	30
คอมพิวเตอร์กับการจัดการศึกษา .....	34
การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	37
เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย .....	48
เทคนิค TONEX .....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	57
บทสรุปของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ .....	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	64

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	72
ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง .....	72
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	74
บทที่ 5 ค้นแบบชิ้นงาน .....	91
คู่มือการบริการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์.....	97
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	121
สรุปการวิจัย .....	121
อภิปรายผล .....	126
ข้อเสนอแนะ .....	128
บรรณานุกรม .....	130
ภาคผนวก .....	135
ก ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลการวิจัย.....	136
ข เครื่องมือวิจัย .....	142
ประวัติผู้วิจัย .....	175



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ วิจัยแบบเคลฟาย .....	52
ตารางที่ 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และวิธีสุ่มตัวอย่าง .....	72
ตารางที่ 4.2 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูล ที่จำเป็นของบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ในการแนะแนว การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	75
ตารางที่ 4.3 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูล ที่จำเป็นของบริการสนเทศด้านอาชีพ ในการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	76
ตารางที่ 4.4 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูล ที่จำเป็นของบริการสนเทศด้านการศึกษา ในการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	77
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูล ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม .....	79
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูล ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านอาชีพ .....	80
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูล ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านการศึกษา .....	81
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเป็นไปได้ของการพัฒนา รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล คะแนนความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการ สนเทศด้านส่วนตัวและสังคม.....	86
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล คะแนนความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการ สนเทศด้านอาชีพ.....	87
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล คะแนนความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการ สนเทศด้านการศึกษา.....	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	8
ภาพที่ 2.1 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ (System/ Contingency Model) ของ Brown และ Moberg .....	33
ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลตามเทคนิค TONEX .....	56
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	61
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้เทคนิค TONEX ในการรวบรวม ข้อมูล และใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) ในการศึกษา .....	65
ภาพที่ 3.3 หลักการและแนวคิดที่นำมาใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	66
ภาพที่ 3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	67
ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	68
ภาพที่ 4.1 แสดงแนวคิดการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	85
ภาพที่ 5.1 แสดงรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ .....	92
ภาพที่ 5.2 แสดงขั้นตอนที่ 1 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม .....	93
ภาพที่ 5.3 แสดงขั้นตอนที่ 2 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านอาชีพ .....	94
ภาพที่ 5.4 แสดงขั้นตอนที่ 3 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านการศึกษา .....	95
ภาพที่ 5.5 หน้าต่าง และ Icon การเข้าใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	98

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.6 หน้าต่างระบุ Address เพื่อเข้าสู่ระบบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนว การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	99
ภาพที่ 5.7 หน้าต่างเมนูบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม .....	100
ภาพที่ 5.8 หน้าต่างระบุ ชื่อ – นามสกุล ของผู้รับบริการที่จะใช้ระบบ .....	101
ภาพที่ 5.9 หน้าต่างรวมคะแนนการตอบแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ .....	102
ภาพที่ 5.10 หน้าต่างยืนยันการนำผลรวมของคะแนนไปแปลผล .....	103
ภาพที่ 5.11 หน้าต่างเพื่อเข้าสู่เมนูย่อย การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ .....	104
ภาพที่ 5.12 หน้าต่างอธิบายแบบแผนการเรียนรู้ .....	105
ภาพที่ 5.13 หน้าต่างเมนูบริการสนเทศด้านอาชีพ .....	106
ภาพที่ 5.14 หน้าต่างแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ .....	107
ภาพที่ 5.15 หน้าต่างบันทึกการตอบแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ .....	108
ภาพที่ 5.16 หน้าต่างเลือกบุคคลิกภาพ .....	109
ภาพที่ 5.17 หน้าต่างเลือกกลุ่มอาชีพ .....	110
ภาพที่ 5.18 หน้าต่างอธิบายลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ สภาพการ ทำงานเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ โอกาสในความก้าวหน้า ในอาชีพ และแหล่งข้อมูลอื่นๆ จากสถาบันต่างๆ .....	111
ภาพที่ 5.19 หน้าต่างรายละเอียดของสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และแนวทางในการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา .....	112
ภาพที่ 5.20 หน้าต่างเมนูบริการสนเทศด้านการศึกษา .....	113
ภาพที่ 5.21 หน้าต่างระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	114
ภาพที่ 5.22 หน้าต่างเลือกสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	115
ภาพที่ 5.23 หน้าต่างรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	116
ภาพที่ 5.24 หน้าต่างรายละเอียด โครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชาของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	117
ภาพที่ 5.25 หน้าต่างเลือกรายละเอียดคำอธิบายชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	118
ภาพที่ 5.26 หน้าต่างรายละเอียดคำอธิบายชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .....	119
ภาพที่ 5.27 หน้าต่างเมนูแนวทางการเลือกสาขาวิชา .....	120

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยซึ่งทำงานในตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) พบว่าผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรและหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มาขอคำปรึกษาในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่วนใหญ่มีคำถามว่า “เรียนสาขาวิชาไหนดี สาขาวิชาไหนมีคนเรียนมากที่สุด เลือกเรียนสาขาวิชาไหนแล้วมีโอกาสสำเร็จการศึกษาสูง” คำถามเหล่านี้เป็นคำถามที่ต้องใช้เวลาในการตอบมาก เนื่องจากการให้การแนะแนวนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และเป้าหมายเฉพาะตัวของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถ้าผู้เรียนเลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะและเป้าหมายส่วนตัวแล้ว คงต้องฝืนเรียนไปอย่างไม่มีความสุข ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจของผู้เรียน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย อาจเป็นผลให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือเลิกเรียนไปในที่สุด หรือหากเรียนจนสำเร็จคงสำเร็จอย่างไม่เต็มศักยภาพที่มีอยู่ในตัวผู้เรียน เพราะนักศึกษาที่ฝืนเรียนในสิ่งที่ไม่ชอบก็จะทำให้ขาดความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ขาดความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เรียน

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ให้เห็นถึงสภาพที่พึงประสงค์และสภาพปัจจุบันของการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และแนวทางในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาได้เลือกเรียนสาขาวิชาที่ตรงกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และเป้าหมายในอนาคต ได้เต็มศักยภาพของนักศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพงานแนะแนว

#### 1.1 สภาพที่พึงประสงค์ของการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สังคมโลกปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าและมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว คนจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ ปรับตัว และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่สามารถจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ ก็คือ การนำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการพัฒนาคนก็คือ การศึกษาที่จะทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับ

การพัฒนาอย่างเต็มที่ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพคนไทยโดยอาศัยเครื่องมือจากการศึกษานั้น ในปี พ.ศ. 2542 การพัฒนาการศึกษาไทยได้มีการปฏิรูปเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะในมาตรา 6 ที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ทั้งนี้การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์/ จิตใจ สังคม และสติปัญญานั้นจำเป็นต้องได้รับการแนะนำ ช่วยเหลือ และชี้แนะแนวทางในสิ่งที่ถูกต้อง การปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวได้มุ่งเน้นส่งเสริมให้นานวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

งานแนะแนวเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรง และมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้นักศึกษาประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียน การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพในอนาคต โดยงานบริการแนะแนวครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการประกอบอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้การดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวนั้น พบว่ากระทรวงศึกษาธิการมีแผนพัฒนาการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการดำเนินงานในแต่ละยุคสมัยยังมีข้อจำกัด และปัญหาที่ส่งผลให้แผนพัฒนายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังเช่นแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งให้เห็นสภาพการดำเนินงานแนะแนวในขณะนั้น โดยสรุปว่า การแนะแนวของประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน มีสถาบันการศึกษาได้นำ “การแนะแนว” ไปเผยแพร่ แต่ก็ยังไม่สามารถให้บริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพได้ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ปัญหาการจัดระบบงานแนะแนวในสถานศึกษา ปัญหาปริมาณ และคุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์แนะแนว ปัญหาการส่งเสริมการวิจัยทางการแนะแนว (กรมวิชาการ 2535: 2-3) ต่อมาจึงเกิดแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) เนื่องจากแผนระยะที่ 1 ไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กอปรกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีจุดเน้นในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้พัฒนาการแนะแนวและส่งเสริมเครือข่ายแนะแนวให้เป็นระบบ (กรมวิชาการ 2540: 5-6) ส่วนแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) ก็มีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่ง คือ การพัฒนาระบบงานแนะแนว

ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน (กรมวิชาการ 2545: 16) ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทุกแผนมุ่งเน้นและสนับสนุนให้สถาบันการศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานแนะแนวเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบทางไกล ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การศึกษาระบบทางไกลเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้คนที่ห่างไกลให้เข้าถึงการศึกษา และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา อันจะนำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างชัดเจน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีนโยบายมุ่งเน้นที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในระบบการเรียนการสอน (e-Learning) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา เพื่อเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-University) ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย งานด้านการแนะแนวของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่การแนะแนวในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Guidance) โดยเฉพาะที่สำคัญอย่างยิ่งการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งนักศึกษาสามารถติดต่อเชื่อมโยงและเข้าถึงเครือข่ายการใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยได้ง่ายยิ่งขึ้น

## 1.2 สภาพปัจจุบันของการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาออกกลางคันในจำนวนที่สูงตลอดมา ดังเช่น จากการรวบรวมสถิติจำนวนนักศึกษาออกกลางคันช่วงปีการศึกษา 2545-2548 พบว่า มีนักศึกษาระดับการศึกษาประกาศนียบัตรออกกลางคัน จำนวน 23,491 คน และระดับปริญญาตรี จำนวน 261,551 คน (กองแผนงาน 2550: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) ส่งผลต่อการสูญเปล่าทางเศรษฐกิจระดับบุคคล และระดับชาติ ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ การศึกษาแบบแผนการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยในระบบการศึกษาทางไกล: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (บุษบา สุธีธร 2546: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา กรณีของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ปัจจัยด้านอุปสรรคอันเกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ปัจจัยด้านขนาดครอบครัว ปัจจัยด้านความพึงพอใจในระบบการศึกษา และปัจจัยด้านการบูรณาการเชิงวิชาการ โดยที่กลุ่มบัณฑิต และกลุ่มนักศึกษาที่ออกกลางคันได้เสนอแนะว่า ควรให้มีระบบการให้คำปรึกษาผ่านสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งทางโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ ควรกำหนดชุดวิชา หรือเปิดโอกาสให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาที่นักศึกษาชอบเป็นวิชาแรกๆ ที่เรียน จะช่วยสร้างกำลังใจให้ผู้เรียนสามารถเรียนต่อไปได้ ควรเปิดโอกาสให้มีการโอนชุดวิชาที่เคยสอบผ่านแล้วทั้งหมดเมื่อ

มาสมัครใหม่ ในส่วนของข้อเสนอแนะของงานวิจัย จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา ได้แยกออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยในส่วนของ การดำเนินการของมหาวิทยาลัย และปัจจัยส่วนตัวของนักศึกษา และยังพบว่าอัตราออกกลางคันจะสูงมากในปีแรกของการเข้าศึกษา และได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อลดอัตราการออกกลางคันไว้ว่า 1) ในส่วนของการให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ควรให้นักศึกษาได้เลือกเรียนวิชาเฉพาะของสาขาวิชาตามความสนใจ ทั้งนี้เพราะการเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษามักจะมีที่มาจากความสนใจส่วนตัวในด้านเนื้อหาวิชาเฉพาะของสาขาวิชานั้นๆ การเรียนในสาขาที่สนใจ หรือมีประสบการณ์จะมีผลให้นักศึกษาสอบได้มากขึ้น 2) ในส่วนของการให้บริการของมหาวิทยาลัย ควรจัดการอบรมเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล เช่น ความเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลที่ถูกต้อง การบริหารด้านเวลาในการศึกษา การอ่านที่ถูกต้อง วิธีการจับใจความสำคัญ การบันทึกสรุปสาระสำคัญ การสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยควรสร้าง หรือพัฒนาระบบการให้คำปรึกษา และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในส่วนต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วเป็นรายบุคคล สร้างระบบการให้คำแนะนำ และการแนะแนวแก่นักศึกษาผ่านศูนย์วิทยพัฒนาของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค และพัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในส่วนกลางให้สามารถเชื่อมโยงกับส่วนภูมิภาคได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ระบบการให้คำปรึกษาจะต้องครอบคลุมปัญหาอุปสรรคที่นักศึกษาเผชิญในระบบการศึกษาทางไกล ในระยะต่างๆ ตั้งแต่ขั้นก่อนรับเข้าศึกษา หลังจากรับเข้าในระบบแล้ว ระหว่างภาคการศึกษา สิ้นภาคการศึกษา และหลังจากการทดสอบประเมินผล

ดัลเนียค (Dulniak, 1982 อ้างถึงใน บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคณะ 2535: 17) ได้สำรวจสาเหตุของการลาออกกลางคันของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยมอนตানা ในปี 1977-1979 พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนจะมีการออกกลางคันสูง และนักศึกษาที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกเรียนวิชาใดจะมีการออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาที่เลือกเรียนในวิชาที่ตนเองชอบและถนัด และ ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย และคณะ (2532: 68) วิจัยพบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เกิดจากปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ไม่มีความพร้อมในการศึกษา ปัญหาด้านรูปแบบการศึกษา ได้แก่ ขาดความมั่นใจในระบบการเรียนการสอนทางไกล ขาดการแนะนำปรึกษาจากผู้สอนอย่างเพียงพอ ด้านหลักสูตรการศึกษา ได้แก่ เนื้อหาในเอกสารการสอนมีเนื้อหาเยิ่นเย้อ และการบริการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ได้รับเอกสารการสอนและวัสดุการศึกษาล่าช้า การติดต่อในด้านบริการและระบบการให้คำแนะนำปรึกษาไม่สะดวก

ผู้วิจัยในฐานะดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งคลุกคลีกับปัญหาของนักศึกษาวิเคราะห์ว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาถึงแม้ไม่มีผลการวิจัยอย่างชัดเจนส่วนหนึ่ง อาจจะมาจากการที่นักศึกษา หรือผู้เรียนไม่มีข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาศึกษาก่อน



สมัครเข้ารับการศึกษ หรือเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองไม่ถนัด ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่ดี ก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดี เรียนแล้วไม่มีความสุข ไม่มีความพึงพอใจต่อสาขาวิชาที่เรียน จึงเป็นสาเหตุให้นักศึกษาหยุดเรียนและออกกลางคันได้ในที่สุด และงานด้านการแนะแนวของมหาวิทยาลัย ทั้งการแนะแนวก่อนรับเข้าศึกษา ระหว่างการศึกษา และก่อนสำเร็จการศึกษา ยังเป็นการให้บริการตอบปัญหาทั้งทางโทรศัพท์ ทางจดหมาย ทาง e- Mail และที่มาติดต่อด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่ครอบคลุมการให้บริการแนะแนว 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม ทำให้การแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และพัฒนาศักยภาพนักศึกษาไม่ประสบผลเท่าที่ควร ปัญหาอัตราการออกกลางคันของนักศึกษาจึงยังคงมีอย่างต่อเนื่อง

### 1.3 แนวทางในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมชาติราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

จากข้อมูลและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบสภาพของปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช และทำให้ทราบว่า การบริการแนะแนวมีความสำคัญ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้สนใจ เริ่มตั้งแต่ตัดสินใจที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช แต่เนื่องจากนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช จะให้การปรึกษาแก่ผู้สนใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช ที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา จำนวน 8 คน และประจำอยู่ที่ศูนย์วิทยพัฒนา ในส่วนภูมิภาค 10 ศูนย์ ศูนย์ละ 1 คน รวมนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทั้งหมด 18 คน จึงทำให้การบริการแนะแนวของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช ทั้งที่เป็นนักศึกษา และผู้สนใจได้ไม่ทั่วถึง เมื่อเทียบกับจำนวนผู้รับบริการที่มีจำนวนเป็นแสนคนขึ้นไป

ดังนั้นจากสภาพที่พึงประสงค์และสภาพปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเห็นสภาพปัญหาของงานแนะแนวของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช ที่ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งงานแนะแนวที่พึงประสงค์ควรสอดคล้องตามกรอบของแผนพัฒนาการแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการ ลดระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากรทางการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่มีจำนวนจำกัดในการให้บริการ ได้อย่างทั่วถึง และช่วยแก้ปัญหาสำหรับนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่ขาดความเชี่ยวชาญได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัย พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยมุ่งเน้นการแนะแนวที่ให้สารสนเทศสนับสนุนการตัดสินใจ เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ และสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนก่อนรับเข้าสู่ระบบการศึกษาทางไกล

## 2. วัตถุประสงค์การวิจัย

### 2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

### 2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

2.2.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

2.2.3 เพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

2.2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อข้อมูลและการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

## 3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิด (Conceptual framework) ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการและแนวคิดทางการแนะแนว เกี่ยวกับขอบข่ายบริการสนเทศ (เจียรนัย ทรงชัยกุล 2544: 65-71) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ และ บริการสนเทศด้านการศึกษา ดังนี้

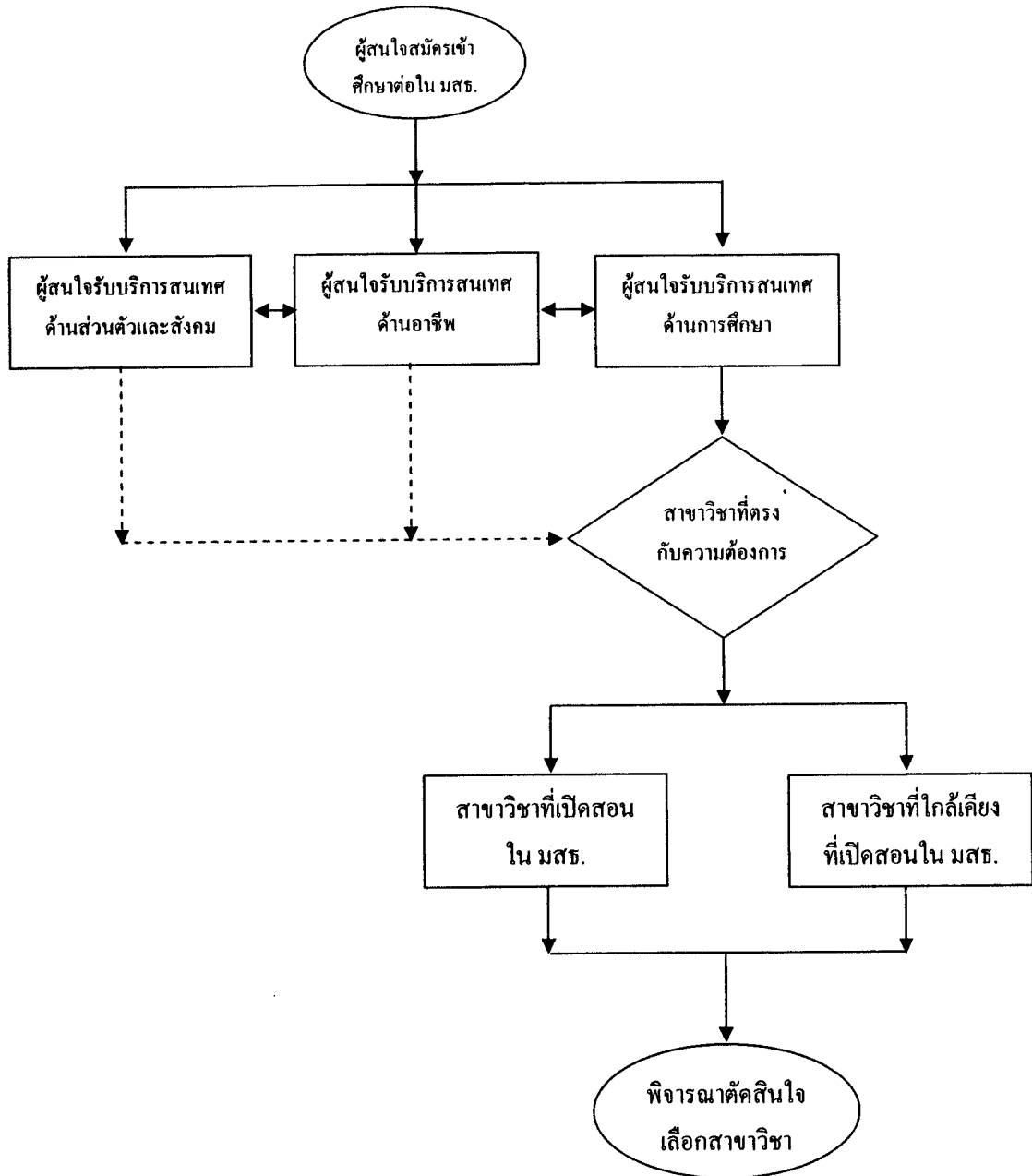
3.1 บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูลและข่าวสารความรู้แก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อสนเทศที่ถูกต้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ในการรู้จัก เข้าใจ และยอมรับตนเองตามความเป็นจริง เข้าใจผู้อื่น รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และรู้จักพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและดำรงชีวิตในสังคม

3.2 บริการสนเทศด้านอาชีพ มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล และข่าวสารความรู้เกี่ยวกับอาชีพแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพียงพอ และเชื่อถือได้ และผู้รับบริการยังสามารถนำข้อสนเทศที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การวางแผนประกอบอาชีพ การป้องกันปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ และการพัฒนาตนเพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

**3.3 บริการสนเทศด้านการศึกษา** มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล และข่าวสาร ความรู้ด้านการศึกษาแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันเพียงพอ และเชื่อถือได้ อีกทั้งผู้รับบริการยังสามารถนำข้อสนเทศที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ในการตัดสินใจ การวางแผน การป้องกันปัญหา และการพัฒนาตนซึ่งเกี่ยวข้องกับ การศึกษา

การให้บริการสนเทศทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมา จะศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการให้บริการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หรือ ที่เรียกว่า โมเดล (Model) ตามรูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ซึ่งเป็นการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นโดยมีขั้นตอนตามหลักการ “Model is step by step of procedure that leads to specific outcome.” เมื่อสร้างรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและแนวคิดดังกล่าวแล้ว จะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ของรูปแบบด้วยเทคนิคความสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ ตามขั้นตอนใน Flow chart ดังภาพ ที่ 1.1



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

จากภาพที่ 1.1 เป็นการให้บริการสนเทศเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยการให้บริการสนเทศ เพื่อให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ซึ่งมีข้อมูลการบริการสนเทศ 3 ด้าน ได้แก่

การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อให้รู้ถึงความสามารถ ความถนัด และความต้องการของตนเอง ประกอบด้วย แบบประเมินความสามารถทาง การเรียน แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน แบบสำรวจความสนใจในการเรียน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ

การบริการสนเทศด้านอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงความสนใจในอาชีพ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพของตนเอง และแนวทางในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ การให้ข้อสนเทศทางอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา แนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและคุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบอาชีพ และทักษะการทำงานให้มีความสุขและประสบความสำเร็จ

การบริการสนเทศด้านการศึกษา เพื่อให้รู้เกี่ยวกับระบบการศึกษาทางไกล รายละเอียดหลักสูตร สาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และเหมาะสมกับหรือตรงกับความต้องการของตนเอง ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดชุดวิชาในแต่ละโครงสร้างหลักสูตร คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร การวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย การติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย เช่น ประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียน การสอนระดับปริญญา (เฉพาะที่สำคัญและจำเป็นต่อนักศึกษา) การพัฒนาทักษะการบริหารเวลา การพัฒนาทักษะการอ่าน การพัฒนาทักษะการเขียนและจดบันทึก และการพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ

การให้บริการสนเทศ ทั้ง 3 ด้านนี้ จะช่วยให้ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช รู้ถึงความสนใจ ความต้องการ ความถนัดของตนเอง และมีข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพที่สนใจ ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับตนเอง

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้สนใจสามารถเข้าสู่บริการสนเทศ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ หรือ ด้านการศึกษา ด้านใดก่อนก็ได้ แต่ควรจะต้องได้รับบริการสนเทศครบทั้ง 3 ด้าน เพื่อประกอบการพิจารณาสาขาวิชาที่ตรง หรือใกล้เคียงกับความต้องการ และเปิดสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แล้วตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อตามความประสงค์

#### 4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้เทคนิค TONEX ในการรวบรวมข้อมูล และใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) เพื่อศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 28 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักการของเทคนิคเดลฟาย และประมวลความคิดเห็นมาสังเคราะห์ เป็นกรอบแนวคิดของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นนำไปพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยการรวบรวมข้อมูลจากการความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความสอดคล้อง ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) แล้วนำข้อมูลที่จำเป็น และเหมาะสมทั้งหมดมาพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทดลองใช้ หลังจากนั้นสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อนำผลของข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาเป็นต้นแบบชิ้นงานการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

#### 5. ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิค TONEX แล้วศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ จากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) แล้วนำข้อมูลที่จำเป็น และเหมาะสมทั้งหมดมาพัฒนาเป็น รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นการวิจัยจึงมุ่งที่การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการแนะแนวการศึกษาต่อแก่ผู้ที่ต้องการ

จะสมัครเรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เพื่อให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง และให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการเป็นเบื้องต้น โดยเลือกรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ในการวิจัยครั้งนี้ มีคุณภาพนำไปใช้ได้ เพราะได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองใช้กับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี ในปีการศึกษา 2551 แล้ว

## 6. นิยามศัพท์เฉพาะ

**6.1 รูปแบบ** หมายถึง แบบจำลองอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงที่ค้นคว้าอยู่ต่อไป

**6.2 การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช** หมายถึง การให้บริการสนเทศ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ และด้านการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

**6.3 รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช** หมายถึง กระบวนการแนะแนวที่มีการกำหนดขั้นตอนเรียงตามลำดับอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การพิจารณาตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

**6.4 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์** หมายถึง กระบวนการแนะแนว ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ขั้นตอนที่ 2 การบริการสนเทศด้านอาชีพ และขั้นตอนที่ 3 การบริการสนเทศด้านการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพิจารณาตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชไปไว้บนคอมพิวเตอร์

## 7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการแนะแนวการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ และด้านการศึกษา

7.2 ได้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

7.3 สามารถนำรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ไปใช้ประกอบการให้บริการแนะแนวการศึกษาแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และลดปัญหาการขาดบุคลากรในการให้บริการ

7.4 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ จะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริการแนะแนวอื่นๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในสถาบันการศึกษา หรือองค์กรอื่นๆ



## บทที่ 2

### วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษา และการกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการแนะแนว
2. ขอบข่ายการบริการสนเทศทางการแนะแนว
3. รูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ
4. คอมพิวเตอร์กับการจัดการศึกษา
5. การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
6. เทคนิคการวิจัยแบบเคลฟาย
7. เทคนิค TONEX
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. บทสรุปของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

#### 1. แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการแนะแนว

##### 1.1 ความหมายของการแนะแนว

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน 2546: 599) ได้บัญญัติศัพท์คำว่า “แนะแนว” ไว้ว่าหมายถึง “แนะนำแนวทางว่าควรปฏิบัติอย่างไร” ดังนั้นในศาสตร์ทางการแนะแนว จึงมีนักการศึกษาทางด้านการแนะแนวได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกันไว้อีกมาก เช่น ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529: 1) กล่าวว่า “การแนะแนวเป็นกระบวนการผูกพันเพื่อพัฒนาชีวิต เพื่อช่วยให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมได้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นสามารถช่วยตนเอง นำตนเอง ปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถป้องกันปัญหา และพัฒนาดตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ” เมื่อก้าวถึงในมิติทางการศึกษา จำเนียร ช่วงโชติ

(2524: 330) ให้ความหมายไว้ว่า “การแนะแนวเป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย จะมีรูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละระดับ มีทั้งการแนะแนวหมู่ และเป็นรายบุคคล เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งการปรับปรุงด้านสังคมและลักษณะนิสัยเพื่อให้มีการดำเนินชีวิตที่ดี” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซีรคักคี่ เลือบไรสง (2549) กล่าวว่า “การแนะแนวเป็นบริการที่จัดขึ้นสำหรับช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกและปรับปรุงตนเอง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน อีกทั้งให้รู้จัก เข้าใจ ค้นพบ ช่วยเหลือ และพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามศักยภาพ” เช่นเดียวกับกับ พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541: 12) ที่กล่าวไว้ว่า “การแนะแนว คือ กระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองถึงความสามารถและความสนใจที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย แต่จะมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคมอีกด้วย” ในขณะที่ มิลเลอร์ (Miller, 1976: 13) กล่าวว่า “การแนะแนว เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือแต่ละบุคคลให้สามารถเข้าใจตนเอง ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีการวางแผนในการพัฒนาระบบของชีวิตของตนเอง” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วชิรี ทรัพย์มี (2531: 3) ให้ความหมายว่า “การแนะแนว เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เขาสามารถนำตนเองได้ เป็นต้นว่า ตัดสินใจว่าจะศึกษาด้านใด ประกอบอาชีพใด หรือแก้ปัญหาอย่างไร และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุขความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุดในทุกด้าน”

จากความหมายข้างต้น สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า “การแนะแนว หมายถึง กระบวนการที่ช่วยเหลือให้บุคคลได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อมและสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตสำหรับตนเอง ในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมได้อย่างเหมาะสม สามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข”

## 1.2 ปรัชญา และจุดมุ่งหมายของการแนะแนว

พนม ลิ้มอารีย์ (2533: 10) ได้กล่าวถึงปรัชญาหรือแนวความคิดสำหรับยึดถือเป็นหลักในการดำเนินงานแนะแนวไว้ 7 ประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. บุคคลย่อมมีความแตกต่าง การยอมรับความแตกต่างของบุคคลเป็นแนวคิดหลักของปรัชญาของการแนะแนว การแนะแนวจึงมุ่งส่งเสริมให้บุคคลมีพัฒนาการตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างมีบูรณาการสูงสุดขีดความสามารถของแต่ละบุคคล

2. มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่า ในทางการแนะแนวมีความคิดเห็นว่ามีมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงยิ่ง ดังนั้นสถาบันต่างๆ ในสังคมไม่ว่าจะเป็นบ้าน โรงเรียน วัด ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและ

เอกชนจึงควรช่วยกันส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลทุกคนให้มีความเจริญงอกงาม และมีพัฒนาการที่สูงสุดในทุกด้านตามความสามารถของแต่ละบุคคล

3. การแนะนำเกิดจากความร่วมมือ ไม่ใช่การบังคับ ในทางการแนะนำมีความคิดเห็นว่า การแนะนำเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการ ควรเป็นไปโดยความร่วมมือกันของทุกฝ่าย คือ ฝ่ายผู้ให้บริการและฝ่ายผู้รับบริการแนะนำโดยไม่มี การบังคับ

4. มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและมีเกียรติยศ ในทางการแนะนำมีความคิดเห็นว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่า และมีเกียรติยศเท่าเทียมกัน จึงไม่ควรดูถูกเหยียดหยามแม้เขาจะมีปัญหาก็ตาม และทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกกำหนดเป้าหมายสำหรับชีวิตของตน

5. พฤติกรรมของบุคคลย่อมมีสาเหตุและจุดมุ่งหมาย ในทางการแนะนำมีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมทุกพฤติกรรมมีสาเหตุและจุดมุ่งหมาย ดังนั้น ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของบุคคลที่ผิดปกติหรือเบี่ยงเบนไป จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงสาเหตุแห่งความผิดปกตินั้นๆ เสียก่อน เมื่อค้นพบสาเหตุแล้วย่อมจะสามารถให้ความช่วยเหลือได้ถูกต้องและทำได้ง่าย

6. การแนะนำเป็นการพัฒนาการด้านส่วนตัว ในทางการแนะนำมีความคิดเห็นว่า งานด้านการศึกษามุ่งพัฒนามนุษย์ในด้านสมองหรือสติปัญญาเท่านั้น แต่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น จำเป็นต้องพัฒนาด้านส่วนตัวด้วย ซึ่งถือว่าเป็นงานด้านการแนะนำโดยเฉพาะ เป็นการช่วยเหลือให้มนุษย์ได้รู้จักและเข้าใจตนเอง

7. การแนะนำเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มีลำดับขั้นและต่อเนื่อง ในทางการแนะนำมีความคิดเห็นว่า การแนะนำเป็นกระบวนการที่ควรเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาและก้าวสู่โลกของงาน

ด้าน โกลด์ มีคุณ (2544: 7-8) กล่าวว่า iva การแนะนำเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นวิชาชีพที่มีองค์ความรู้เป็นของตนเอง มีวิธีการแสวงหาความรู้ที่เชื่อถือได้ มีวิธีดำเนินการหรือเทคนิคเป็นของตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพการแนะนำจะต้องผ่านการศึกษาอบรม ผ่านกระบวนการฝึกอย่างเข้มข้น เนื่องจากความเป็นวิชาชีพชั้นสูง และเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ หรือความเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม การแนะนำจึงต้องมีปรัชญาการแนะนำในการดำเนินการ และจะต้องดำเนินการอยู่บนพื้นฐานความรู้ และความเชื่อที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. คนทุกคนมีคุณค่า บุคคลย่อมมีคุณค่าต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคมประเทศชาติ และต่อสังคม โลก ในฐานะที่จะสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ฝ่ายต่างๆ ได้

2. คนทุกคนมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน ในฐานะสมาชิกผู้หนึ่งควรได้รับการยอมรับที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคม ในโลกอย่างทัดเทียมกับผู้อื่น

3. คนมีความแตกต่างกันควรได้รับการยอมรับในความแตกต่างกัน ทั้งส่วนดีและ

ส่วนด้วย

4. คนควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกด้านตามศักยภาพอย่างเหมาะสม
5. คนควรมีสติหิตัดสินใจเลือกการพัฒนา แก้ปัญหาของตนเอง ดังนั้นการแนะแนว

จึงมีความสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย

ปรัชญา และแนวคิดข้างต้น สอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ เลี้ยวไชสง (2549) ที่ประมวลไว้ว่า การแนะแนวมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญต่อนักเรียน นักศึกษา และผู้รับบริการ ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียน นักศึกษา และผู้รับบริการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์/จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้เกิดความสมบูรณ์และสมดุล

2. ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี และแก้ไขพฤติกรรมที่บกพร่องของนักเรียน นักศึกษา และผู้รับบริการจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

3. ส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาและผู้รับบริการให้เห็นคุณค่าในตัวเอง ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม อันจะส่งผลดีต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นสรุปได้ว่า ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการแนะแนว คือ การมุ่งให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ การยอมรับในคุณค่าและความแตกต่างของแต่ละบุคคล และเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาได้ การแนะแนวจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลแต่ละคนในทุกช่วงวัย เพื่อช่วยเหลือผู้รับบริการทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความแตกต่างของบุคคล

### 1.3 ความสำคัญของการแนะแนว

ธีรศักดิ์ เลี้ยวไชสง (2549) กล่าวถึงเป้าหมายของการแนะแนวแก่ผู้รับบริการระดับนักเรียน ว่านักเรียนทุกคนควรต้องได้รับการแนะแนว โดยมีจุดเน้น 3 ประการ คือ การป้องกันปัญหา การแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนา เช่นเดียวกันกับ โทศล มีคุณ (2544: 14-15) ได้จำแนกความสำคัญของการแนะแนวทั้งต่อผู้รับบริการและสถานศึกษาไว้ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

1. การแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้รับบริการ คือ

- 1.1 ผู้รับบริการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่เหมาะสม ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม อันจะทำให้เกิดความร่วมมือในการศึกษาเล่าเรียน การเตรียมตัวสู่อาชีพ หรือการประกอบอาชีพ และการปรับตัวทางสังคมที่เหมาะสมกับวัยและสถานภาพ

- 1.2 ผู้รับบริการได้รับการป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม โดยพิจารณาจากความเหมาะสมกับวัย และสถานภาพ

- 1.3 ผู้รับบริการได้รับการแก้ไข/ช่วยเหลือ กรณีที่ผู้รับบริการเกิดปัญหาขึ้น การแนะแนวจะมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือ โดยมุ่งเน้นให้ผู้พบปัญหาได้รู้จักตนเอง เข้าใจ

ตนเอง ได้พบกับทางเลือกต่างๆ ในการแก้ปัญหา ได้คิดวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกทางที่เหมาะสมสำหรับตนเอง

## 2. การแนะแนวมีความสำคัญต่อสถานศึกษา คือ

2.1 การแนะแนวเป็นกลไกของสถานศึกษา หรือองค์กรในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและช่วยเหลือให้สมาชิกแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสม

2.2 การแนะแนวช่วยลดปัญหาและความขัดแย้งในสถานศึกษา หรือองค์กร เนื่องจากสมาชิกมีวุฒิภาวะที่ดีจะส่งผลปัญหาในด้านต่างๆ น้อยลง

2.3 การแนะแนวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา หรือองค์กร ในการพัฒนา สมาชิกหรือบุคลากร เพราะสมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมมีผลงานดีด้วย

### 1.4 ขอบข่ายของการแนะแนว

งานแนะแนวมีขอบข่ายที่สำคัญ คือ มุ่งคำนึงถึงประโยชน์ของการบริการแนะแนว ต่อผู้รับบริการในด้านการป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาสร้างเสริมผู้รับบริการ ซึ่ง รัฐจวน คำชิรพิทักษ์ (2544: 7) โกศล มีคุณ (2544: 22-23) และ ชिरศักดิ์ เกื้อยโธสง (2549) ได้สรุปว่า ขอบข่ายของการแนะแนวนั้นมีเนื้อหาที่สำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. การแนะแนวด้านการศึกษา (Educational Guidance) คือ กระบวนการที่นักแนะแนว ได้ช่วยให้นักเรียน นักศึกษารู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้จนเต็มศักยภาพ เช่น การวางแผนการเรียน วิชาเรียน การสอบ การแก้ปัญหาการเรียน การศึกษาต่อ ทั้งนี้หากผู้รับบริการแนะแนวไม่รู้จักตนเอง แนวโน้มที่อาจจะวางแผนการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความสามารถตนเอง ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเลือกงานที่ไม่ตรงกับคุณสมบัติของตนเอง แต่ถ้าผู้ให้บริการแนะแนวมีข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน ก็จะแก้ปัญหา การไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ทั้งยังสามารถนำศักยภาพที่มีอยู่มาใช้ในการศึกษาได้เต็มที่อีกด้วย

2. การแนะแนวด้านการทำงานและอาชีพ (Vocational Guidance) คือ กระบวนการที่นักแนะแนวได้ช่วยให้นักเรียน นักศึกษารู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีโอกาสได้รับประสบการณ์ และฝึกงานตามความถนัด เพื่อให้สามารถตัดสินใจเรื่องเกี่ยวกับอาชีพได้ เช่น การแสวงหาเกี่ยวกับอาชีพ การสำรวจความสนใจของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ การเตรียมความพร้อมสำหรับการเลือกอาชีพ และการเลือกสายอาชีพที่เหมาะสม มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ความต้องการและความสนใจ เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลด้านความถนัดในอาชีพจะป้องกันและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างความใฝ่ฝันกับการเข้าสู่อาชีพที่ความต้องการของผู้รับบริการแนะแนวได้ ทั้งยังทำงานได้ตรงตามความถนัด มีความสุข ความพอใจ และสามารถนำศักยภาพของตนมาใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม หรือ การแนะแนวบุคลิกภาพ (Personality Guidance) คือ กระบวนการที่นักแนะแนวได้ช่วยให้นักเรียน นักศึกษารู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนตัวและสังคมได้ เช่น การรู้จักตนในด้านทักษะทางสังคม การปรับตัวกับเพื่อนและครู การทำงานร่วมกับผู้อื่น การพัฒนาบุคลิกภาพ และความสามารถที่เหมาะสมในการเข้าสังคม การเลือกกิจกรรมที่สนใจยามว่าง การพัฒนาตนให้มีสุขภาพกายและจิตที่ดี หรือพัฒนาบุคลิกภาพด้านส่วนตัวและสังคมที่เป็นจุดเด่นของผู้รับบริการแนะแนว เป็นต้น

### 1.5 ภาระงานแนะแนว

ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2549) ได้กล่าวถึง ภาระงานแนะแนว คือ การให้บริการเพื่อส่งเสริม และช่วยเหลือให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สามารถแก้ปัญหาทั้งด้านการเรียน การอาชีพ หรือ ปัญหาส่วนตัว สังคม และปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข บริการแนะแนวที่นิยมจัดให้บริการมี 5 บริการ ได้แก่

1. งานบริการสำรวจและเก็บข้อมูลผู้เรียน (Inventory Service) เป็นการศึกษา สำรวจ และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจ การทดสอบ การทำสังคมมิติ การศึกษารายกรณี ฯลฯ แล้วบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนพฤติกรรม ระเบียนสะสม หรือสมุดรายงานประจำตัว

2. งานบริการข่าวสาร (Information Service) เป็นการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่จำเป็นในการตัดสินใจสำหรับผู้เรียน เช่น ความรู้ด้านสุขภาพ อาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บรรยาย อภิปราย เอกสารแผ่นพับ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ วิดิทัศน์ หรือทัศนศึกษา ฯลฯ

3. งานบริการให้คำปรึกษา (Counseling Service) เป็นการให้บริการผู้เรียนด้านการศึกษา อาชีพ ชีวิตและสังคม ให้รู้และเข้าใจตนเองในการแก้ปัญหา ปรับตัว พัฒนา ตัดสินใจ และความรับผิดชอบ

4. งานบริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service) หรืองานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนาช่วยเหลือ เป็นการช่วยเหลือนักเรียนด้านการอาชีพ และการเลือกสถานที่เรียนตามความต้องการ ความถนัด สำหรับนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียน และออกจากโรงเรียนไปแล้ว

5. งานบริการติดตามผล (Follow up Service) เป็นการติดตามตัวนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ที่จะนำไปสู่การวางแผนการบริหารจัดการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ

### 1.6 ลักษณะของงานแนะแนว

ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2549) ยังได้กล่าวว่า ลักษณะของงานแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง พัฒนาทักษะ เสริมสร้างคุณธรรม และลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผ่านกิจกรรม โดยลักษณะงานแนะแนวเป็นกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ค้นพบตัวเองทั้งทางด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถ
2. เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ชีวิต และสังคม
3. เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนที่จะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี
5. เป็นกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ความริเริ่มสร้างสรรค์ใช้หลักวิชาการศึกษา อาชีพ ชีวิตและสังคม
6. เป็นกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานความต้องการพัฒนาของผู้เรียน และสามารถแก้ปัญหาได้
7. เป็นกิจกรรมที่เน้นสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถนำไปบูรณาการกับชีวิตจริงได้
8. การวัดและประเมินผล จะเน้นการเข้าร่วมกิจกรรม การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

### 1.7 กระบวนการแนะแนว

กระบวนการแนะแนวนั้น ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2549) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่มีการกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อการวางแผน และกำหนดกิจกรรมแนะแนวให้นำไปสู่การป้องกัน และแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน
2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เพื่อนำไปกำหนดสาระ และรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว
3. กำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมตามสภาพปัญหา ความต้องการ จำเป็นให้ครอบคลุมทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ชีวิต และสังคม
4. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละด้าน โดยแยกรายละเอียดเป็นรายภาคเรียน/ รายปี

5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แนะแนวให้ครอบคลุมองค์ประกอบ เช่น ระยะเวลา ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล
6. ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด เน้นการมีส่วนร่วม
7. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน
8. สรุปผล รายงานผล และปรับปรุงแก้ไข

### 1.8 มาตรฐานการแนะแนว

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์ไว้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานไว้ 6 ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ที่ 5 ว่าด้วยมาตรฐานการแนะแนว (Guidance Standard) กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพแนะแนว ที่ครอบคลุมทั้งด้าน การศึกษา ด้านการงานอาชีพ และด้านชีวิตและสังคม เป็น 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ดังนี้

#### 1.8.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 4 มาตรฐานย่อย คือ

**มาตรฐานที่ 1** ผู้เรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถพึ่งตนเองได้ โดยต้องรู้ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของตนเอง รักและเห็นคุณค่า ภูมิใจในตนเองและผู้อื่น และสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาของตนเองได้

**มาตรฐานที่ 2** ผู้เรียนมีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพและการงาน ชีวิตและสังคม โดยต้องแสวงหาข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษาอาชีพ และการงาน ชีวิตและสังคม และใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษา อาชีพและการงาน ชีวิตและสังคม

**มาตรฐานที่ 3** ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี โดยต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

**มาตรฐานที่ 4** ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อม

#### 1.8.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 4 มาตรฐานย่อย คือ

**มาตรฐานที่ 5** สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและบริการแนะแนว โดยต้องจัดกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพและการงาน ชีวิตและสังคม จัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และมีการจัดบริการแนะแนว



**มาตรฐานที่ 6** สถานศึกษามีการบริหารจัดการแนะแนวอย่างเป็นระบบ โดยต้องมีโครงสร้างการบริหารจัดการแนะแนวที่ชัดเจน มีการดำเนินงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ มีข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย และมีการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว

**มาตรฐานที่ 7** สถานศึกษาสร้างและพัฒนาเครือข่ายการแนะแนวที่เข้มแข็ง โดยต้องมีเครือข่ายการแนะแนวที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาบุคลากรเครือข่ายการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง มีการประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการแนะแนวกับหน่วยงานบุคลากรทั้งภายในและภายนอก และมีการระดมทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นเครือข่ายการแนะแนว

**มาตรฐานที่ 8** สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และนำผลมาพัฒนางานแนะแนวอย่างต่อเนื่อง โดยต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อการแนะแนว และมีการนำผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาใช้ในการพัฒนางาน

### 1.8.3 มาตรฐานด้านปัจจัย มี 7 มาตรฐานย่อย คือ

**มาตรฐานที่ 9** ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถบริหารจัดการแนะแนว โดยต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการแนะแนว และให้การสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว

**มาตรฐานที่ 10** ครูแนะแนว มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และเป็นแกนนำด้านจิตวิทยาการแนะแนว และการให้คำปรึกษา และมีคุณสมบัติวิชาชีพแนะแนว โดยต้องมีความถนัด ความเชี่ยวชาญ ด้านจิตวิทยาการแนะแนว และการให้คำปรึกษา มีคุณลักษณะที่เหมาะสม กับวิชาชีพแนะแนว และนำความรู้ด้านจิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษาขยายผลให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

**มาตรฐานที่ 11** ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา และนำความรู้ด้านจิตวิทยาการแนะแนวไปบูรณาการในการเรียนการสอน โดยต้องมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้คำปรึกษาคูดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และนำความรู้ด้านจิตวิทยาการแนะแนวไปใช้ในการเรียนการสอน

**มาตรฐานที่ 12** พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสามารถในการดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษา และส่งเสริมพัฒนาให้บุตรหลานมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยต้องรู้จัก เข้าใจ และยอมรับบุตรหลานของตน ให้ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองและบุตรหลานของผู้อื่น และเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความประพฤติแก่บุตรหลานในการดำเนินชีวิต

**มาตรฐานที่ 13** ศาสนบุคคล ชุมชน สื่อมวลชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงานแนะแนว โดยต้องให้ความรู้ ประสบการณ์ คู่มือช่วยเหลือผู้เรียนตามบทบาท หน้าที่ และเป็นแหล่งสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานแนะแนว

**มาตรฐานที่ 14** สถานศึกษามีและใช้สื่อ เครื่องมือทางการแนะแนวอย่างเหมาะสมกับผู้เรียน โดยต้องมีสื่อ เครื่องมือทางการแนะแนวในการจัดกิจกรรมและให้บริการแนะแนว ใช้สื่อ เครื่องมือทางการแนะแนวในการจัดกิจกรรมและให้บริการแนะแนว และบำรุงรักษา จัดเก็บสื่อ เครื่องมือทางการแนะแนว

**มาตรฐานที่ 15** สถานศึกษามีและใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการแนะแนว เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย โดยต้องมีระบบข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพและการงาน ชีวิตและสังคมเป็นปัจจุบัน ใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา อาชีพและการงาน ชีวิตและสังคม และมีการเชื่อมโยงการใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกับหน่วยงานอื่น

### 1.9 การแนะแนวการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ

การศึกษา ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ และบุคลิกภาพในตัวบุคคลนั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เรียนควรมีแนวทางในการเลือกแผนการเรียนเพื่อนำไปสู่การการทำงานในอนาคต แนวทางสำหรับการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพนั้นมีหลายแนวทาง ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ (<http://www.mappingyourfuture.org/features/resourecs.cfm>: 2542) ได้สรุปแนวทางสำหรับการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ ที่สำคัญมี 10 ขั้นตอนเพื่อนำไปปฏิบัติ ได้แก่

1. การกำหนดแผนการประกอบอาชีพ ให้ตระหนักว่า การที่คนเราจะกระทำสิ่งใดจำเป็นที่จะต้องมีความหมาย และแผนปฏิบัติที่จะนำไปสู่เป้าหมาย การประกอบอาชีพเป็นเรื่องสำคัญของชีวิต เนื่องจากการประกอบอาชีพเป็นหนทางที่ทำให้เกิดรายได้ เป็นช่องทางที่จะแสดงออกถึงความสามารถของตน ทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง เป็นประโยชน์ต่อสังคม และนำไปสู่ความสุขได้ ผู้เรียนควรกำหนดเป้าหมายว่าจะทำงานในอาชีพใด และควรพิจารณาต่อไปว่า ขั้นตอนสำคัญ ๆ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายในอาชีพนั้น มีขั้นตอนอะไรบ้าง เช่น ต้องเข้ารับการศึกษา เข้าศึกษา หรือหาทักษะความชำนาญเป็นพิเศษจากที่ใด และต้องกระทำสิ่งใดอีกเพื่อให้การกระทำนำไปสู่อาชีพที่ตั้งเป้าหมายไว้

2. การตรวจสอบทักษะ ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพของตนเอง ให้คิดย้อนหลังทบทวนอย่างจริงจังว่า เคยกระทำการกิจกรรมใดที่ทำแล้วสนุก และทำได้ดีคือ ประสบผลสำเร็จ คนเองมีทักษะ ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพอย่างไร หากคิดไม่ออกหรือบอกไม่ได้ ก็อาจให้ผู้อื่นช่วยวิจารณ์หรือช่วยสะท้อนในสิ่งดังกล่าวให้ทราบ หรือ

เข้ารับการทดสอบด้วยการใช้แบบตรวจสอบ หรือแบบทดสอบด้านต่าง ๆ จากครูที่มีบทบาททางด้านนี้ เช่น ครูแนะแนว ครูวัดผล เป็นต้น

3. การสำรวจอาชีพ ให้ศึกษาสำรวจลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ที่สนใจ เช่น ระดับการศึกษา หรือทักษะซึ่งอาชีพนั้น ๆ จำเป็นต้องใช้ รายได้ที่จะมีตามมา ลักษณะและสภาพในการประกอบอาชีพ ความต้องการแรงงานในอนาคตของอาชีพนั้น ๆ และอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

4. การเปรียบเทียบระหว่างทักษะ ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพของตนเองกับอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพ ให้พิจารณาว่าอาชีพใดมีลักษณะที่สอดคล้องกับทักษะ ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพของตนเอง หากสอดคล้องต้องกันก็อาจตั้งเป็นสมมติฐานได้ว่าอาชีพนั้นอาจเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับตนเอง

5. การกำหนดเป้าหมายในอาชีพ เมื่อพิจารณาพบว่า ตนเองมีทักษะ ความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพใด และตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ กำหนดแผนปฏิบัติอย่างละเอียด เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น

6. การเลือกสถานศึกษา ให้ศึกษาหาข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน หรือฝึกอบรมทักษะ ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำงานในอาชีพ ที่กำหนดเป็นเป้าหมายไว้ และตรวจสอบสภาพทางการเงินของตนเอง

7. การหาข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษา ให้เสาะหาแหล่งสนับสนุนทางการเงิน เพื่อจะได้ขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน (ในกรณีที่จำเป็น) เนื่องจากการศึกษาคือหาความรู้และการฝึกทักษะต่าง ๆ ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มากมาย

8. การเรียนรู้วิธีการหางาน ให้เสาะหาความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการหางานทำ ซึ่งจะนำไปสู่การทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว

9. การมีความสามารถในการสมัครงาน (การเขียนใบสมัครและจดหมายสมัครงาน) และการสัมภาษณ์ ให้สามารถเขียนใบสมัครงานและรับการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มโอกาสได้รับเลือกให้เข้าทำงาน

10. การศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม ควรใช้บริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ (ทั้งในและนอกโรงเรียน ในและนอกชุมชน) เพื่อศึกษาหาข้อมูลข่าวสารความรู้เพิ่มเติม และขอความช่วยเหลือในด้านวางแผนการศึกษา และการประกอบอาชีพ

สาระข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การประกอบอาชีพจำเป็นจะต้องมีเรื่องการศึกษา และบุคลิกภาพเข้ามาสัมพันธ์อย่างแนบแน่น หากเรามีแนวทางในการกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ กำหนดแผนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย และประพฤติปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยการศึกษา

หาความรู้และทักษะความสามารถ ตลอดจนพิจารณาถึงบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพที่เป็นเป้าหมาย แล้ว ย่อมทำให้เรามุ่งงานทำตามที่ตั้งใจไว้ ผลที่ตามมาคือ ความสุขในชีวิต

## 2. ขอบข่ายของบริการสนเทศทางการแนะแนว

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2544: 65-71) ได้แบ่งขอบข่ายของบริการสนเทศทางการแนะแนว ออกเป็น 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านการศึกษา บริการสนเทศด้านอาชีพ และ บริการสนเทศด้าน ส่วนตัวและสังคม มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 บริการสนเทศด้านการศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ด้านการศึกษาแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพียงพอ และเชื่อถือได้ อีกทั้งผู้รับบริการยังสามารถนำข้อสนเทศที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ในการตัดสินใจ การวางแผน การป้องกันปัญหา และการพัฒนาตนซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา ข้อสนเทศ ที่ควรจัดให้ผู้รับบริการ มีดังนี้

2.1.1 ลักษณะของสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดัง ตัวอย่างต่อไปนี้

- 1) ลักษณะของสถานศึกษา (รัฐ/ เอกชน)
- 2) สถานที่ตั้ง (ในประเทศ/ต่างประเทศ ใกล้บ้าน/ไกลบ้าน เส้นทางคมนาคม รถประจำทางสายสำคัญที่ผ่าน)
- 3) ประเภทของสถานศึกษา (ชาย/ หญิง/ สหศึกษา ไป-กลับ/ ประจำ)
- 4) ความมีชื่อเสียง การยอมรับ ความน่าเชื่อถือของสถานศึกษา
- 5) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์
- 6) สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในท้องถิ่นใกล้เคียง
- 7) สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

2.1.2 หลักสูตร วิธีการเรียน การสอน การประเมินผล และค่าใช้จ่าย มีหัวข้อดัง ตัวอย่าง เช่น

- 1) ความมุ่งหมายของหลักสูตร
- 2) โครงสร้างของหลักสูตร
- 3) ลักษณะของวิชาต่างๆ ที่จัดให้เรียน
- 4) วิธีการสอน
- 5) วิธีการเรียน

- 6) วิธีการประเมินผล
- 7) เกณฑ์การจบหลักสูตร
- 8) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

**2.1.3 กิจกรรมของสถานศึกษา** หัวข้อต่างๆ มีดังตัวอย่าง เช่น

- 1) กิจกรรมในหลักสูตร
- 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3) กิจกรรมทางสังคม
- 4) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม
- 5) คุณสมบัติของผู้สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

**2.1.4 บริการและโครงการต่างๆ ของสถานศึกษา** มีตัวอย่างหัวข้อดังนี้

- 1) บริการห้องสมุด
- 2) บริการสุขภาพกาย และสุขภาพจิต
- 3) บริการแนะแนว
- 4) บริการโสตทัศนศึกษา
- 5) บริการทุนการศึกษา
- 6) บริการพัฒนาบุคลากร
- 7) โครงการสอนซ่อมเสริม
- 8) โครงการอาหารกลางวัน
- 9) โครงการสหกรณ์
- 10) คุณสมบัติของผู้สนใจในการขอรับบริการ และ/หรือ ร่วมโครงการต่างๆ

**2.1.5 โอกาสและความก้าวหน้า** มีหัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) โอกาส และแนวทางในการศึกษาต่อ หรือการฝึกฝนอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และวิทยฐานะ
- 2) โอกาสในการได้รับความสนับสนุนด้านทุนการศึกษา หรือเงินกู้เพื่อการศึกษา
- 3) โอกาสในการทำงานขณะกำลังศึกษา และหลังจากสำเร็จการศึกษา
- 4) คุณประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา และการมีเพื่อนร่วมสถาบัน
- 5) การปฏิบัติตัว และการปรับปรุงตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางการศึกษา
- 6) แหล่งให้บริการความรู้ในชุมชน

**2.1.6 การรู้จักตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษา** ในเรื่องนี้ผู้รับบริการแนะแนวโดยทั่วไปมักจะได้รับข้อมูลมาแล้วจากบริการการศึกษาข้อมูลเป็นรายบุคคล และอาจรับข้อมูลเรื่องนี้เพิ่มเติมได้อีก ตามความจำเป็นที่มีจากบริการสนเทศหัวข้อต่างๆ มีดังตัวอย่าง เช่น

- 1) ความสนใจ
- 2) ความสามารถ
- 3) ความถนัด
- 4) ความต้องการ
- 5) ค่านิยม
- 6) สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา
- 7) เป้าหมายในชีวิตซึ่งสัมพันธ์กับการศึกษา

**2.1.7 การตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษา** มีตัวอย่างหัวข้อดังนี้

- 1) องค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับการศึกษา
- 2) กระบวนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ
- 3) การเลือกสถานศึกษา และสาขาวิชาในการศึกษาต่อ

**2.1.8 ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ คุณสมบัติในการเข้าศึกษา และการเตรียมตัวในการศึกษา** มีหัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) คุณสมบัติของผู้สนใจเข้าศึกษา
- 2) วิธีการเลือกหลักสูตร สาขาวิชา/ คณะวิชา แผนการเรียน
- 3) หลักเกณฑ์/ วิธีการในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
- 4) วิธีการ กำหนดเวลาในการสมัครเรียน และการประกาศผล
- 5) การเตรียมตัวสอบ และรับการสัมภาษณ์เพื่อเข้าศึกษา

**2.2 บริการสนเทศด้านอาชีพ** มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับอาชีพแก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันเพียงพอ และเชื่อถือได้ และผู้รับบริการยังสามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การวางแผนประกอบอาชีพ การป้องกันปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ และการพัฒนาตนเพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ข้อเสนอแนะที่ควรจัดให้ผู้รับบริการ มีดังนี้

**2.2.1 ลักษณะของอาชีพ** มีตัวอย่างหัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) ประเภท และลักษณะของอาชีพ
- 2) ความสำคัญของอาชีพที่มีต่อตนเอง

- 3) แนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมที่มีต่ออาชีพต่างๆ
- 4) ทิศทางความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม

ที่มีต่ออาชีพต่างๆ

#### 2.2.2 ลักษณะของสถานประกอบการและสภาพแวดล้อม มีตัวอย่างหัวข้อ เช่น

- 1) ลักษณะของสถานประกอบการ
- 2) สถานที่ตั้ง
- 3) ความมีชื่อเสียง การยอมรับ และความน่าเชื่อถือของสถานประกอบการ
- 4) สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ของสถาน

ประกอบการ

- 5) สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในท้องถิ่นใกล้เคียง
- 6) สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และความมั่นคงของสถานประกอบการ

#### 2.2.3 ลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ หัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) คุณสมบัติ และลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบอาชีพต่างๆ
- 2) ลักษณะที่พึงปรารถนาของผู้ประกอบอาชีพที่นายจ้างต้องการ

#### 2.2.4 สิ่งตอบแทน สวัสดิการ โอกาสความก้าวหน้า และความมั่นคงในการประกอบ

อาชีพ มีตัวอย่างหัวข้อ เช่น

- 1) อัตราค่าตอบแทนที่จะได้รับจากขั้นเริ่มต้นถึงขั้นสุดท้าย หรือเมื่อออกจากงาน
- 2) สวัสดิการต่างๆ ที่จะได้รับจากการประกอบอาชีพ
- 3) โอกาสในการเลื่อนขั้นค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่ง และการปรับเปลี่ยน

บทบาทหน้าที่

- 4) โอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์เพื่อความก้าวหน้าในการ

ประกอบอาชีพ

- 5) ความมั่นคง ปลอดภัยในการประกอบอาชีพ
- 6) คุณประโยชน์ที่ได้รับจากการมีเพื่อนร่วมสถานประกอบการ หรือเพื่อน

ร่วมงาน

#### 2.2.5 การรู้จักตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพ ในเรื่องนี้ ผู้รับบริการ

แนะแนวโดยทั่วไป มักจะได้รับข้อมูลมาแล้วจากบริการศึกษาข้อมูลเป็นรายบุคคล และอาจรับข้อมูลเพิ่มเติมได้อีกตามความจำเป็นที่มีบริการสนเทศ หัวข้อต่างๆ มีดังตัวอย่าง เช่น

- 1) ความสนใจในอาชีพ
- 2) ความสามารถที่เหมาะสมกับอาชีพในแต่ละระดับ

- 3) ความถนัดทางอาชีพ
- 4) ความต้องการประกอบอาชีพ
- 5) ค่านิยมทางอาชีพ
- 6) บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับลักษณะของอาชีพแต่ละประเภท
- 7) สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพ
- 8) เป้าหมายในการประกอบอาชีพ

#### 2.2.6 การตัดสินใจเลือกอาชีพ มีตัวอย่างหัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) พัฒนาการทางอาชีพ
- 2) องค์กรประกอบในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
- 3) กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มีประสิทธิภาพ

#### 2.2.7 การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ มีตัวอย่างหัวข้อ ดังนี้

- 1) การวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการประกอบอาชีพ
- 2) การสำรวจความต้องการแรงงานในปัจจุบันและอนาคต
- 3) การฝึกฝนอบรมตามความจำเป็นก่อนการประกอบอาชีพ
- 4) การหาแหล่งงาน
- 5) การวิเคราะห์โอกาสในการเข้าสู่อาชีพ
- 6) การสร้างงาน หรือการประกอบอาชีพอิสระ

#### 2.2.8 ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ และคุณสมบัติในการเข้าสู่อาชีพ มีตัวอย่างหัวข้อต่างๆ

เช่น

- 1) คุณสมบัติของผู้สนใจเข้าสู่อาชีพ
- 2) หลักเกณฑ์/ วิธีการในการคัดเลือกผู้สนใจเข้าสู่อาชีพ
- 3) วิธีการสมัคร กำหนดเวลาในการสมัครงาน และประกาศผลการคัดเลือก

เข้าทำงาน

- 4) การเตรียมตัวสอบ และการสัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่อาชีพ

#### 2.2.9 การปฏิบัติตัว และการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ มีตัวอย่างหัวข้อ ดังนี้

- 1) ความรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเองในการประกอบอาชีพ
- 2) ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และไม่จนความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบอาชีพ
- 3) การปฏิบัติตัวอย่างสอดคล้องกับกฎระเบียบในการทำงาน



- 4) การปรับตัวกับเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา
- 5) การปรับปรุงตนเองเพื่อความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความมั่นคงในการ

ประกอบอาชีพ

- 6) แหล่งให้บริการข้อเสนอเทศด้านอาชีพในชุมชน

**2.3 บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม** มีจุดมุ่งหมายที่ให้ความสำคัญต่อการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ แก่ผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับข้อเสนอเทศที่ถูกต้อง ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ อย่างเหมาะสม ในการรู้จัก เข้าใจ และยอมรับตนเองตามความเป็นจริง เข้าใจผู้อื่น รู้จักปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่น และรู้จักพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและดำรงชีวิตในสังคม ข้อเสนอเทศที่ควรจัดให้ผู้รับ บริการ มีดังนี้

### 2.3.1 การรู้จักตนเอง มีหัวข้อต่างๆ ดังตัวอย่าง เช่น

- 1) การรู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริงด้วยแบบทดสอบ และแบบ
- สำรวจต่างๆ

- 2) การยอมรับตนเอง และความแตกต่างของตน
- 3) การรู้จักสิทธิ และหน้าที่ของตน

### 2.3.2 การรักษาสุขภาพและการป้องกันภัยอันตราย มีหัวข้อดังตัวอย่าง เช่น

- 1) การสร้างเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต
- 2) การกินอาหารเพื่อป้องกัน โรค
- 3) การออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน
- 4) วิธีการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด
- 5) วิธีการป้องกันการติดเชื้อเอดส์
- 6) วิธีการป้องกันอุบัติเหตุภัยใกล้ตัว
- 7) การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย

### 2.3.3 การพัฒนาบุคลิกภาพ มีตัวอย่างหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 1) วิธีการพูดและการวางตัว
- 2) วิธีการแต่งกาย
- 3) วิธีการสร้างความมั่นใจในตนเอง
- 4) วิธีการบำรุงรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต
- 5) การสร้างเจตคติและค่านิยมที่ดี
- 6) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

#### 2.3.4 การพัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีตัวอย่างหัวข้อต่างๆ เช่น

- 1) วิธีการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ และเพื่อนเพศเดียวกัน
- 2) วิธีการสร้างความสุขในครอบครัว
- 3) การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว
- 4) การสร้างเสริมมิตรภาพให้ยั่งยืน
- 5) การเข้าใจความต้องการ และพฤติกรรมของบุคคลต่างวัย หรือต่างเพศ

#### 2.3.5 การพัฒนาทักษะ และมารยาทในสังคม มีหัวข้อต่างๆ ดังตัวอย่าง เช่น

- 1) การสร้างเจตคติในการพึ่งพาตนเอง
- 2) การพัฒนาทักษะชีวิต เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ การวางแผน การจัดการ การสื่อสาร การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

- 3) กิริยามารยาทที่เหมาะสมในการเข้าสังคม
- 4) ศิลปะในการพูดในที่ชุมชน
- 5) การสร้างมิตรและจูงใจคน
- 6) วิธีปฏิบัติตนต่อผู้อื่น

#### 2.3.6 การพัฒนาแผนการดำเนินชีวิต มีตัวอย่างหัวข้อ ดังนี้

- 1) การวางแผนครอบครัว
- 2) การวางแผนการหารายได้ และการใช้จ่าย
- 3) การวางแผนชีวิตก่อนเกษียณ

### 3. รูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ

#### 3.1 ความหมาย และความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ

คำว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” เป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว รูปแบบ จะหมายถึง สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลอง สิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท รูปแบบในการบริหารองค์กร เป็นต้น ส่วน พจนานุกรม Contemporary English ของ Longman (1987: 668) ให้ความหมายของ รูปแบบ โดยสรุปได้ 3 ลักษณะที่สำคัญ คือ (1) Model ที่หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง หรือตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองของอาคาร เป็นต้น (2) Model ที่หมายถึง สิ่งของ หรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่าง เช่น ครูต้นแบบ นักเดินแบบ หรือแม่แบบในการวาดภาพศิลป์ เป็นต้น (3) Model ที่หมายถึง แบบ หรือ รุ่นของผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 846X เป็นต้น

Carter V. Good (1973) ได้บรรยายวิธีการความหมายของรูปแบบไว้ในพจนานุกรมการศึกษา 4 ความหมาย คือ (1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง หรือ ทำซ้ำ (2) เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนแบบ เป็นต้น (3) เป็นแผนภูมิ หรือ เป็นรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ หลักการ หรือ แนวคิด และ (4) เป็นชุดของปัจจัย หรือ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ที่รวมกันเป็นตัวประกอบ และเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจจะเขียนออกมาเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์ หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

Tosi และ Carroll (1982:163 อ้างถึงใน สมาน อัสวภูมิ 2537: 12) กล่าวถึง รูปแบบไว้ว่าเป็นนามธรรมของของจริง หรือ ภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมากๆ และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (physical model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองหอสมุดแห่งชาติ แบบจำลองเครื่องบินขับไล่ F16 เป็นต้น และรูปแบบเชิงคุณลักษณะ (qualitative model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษา หรือสัญลักษณ์ เช่น รูปแบบเชิงระบบและตามสถานการณ์ (a system/ contingency model) ของ Brown และ Moberg (1980: 16-17) รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ ของ บุญชม ศรีสะอาด เป็นต้น ในส่วนของ Schwirian (อ้างถึงใน Bardo และ Hartman, 1982: 70) กล่าวถึง รูปแบบในด้านสังคมศาสตร์ไว้ว่าเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ และ/หรือ บรรยายคุณสมบัติต่างๆ โดยอธิบายคำว่า รูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยาย หรือ อธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้คุณค่าของรูปแบบนั้นค่อยลงไป ส่วนการที่จะระบุว่ามีรูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมีการละเอียดเพียงใดจึงจะเหมาะสม หรือมีองค์ประกอบอะไรบ้างนั้นไม่ได้มีข้อกำหนดที่ตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างไร ส่วน Stoner และ Wankel (1986: 12) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ ว่าเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น ในขณะที่ ทาดาโอะ มิยาซากะ (อ้างถึงใน คงศักดิ์ สันติพิณฑวงษ์ 1986: 12) กล่าวว่า รูปแบบ คือ การแสดงสภาพความเป็นจริงที่เรากำลังศึกษาค้นคว้าออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือการอธิบาย การพยากรณ์ หรือ การควบคุมเกี่ยวกับ โครงสร้าง และการเคลื่อนไหวของสภาพความเป็นจริงที่ค้นคว้าอยู่

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เพื่อแสดง หรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์

ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามสภาพความเป็นจริงที่ค้นคว้าอยู่ต่อไป

### 3.2 ประเภทของรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบสามารถแบ่งได้หลากหลายลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังเช่น Keeves (1988: 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษา และสังคมศาสตร์ ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวความคิดมาจากการเปิดน้ำเข้า และ ปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าระบบเปรียบได้กับน้ำที่ไหลเข้าถัง นักเรียนที่ออกจากระบบเปรียบได้กับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้นนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกนอกระบบ เป็นต้น

2. Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็น โครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นๆ เช่น รูปแบบการสอนของ Joyce และ Well (1985) รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน (a model of school learning) ของ Carroil (1963 อ้างถึงใน Keeves 1988: 561) การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด ของ สมาน อัสวภูมิ (2537) เป็นต้น

3. Mathematical Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เพื่อเป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบชนิดนี้นิยมใช้กันทั้งในทางสาขาจิตวิทยา และ ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย

4. Casual Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และ หลักการสร้าง Semantic Model โดยนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุ และผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจ สังคมของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

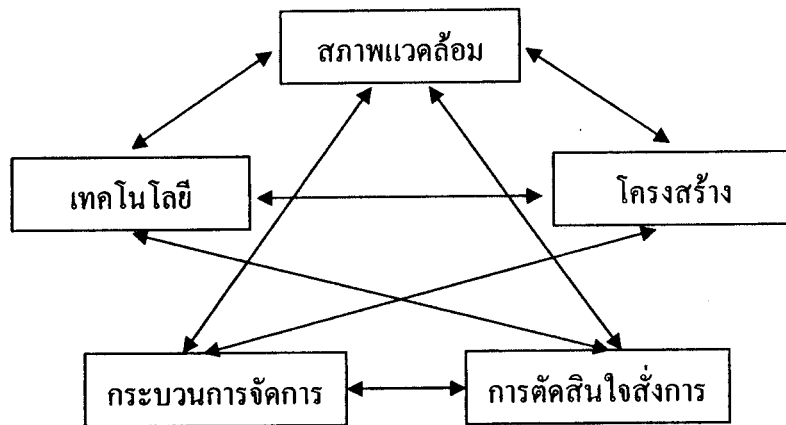
### 3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาของรูปแบบจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่าไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัวว่ารูปแบบนั้นต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา ตัวอย่างเช่น การกำหนดองค์ประกอบรูปแบบการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดองค์การและการบริหารจัดการ (The model of organization and management) ตาม

แนวคิดของ Brown และ Moberg (1980: 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (system approach) ที่ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อม (Environment)
2. เทคโนโลยี (Technology)
3. โครงสร้าง (Structure)
4. กระบวนการจัดการ (Management Process)
5. การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

รูปแบบ ตามแนวคิดของ Brown และ Moberg มีลักษณะดังภาพที่ 2.1



ภาพที่ 2.1 รูปแบบเชิงระบบ และสถานการณ์ (System/ Contingency Model) ของ Brown และ Moberg

### 3.4 การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบ นั้น Keeves (1988: 560) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้างๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา ใดๆก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไป นั้นก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นกับรูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุ หรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่เรากำลังศึกษาด้วย

ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ พบว่าการพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ (Willer, 1967: 83) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินงานอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้นๆ ดังตัวอย่างของ การพัฒนารูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2533: 3-5) ซึ่งดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบ และการทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ ในส่วนของการพัฒนารูปแบบนั้นดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำวิทยานิพนธ์ ฯลฯ แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ตามลำดับขั้นในการทำวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่สอง โดยนำรูปแบบดังกล่าวมาทดสอบ และประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบ

กล่าวโดยสรุป ในการศึกษาวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบนั้น ไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอน แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ (Intensive Knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงศึกษาหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น และนำรูปแบบที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป

#### 4. คอมพิวเตอร์กับการจัดการศึกษา

##### 4.1 ความหมายของคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์ (Computer) ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2538: 105) มีความหมายที่กล่าวไว้ว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องจักรทางอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ทำหน้าที่เสมือนสมองกลใช้สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อน โดยวิธีทางคณิตศาสตร์ เช่นเดียวกับกับ วันพร ปิ่นแก้ว และ ธนาวรรณ จันทรัตน์ไพบูลย์ (2538 อ้างถึงใน ชลธิชา ไชยวงศ์ 2540: 13) อธิบายว่าคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องจักรทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Digital Computer) ที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการคำนวณ การคัดเลือก การคัดลอก การย้าย และการเปรียบเทียบข้อมูลที่เป็นตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์อื่นใดที่มนุษย์ใช้แทนความหมายสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการได้ ดังนั้นจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระบบงานต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางโดยการเขียนโปรแกรม (Program) ซึ่งเป็นคำสั่งที่สั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความถูกต้อง

และมีความรวดเร็วในการทำงานสูง ส่วน ครรชิต มัลลิวงศ์ (2539:14 อ้างถึงใน นเรศร์ สิงห์อุสาหะ 2541: 10) อธิบายความหมายของคอมพิวเตอร์ว่า ถ้าอธิบายกันตามรูปศัพท์แล้ว คอมพิวเตอร์ก็คือ เครื่องคำนวณนั่นเองแต่เป็นเครื่องคำนวณที่เป็นระบบไมโครอิเล็กทรอนิกส์ การทำงานต่าง ๆ ของ เครื่องนั้นเกิดขึ้นภายในวงจรไมโครอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็กมาก ไม่ได้เกิดขึ้นโดยฟันเฟือง หรือกลไก อื่น ๆ เหมือนเครื่องคิดเลขชนิดฟันเฟือง ซึ่งเวลานี้ก็คงจะหาซื้อได้ยากแล้ว แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ การ ทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นเป็นไปโดยอัตโนมัติ คือ คอมพิวเตอร์ทำตามรายการคำสั่งชุดที่หนึ่ง หรือที่เรียกว่าโปรแกรมที่เราเขียนเข้าไปเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ก่อนแล้ว เราไม่ต้องคอยกดปุ่ม คอมพิวเตอร์ บวก ลบ คูณ หาร เหมือนเวลาใช้เครื่องคิดเลข และสุดท้ายคอมพิวเตอร์สามารถทำงาน ต่าง ๆ ได้มากกว่าการคำนวณเลขธรรมดา คอมพิวเตอร์สามารถนำตัวอักษรหลาย ๆ ตัวมาเรียงต่อกัน เป็นประโยคหรือข้อความต่าง ๆ สามารถสร้างภาพ ลายเส้นเก็บภาพถ่ายหรือภาพเคลื่อนไหวแล้วนำ ภาพเหล่านั้นมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงขนาดหรือตัดต่อตามใจชอบ ในด้านของ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (ม.ป.ป.: 1) ให้ความหมายว่า คอมพิวเตอร์ คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่ง ที่สามารถรับข้อมูลและคำสั่ง ผ่านอุปกรณ์รับข้อมูล (Input Units) แล้วนำข้อมูล และคำสั่งนั้น ไปประมวลผลด้วยหน่วยประมวลผล (Processing Units) เมื่อได้ผลลัพธ์ที่ต้องการก็จะนำผลลัพธ์มาแสดงผลผ่านอุปกรณ์แสดงผล (Output Units) ส่วน วาสนา สุขกระสานติ (2540: 1) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ คือ อุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการกับข้อมูลที่อยู่เป็นได้ทั้งตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่น ที่ใช้แทนความหมายในสิ่งต่างๆ เช่นเดียวกับกับ เกษมชาติ ทองชา (2545: 15) ที่ให้ความหมายว่า คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสามารถรับ โปรแกรม และข้อมูลใน รูปแบบที่เครื่องสามารถรับได้ แล้วทำการประมวลผลโดยทำการเปรียบเทียบจนกระทั่งได้ผลลัพธ์ จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแสดงผลที่อุปกรณ์แสดงผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2545: 2) สรุปว่า คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องจักรอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกสร้างขึ้นใช้ทำงานแทนมนุษย์ในด้ว การคิดคำนวณ ซึ่งสามารถจำข้อมูลข่าวสารทั้งตัวเลขและตัวอักษรได้ เพื่อเรียกใช้และนำมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้ เช่น รับส่งข้อมูล จัดเก็บข้อมูล สืบค้นข้อมูล และการประมวลผลจากข้อมูลต่างๆ เป็นต้น

จากความหมายของคอมพิวเตอร์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์เป็น เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อไว้ใช้ช่วยทำงานแทนมนุษย์ในด้านเอกสาร ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ทำได้ทั้งสืบค้นข้อมูล ส่งข้อมูล รวมไปถึงการจัดเก็บ และประมวลผลจากข้อมูล และสามารถเรียกใช้ตามต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

#### 4.2 การนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานด้านการศึกษา

ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์นับว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีบทบาทและเป็นที่ยอมรับในการนำมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ครุฑจิต มัลย์วงศ์ อ้างถึงใน บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ ม.ป.ป.: 2) กล่าวได้ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์สามารถบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว เช่น การใช้เครื่องอ่านรหัสแท่ง (Bar-Code) อ่านเวลาเข้าออกของพนักงาน และคิดราคาสินค้าในห้างสรรพสินค้า
2. คอมพิวเตอร์สามารถเก็บข้อมูลจำนวนมาก ๆ ไว้ในฐานข้อมูล (Database) เพื่อใช้งานได้ทันที
3. คอมพิวเตอร์สามารถนำข้อมูลที่เก็บไว้มาคำนวณทางสถิติ แยกประเภทจัดกลุ่ม ทำรายงานลักษณะต่าง ๆ ได้โดยระบบประมวลผลข้อมูล (Data Processing)
4. คอมพิวเตอร์สามารถส่งข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว โดยอาศัยเทคโนโลยีสื่อสารข้อมูล (Data Communication)

ในมิติด้านการจัดการศึกษา นิพนธ์ สุขปริดี (2541: 172-173) สรุปไว้ว่า คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก นักวิชาการศึกษานำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบการศึกษา 3 ด้าน คือ บริหาร บริการ และวิชาการ ดังนี้

1. การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบบริหารการศึกษา ได้แก่ งานด้านธุรการ การเงิน พัสดุ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้สารสนเทศในการบริหารผู้เรียนในสถานศึกษา และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนทำให้งานบริหารการศึกษามีผลผลิต และผลกระทบต่อสังคมดีขึ้น
2. การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการการศึกษา ได้แก่ การบริการสื่อทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุโทรทัศน์ การบริการค้นหาข้อมูลทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยระบบคอมพิวเตอร์ในการเก็บ และค้นหาข้อมูล
3. การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงานวิชาการ ในระยะแรกระบบการเรียนการสอนได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดผล ต่อมาได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการแนะแนว เพื่อสะดวก รวดเร็ว สามารถจัดเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานแนะแนว



## 5. การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาลดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบการอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ด้วยการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิธีการอื่นที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีลักษณะ ดังนี้

### 5.1 ระบบการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดการเรียนการสอนด้วยระบบการสอนทางไกลที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ ใช้วิธีการศึกษาโดยผ่านสื่อการสอนต่างๆ หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดสอนมี 6 ลักษณะ คือ

- 1) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 1 ปี และ 2 ปี
- 2) หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี และ 3 ปี
- 3) หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี
- 4) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 ปี
- 5) หลักสูตรระดับปริญญาโท 2 ปี
- 6) หลักสูตรระดับปริญญาเอก 3 ปี

วิธีการเรียนการสอนในระบบการสอนทางไกล ในแต่ละระดับการศึกษา มีดังนี้

**5.1.1 การเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี** นักศึกษาจะศึกษาจากสื่อการสอนต่าง ๆ ดังนี้

- 1) วัสดุการศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่งให้ทางไปรษณีย์ เช่น เอกสารการสอนประจำชุดวิชา แบบฝึกปฏิบัติประจำชุดวิชา เทปเสียง/ ซีดีเสียงประจำชุดวิชา/ วีซีดีประจำชุดวิชา/ ซีดีรวมประจำชุดวิชา และวัสดุการศึกษาอื่นๆ
- 2) สื่อทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ประกอบชุดวิชา สื่อการสอนผ่านระบบออนไลน์ (e- Learning) และรายการสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย
- 3) การสอนเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ
- 4) การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง จากแหล่งบริการสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ มุม มสธ. ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด

ทุกจังหวัด หอสมุดประชาชนในกรุงเทพมหานครบางแห่ง หอสมุดดิณสุลานนท์ จังหวัดสงขลา และเรือนจำในกรุงเทพมหานครบางแห่ง

5) การทดลองในห้องปฏิบัติการ ศึกษาค้นคว้าและทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ในบางสาขาวิชา ภายในระยะเวลาและสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

6) กิจกรรมอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

**5.1.2 การเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และปริญญาโท** นักศึกษาจะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาความคิดที่กว้างไกล และรู้จักนำความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในเชิงวิชาการ และวิชาชีพของตน โดยศึกษาจากสื่อการสอน ดังนี้

1) สื่อหลัก เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนคติ กิจกรรม และวิธีปฏิบัติการทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย แนวการศึกษา และประมวลสาระชุดวิชา

2) สื่อเสริม ได้แก่ สื่อโสตทัศน์ เช่น เทปเสียง เทปวีดิทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-Learning และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่ให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม เพื่อเสริมความรู้นอกเหนือไปจากการศึกษาสาระสำคัญหลักในประมวลสาระชุดวิชา

3) กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมในส่วนที่เป็นทักษะพิสัย และเจตพิสัย ได้แก่ การสัมมนาเสริม การสัมมนาเข้ม และการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

4) การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองจากแหล่งบริการสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศูนย์วิทยบริการบัณฑิตศึกษามหานครศรีธรรมศาสตร์ เชียงใหม่ หอสมุดดิณสุลานนท์ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา และเว็บไซต์ต่างๆ

**5.1.3 การเรียนการสอนระดับปริญญาเอก** นักศึกษาจะเรียนรู้ด้วยตนเองโดยศึกษาจากสื่อหลัก และสื่อเสริม ดังนี้

1) สื่อหลัก ประกอบด้วย

(1) แนวการศึกษา (Study Guide) เป็นเอกสารนำทางการศึกษาประจำชุดวิชา เพื่อให้ศึกษาค้นคว้าปฏิบัติดำเนินกิจกรรมการศึกษาตามแนวทาง และเวลาที่กำหนด

(2) ประมวลรายชื่อเอกสารคัดสรร (Selected Reading Materials List) เป็นเอกสารประมวลรายชื่อบทความและเอกสารคัดสรร และงานเขียนอื่นที่มหาวิทยาลัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมไว้ให้

(3) การสื่อสารผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Web-based/ online e-Learning media) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายสำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา ระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา มอบหมายงาน/

กิจกรรมการศึกษาเป็นฐานความรู้สนทนา ซึ่งแหล่งวิทยาการ และเชื่อมโยงแหล่งศึกษาค้นคว้า และการประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2) สื่อเสริม นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ ประกอบด้วย

(1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออฟไลน์ (Off- line e- Learning media) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ผ่านเทปภาพ/ เสียง ซีดีภาพ/ เสียง และการประชุมทางไกลผ่านดาวเทียม

(2) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (On- line e- Learning media) เป็นการสื่อสารและสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

(3) เอกสารชุดความรู้ (Source Books) เป็นตำรา และ/หรือ หนังสือที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น หรือคัดสรรจากแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อเสริมความรู้หรือประสบการณ์ของนักศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

## 5.2 หลักสูตรการศึกษา

### 5.2.1 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร

สาขาวิชา	ประกาศนียบัตร	วิชาเอก/กลุ่มวิชา
ศิลปศาสตร์	วิชาภาษาอังกฤษเฉพาะอาชีพ	ภาษาอังกฤษเฉพาะอาชีพ 1 ปี
		- ครู - การท่องเที่ยว
		- กฎหมาย - คอมพิวเตอร์
		- ธุรกิจ - การสาธารณสุข
		- การโรงแรม - ช่าง
		- งานสำนักงาน - การเกษตร
	วิชาไทยคดีศึกษา	ไทยคดีศึกษา 1 ปี
	วิชางานสารสนเทศ	งานสารสนเทศทั่วไป 1 ปี
		งานสารสนเทศสำนักงาน 1 ปี
	วิชาศึกษาทั่วไป	ศึกษาทั่วไป 1 ปี
นิติศาสตร์	วิชากฎหมายที่ดินและทรัพย์สิน	กฎหมายที่ดินและทรัพย์สิน 2 ปี
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	วิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	อาชีวอนามัยและความปลอดภัย 1 ปี

## 5.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาตรี

สาขาวิชา	แขนงวิชา	วิชาเอก		
ศิลปศาสตร์	ไทยคดีศึกษา	ไทยคดีศึกษา 2 ปี		
	สารสนเทศศาสตร์	สารสนเทศทั่วไป 2 ปี 4 ปี		
		สารสนเทศสำนักงาน 2 ปี 4 ปี		
ศึกษาศาสตร์	การแนะแนว	การแนะแนว 2 ปี		
	การศึกษานอกระบบ	การศึกษานอกระบบ 2 ปี		
	การวัดและประเมินผลการศึกษา	การวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ปี		
	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 2 ปี		
วิทยาการจัดการ	การจัดการงานก่อสร้าง	การจัดการงานก่อสร้าง 2 ปี		
		การจัดการทั่วไป 2 ปี 4 ปี		
	บริหารธุรกิจ	การบัญชี 2 ปี 4 ปี		
		การเงินและการธนาคาร 2 ปี		
		การตลาด 2 ปี		
		การประกันภัยทั่วไป 2 ปี		
		การจัดการการท่องเที่ยว 2 ปี		
		รัฐประศาสนศาสตร์ 2 ปี 4 ปี		
		นิติศาสตร์	-	นิติศาสตร์ 3 ปี 4 ปี
		วิทยาศาสตร์สุขภาพ	สาธารณสุขศาสตร์	บริหารสาธารณสุข 2 ปี 4 ปี
สาธารณสุขศาสตร์ 2 ปี 4 ปี				
อาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2 ปี				
แพทยแผนไทย	แพทยแผนไทย 2 ปี			
เศรษฐศาสตร์	-	เศรษฐศาสตร์ 4 ปี		
	-	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ 2 ปี 4 ปี		
	-	โภชนาการชุมชน 2 ปี 4 ปี		
มนุษยนิเวศศาสตร์	-	พัฒนาการเด็กและครอบครัว 2 ปี 4 ปี		
	-	ธุรกิจอาหาร 2 ปี		
	คหกรรมศาสตร์ธุรกิจ	การโรงแรมและภัตตาคาร 2 ปี		

สาขาวิชา	แขนงวิชา	วิชาเอก
รัฐศาสตร์	ทฤษฎีและเทคนิคทางรัฐศาสตร์	ทฤษฎีและเทคนิคทางรัฐศาสตร์ 2 ปี
	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ 4 ปี
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	ส่งเสริมการเกษตร	ส่งเสริมการเกษตร 2 ปี 4 ปี ส่งเสริมการป่าไม้และสิ่งแวดล้อม 2 ปี
	เทคโนโลยีการเกษตร	การจัดการการผลิตพืช 2 ปี การจัดการการผลิตสัตว์ 2 ปี
	ธุรกิจการเกษตร	ธุรกิจการเกษตร 2 ปี
	สหกรณ์	สหกรณ์ 2 ปี 4 ปี
นิเทศศาสตร์	-	นิเทศศาสตร์ 4 ปี
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	เทคโนโลยีการพิมพ์ 2 ปี
	เทคโนโลยีพณิชยกรรม	เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ 2 ปี
พยาบาลศาสตร์	-	พยาบาลศาสตร์ 2 ปี

### 5.2.3 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชา	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	วิชาเอก
ศึกษาศาสตร์	ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา	บริหารการศึกษา
วิทยาการจัดการ	ประกาศนียบัตรบัณฑิตการค้าปลีก	การค้าปลีก

## 5.2.4 หลักสูตรระดับปริญญาโท

สาขาวิชา	แขนงวิชา	วิชาเอก
ศิลปศาสตร์	สารสนเทศศาสตร์	-
	ไทยคดีศึกษา	-
ศึกษาศาสตร์	หลักสูตรและการสอน	ปฐมวัยศึกษา
		ประถมศึกษา
		มัธยมศึกษา (ภาษาไทย)
		มัธยมศึกษา (คณิตศาสตร์)
		มัธยมศึกษา (สังคมศึกษา)
		มัธยมศึกษา (วิทยาศาสตร์)
	บริหารการศึกษา	-
	การแนะแนว	-
การวัดและประเมินผลการศึกษา	การประเมินการศึกษา	
การศึกษานอกระบบ	-	
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	-	
วิทยาการจัดการ	บริหารธุรกิจ	การจัดการทั่วไป
	บริหารรัฐกิจ	รัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	สาธารณสุขศาสตร์	บริหารสาธารณสุข การจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม การบริหารโรงพยาบาล
เศรษฐศาสตร์	เศรษฐศาสตร์	-
มนุษยนิเวศศาสตร์	-	การพัฒนาครอบครัวและสังคม
รัฐศาสตร์	การเมืองการปกครอง	-
นิเทศศาสตร์	-	-
ส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์	ส่งเสริมการเกษตร	-
	สหกรณ์	-
พยาบาลศาสตร์	การบริหารการพยาบาล	-

### 5.2.5 หลักสูตรระดับปริญญาเอก

สาขาวิชา	ปริญญา	วิชาเอก
ศึกษาศาสตร์	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	หลักสูตรและการสอน บริหารการศึกษา การประเมินผลการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนวและการปรึกษา การศึกษาทางไกล

### 5.3 แนวทางการเลือกศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

5.3.1 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ให้การศึกษาวิชาพื้นฐานสำหรับนักศึกษาทุกสาขาวิชา ในหลักสูตรปริญญาตรี และผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ควรเป็นผู้ที่สนใจทำงานเกี่ยวข้องกับข้อมูล รักการอ่าน รักการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร มีความสนใจในสังคมและวัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย สนใจศึกษาวิเคราะห์สภาพสังคมไทย มีความสนใจในภาษา รักที่จะแสวงหาความรู้ และต้องการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพในสถาบัน บริการสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ศูนย์เอกสาร ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์ข้อมูล หน่วยทะเบียน และสถิติ เป็นนักวิชาการด้านวัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์ สื่อสารมวลชน การวิจัยทางไทยคดีศึกษา และสามารถนำความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในอาชีพครู อาจารย์ นักวิชาการ นักกฎหมาย นักธุรกิจ พนักงาน โรงแรม มัคคุเทศก์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

5.3.2 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ให้การศึกษาคือต่อเนื่องแก่บุคลากรประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา หรือมีคุณสมบัติทางการศึกษาที่ต้องการจะเพิ่มพูนวิทยฐานะ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ควรมีบุคลิกภาพดี มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความศรัทธาในวิชาชีพครู มีเมตตาธรรม มีความรักในการสอน มีเทคนิค มีทักษะ รวมทั้งความรู้ความสามารถในการถ่ายทอด และสามารถปลูกฝังเจตคติที่ดีให้แก่เยาวชน

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สามารถเป็นผู้บริหารการศึกษา ผู้จัดการเรียนการสอน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดีให้แก่บุคคลในระดับ และวัยต่าง ๆ ได้ตามแนวคิดของการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.3 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ** ให้การศึกษาแก่ผู้สนใจทั่วไป ผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการบริหาร การจัดการ ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ควรจะเป็นผู้ที่มีความละเอียดรอบคอบ สุขุม ขยันหมั่นเพียร มีความคิดริเริ่ม มีเหตุมีผล มีความสามารถในการวางแผน อีกทั้งสามารถวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดี มีความสนใจข่าวสารเศรษฐกิจทั่วไปทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งเทคโนโลยีการจัดการใหม่ ๆ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาบริหารธุรกิจสามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทุกด้าน ทั้งภาครัฐและเอกชน และประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักการเงิน นักการบัญชี นักการธนาคาร เลขานุการ นักการตลาด เจ้าหน้าที่ประกันภัย และพนักงานขาย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาแขนงวิชาบริหารธุรกิจ สามารถประกอบอาชีพได้หลายลักษณะ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เช่น ปลัดอำเภอปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) พัฒนาการ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป และตำรวจ ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาแขนงวิชาการจัดการงานก่อสร้างสามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้าง ทางด้านการควบคุมงานก่อสร้าง การวางแผน สํารวจปริมาณ ทั้งภาครัฐ เอกชน ประกอบอาชีพส่วนตัว และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.4 สาขาวิชานิติศาสตร์** ให้การศึกษาด้านกฎหมาย เนื้อหาสาระที่ศึกษาจะประกอบด้วยความรู้ทางกฎหมายที่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพ อันได้แก่ กฎหมายแพ่ง กฎหมายพาณิชย์ กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมทั้งกฎหมายพิเศษที่สำคัญอื่น ๆ เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถที่เพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพกฎหมาย ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และสภาพของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรมของนักกฎหมายที่ดี ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ควรมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการเขียนและการพูด มีความสามารถที่จะจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี นอกจากนี้ นักกฎหมายจะต้องเป็นผู้มีจิตใจกว้างขวาง มองการณ์กว้างไกล เคารพความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม และผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรม

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพ และยังสามารถเข้ารับราชการได้ในทุกกระทรวง ทบวง กรม เช่น ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน ตำรวจ ทหารพระธรรมนูญ นิติกร ปลัดอำเภอ หรือประกอบอาชีพอิสระ เช่น ทนายความ ที่ปรึกษากฎหมาย ตั้งสำนักงานทนายความ สามารถศึกษาต่อในสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภาเพื่อสอบเป็นเนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ



**5.3.5 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ** ให้การศึกษาต่อเนื่องแก่บุคลากรด้านสาธารณสุขและทางด้านอาชีวอนามัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิทยฐานะ ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจในเรื่องสุขภาพ มีจิตใจเอื้ออาทรต่อสุขภาพผู้อื่น รักในงานบริการ และมีความตั้งใจแน่วแน่ในการศึกษาด้วยตนเองในระหว่างการปฏิบัติงานในหน้าที่

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งปฏิบัติงานประจำ ณ หน่วยงานราชการทางการแพทย์ และทางสาธารณสุข สามารถรับเพิ่มวุฒิ หรือสอบเป็นนักวิชาการสาธารณสุขได้ตามกรอบอัตรากำลังของหน่วยงาน สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานประจำ ณ สถานประกอบการสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และสามารถสอบเข้ารับราชการเป็นนักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.6 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์** ให้การศึกษาทางด้านทฤษฎี หลักการ และเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ทั้งระดับจุลภาคและมหภาค เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับปัญหาในภาคเศรษฐกิจต่างๆ เช่น อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การค้าการเงินระหว่างประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นต้น ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจและต้องการเรียนรู้ความเป็นไปทางเศรษฐกิจ นโยบายทางเศรษฐกิจในสาขาต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ อนึ่ง ผู้มีความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และสถิติจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในสาขาวิชานี้

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งในหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวง ทบวง กรม กองต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานประมาณ ในหน่วยงานเอกชนที่มีความต้องการนักเศรษฐศาสตร์ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเอกชน รัฐวิสาหกิจ และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.7 สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์** ให้การศึกษาด้านโภชนาการชุมชน ด้านพัฒนาการเด็กและครอบครัว ด้านธุรกิจอาหาร และด้านการโรงแรมและภัตตาคาร การกำหนดเนื้อหาสาระของการเรียนการสอนในหลักสูตรมุ่งเน้นถึงความต้องการของสังคม นอกจากจะเน้นถึงรากฐานทฤษฎีต่าง ๆ เป็นพื้นฐานแล้วยังคำนึงถึงการส่งเสริมพัฒนาทักษะและประสบการณ์แก่นักศึกษาในด้านวิชาการเชิงปฏิบัติอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถที่จะนำวิชาความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของคนในครอบครัวและสังคม ตลอดจนการประกอบอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ ควรเป็นผู้ที่

ปฏิบัติงาน หรือกำลังประกอบอาชีพในด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเสริมสร้าง และพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข หลักสูตรสาขาวิชานี้เหมาะสมสำหรับบุคคลทั่วไปทั้งชายและหญิง

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ สามารถเลือกประกอบอาชีพที่ตนสนใจและถนัด ทั้งนี้ เนื่องจากมีหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาความรู้ด้านนี้อีกมาก เช่น กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนที่รับผิดชอบดำเนินงานในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนที่ดำเนินงานธุรกิจด้านอุตสาหกรรมอาหาร โภชนาการ การเลี้ยงดูเด็ก และบริการต่าง ๆ ยิ่งกว่านั้น ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ยังเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่สามารถนำไปใช้เพื่อประกอบธุรกิจ อาชีพอิสระส่วนตัวตามที่แต่ละบุคคลสนใจให้เป็นผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.8 สาขาวิชารัฐศาสตร์** ให้การศึกษาด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมือง การบริหารทั่วไประดับประเทศ และระดับนานาชาติ เพื่อที่ผู้สนใจศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ และอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และร่วมกันพัฒนาประเทศชาติตามแนวทางของระบอบประชาธิปไตยให้เจริญสืบต่อไป ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ ควรมีความสนใจในสถานการณ์บ้านเมือง สถานการณ์โลก เป็นผู้ติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดริเริ่มชอบการวิเคราะห์วิจารณ์ รู้จักรับฟัง และเคารพความคิดเห็นของบุคคลอื่น

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งในภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานระหว่างประเทศ ในตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักวิชาการศึกษา นักวิเคราะห์นโยบายและแผน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่การทูต พนักงาน บริษัทห้างร้าน เจ้าหน้าที่บุคคล เจ้าหน้าที่การตลาด เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ประจำบริษัท หรือธนาคารพาณิชย์ เลขานุการ นักหนังสือพิมพ์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ มูลนิธิหรือสมาคมระหว่างประเทศต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เช่น การเป็นสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.9 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์** ให้การศึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ประชาชนทั่วไปที่ต้องการแสวงหาความรู้และความสามารถ

ตลอดจนผู้ต้องการเพิ่มวิทยฐานะในการปฏิบัติงานทางด้านส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการป่าไม้ การจัดการการผลิตพืช การจัดการการผลิตสัตว์ สหกรณ์ และธุรกิจการเกษตร โดยยึดหลักการศึกษาคลอบชีวิต ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจ และต้องการแสวงหาความรู้ด้านส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการป่าไม้ การจัดการการผลิตพืช การจัดการการผลิตสัตว์ การสหกรณ์ และธุรกิจการเกษตร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีแบบใหม่ทางการเกษตร การอนุรักษ์ป่าไม้ รวมทั้งมีความต้องการพัฒนาตนเอง และใฝ่หาความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สามารถประกอบอาชีพอิสระ อาทิตำการเกษตร ประกอบธุรกิจการเกษตรอื่น ๆ รวมทั้งทำงานในหน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ เช่น ทำงานในบริษัทประกอบธุรกิจการเกษตร หรือจัดการทรัพยากรป่าไม้ ธนาคาร มูลนิธิที่เกี่ยวข้อง และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.10 สาขาวิชานิเทศศาสตร์** ให้การศึกษาเกี่ยวกับศาสตร์และศิลปะ ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ในการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารมวลชนทั้งวิทยุกระจายเสียง การวิทยุโทรทัศน์ การภาพยนตร์ การหนังสือพิมพ์ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ เพื่อผลิตบัณฑิต และยกระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะทางวิชาการ และวิชาชีพของบุคลากรด้านการสื่อสารมวลชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาวิจัย และเผยแพร่ผลงานทางด้านนิเทศศาสตร์ ผู้ที่จะศึกษาในสาขานิเทศศาสตร์ ควรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่างคิด ช่างสังเกต สนใจใฝ่รู้ และตื่นตัวต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ทั่วไปของสังคมทั้งในและนอกประเทศอยู่เสมอ มีทักษะในการสื่อสารกล้าแสดงออก มองโลกในแง่ดี มีความรู้ในศาสตร์ที่หลากหลาย เช่น สังคมวิทยา มนุษยวิทยา ศิลปะ จิตวิทยา ตรีทวิทยา ปรัชญา เป็นต้น รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมและวิชาชีพ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขานิเทศศาสตร์ สามารถประกอบวิชาชีพด้านการสื่อสาร มวลชน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น นักข่าว หรือนักหนังสือพิมพ์ นักโฆษณา นักประชาสัมพันธ์ ผู้ผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง ผู้สร้างและกำกับภาพยนตร์ ครูอาจารย์ เป็นต้น ตลอดจนรวมถึงสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ เช่น พ่อค้า นักธุรกิจ นักบริหาร นักพัฒนา นักกฎหมาย พนักงานปกครอง ทหาร ตำรวจ และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

**5.3.11 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** ให้การศึกษาแก่ผู้สนใจที่จะเพิ่มพูนความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่มีพื้นความรู้

ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการพิมพ์ หรือด้านพาณิชย์กรรม เพื่อนำมาใช้ในการจัดการด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ตลอดจนให้มีความสามารถกันคว้า วิจัย และติดตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้อง มีความอดทน ละเอียดรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบทำงานที่สามารถสร้างผลงานเป็นรูปธรรม และสนใจที่จะติดตามความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในภาครัฐและเอกชนทางการพิมพ์ หรือทางด้านพาณิชย์กรรม สามารถไปประกอบอาชีพส่วนตัว และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในและต่างประเทศ

**5.3.12 สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์** ให้การศึกษาด้านพยาบาลศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ค้นคว้าได้ โดยไม่ต้องแยกวิธีการเรียนรู้ออกจากชีวิตการทำงานและครอบครัว ผู้ที่จะศึกษาในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ควรเป็นผู้ที่มีวิจรรย์ญาณในการคิด ตัดสินใจ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรม และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สามารถปรับเพิ่มวุฒิเป็นพยาบาลวิชาชีพ หรือสอบเป็นนักวิชาการในสายงานวิทยาศาสตร์สุขภาพได้ตามกรอบอัตรากำลังของหน่วยงาน เป็นสมาชิกของสภาการพยาบาล ซึ่งจะมีสิทธิสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

## 6. เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

### 6.1 ความหมายของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

เทคนิคเดลฟายเกิดขึ้นในช่วงประมาณ พ.ศ. 2503 โดยนักวิจัย บริษัทแรนด์ (Rand Corporation) ชื่อ โอลัฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) และนอร์แมน ดัลกี (Norman Dalkey) เป็นผู้คิดค้นขึ้น โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแทนการออกเสียงแบบเผชิญหน้า และทั้งคู่ได้เขียนบทความเกี่ยวกับการทดลองประยุกต์วิธีการเดลฟายด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญในปี 2506 เมื่อบทความดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์ก็มีผลทำให้เรื่องราวเกี่ยวกับเทคนิคเดลฟายกระจายออกไปอย่างกว้างขวาง และได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วทั่วโลก และถูกนำมาใช้ในงานวิจัยต่างๆ อย่างแพร่หลาย เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงาน วางแผน และตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคตเป็นสำคัญ (Linstone and Turoff, 1975;

Murry and Hammons, 1995; สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ 2538; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535) ดังนั้นจึง  
ได้มีผู้ให้คำนิยามของเทคนิคเคลฟายไว้มากมาย อาทิ

อัลเฟรด รัสปี จูเนียร์ (Alfred Rasp Jr, 1973 อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2523)  
ได้ให้ความหมายของเทคนิคเคลฟายว่า “เป็นเทคนิคของการรวบรวมการพิจารณาตัดสินที่มุ่งเพื่อเอา  
ชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจ ที่แต่เดิมที่จำต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่ง”

นิโคลัส เรสเซอร์ (Nicholas Resser อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2523) ให้คำ  
นิยามของเทคนิคเคลฟาย คือ “โครงการที่จัดทำอย่างละเอียดรอบคอบในการที่จะสอบถามบุคคล  
(ด้วยแบบสอบถาม) ในเรื่องต่างๆ เพื่อที่จะให้ได้รับข้อมูลและความคิดเห็นกลับมา สำหรับจุดมุ่งหมาย  
ของเทคนิคเคลฟายนั้นมุ่งที่จะรวบรวมการพิจารณาตัดสินใจและสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน  
ในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคตในส่วนที่เกี่ยวกับเวลา ปริมาณ และ/หรือ สภาพการณ์ที่  
ต้องการจะให้เป็น”

ลินสโตน และทูรอฟ (Linstone and Turoff, 1975) ให้ความหมายของเทคนิคเคลฟาย  
ว่า “เป็นกระบวนการที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคล เพื่อการรวบรวมความคิดเห็นการตัดสินใจ  
ต่อประเด็นปัญหาต่างๆ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ พร้อมทั้งมีการให้ข้อสรุปและผลย้อนกลับ  
(Feed Back) ให้บุคคลนั้นๆ ได้พิจารณา”

ประยูร ศรีประสาธน์ (2523) กล่าวว่า เทคนิคเคลฟาย คือ “กระบวนการที่จะเสาะหา  
ความคิดเห็นที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มคนเกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคตในเรื่องที่เกี่ยวกับ  
เวลา ปริมาณ และ/หรือ สภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็น ทั้งนี้โดยใช้วิธีการเสาะหาความคิดเห็นด้วย  
การใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม”

สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ (2528); โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2535) ให้ความหมายของ  
เทคนิคเคลฟายว่า คือ “กระบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ  
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยไม่ต้อง  
นัดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มาประชุมกัน แต่ใช้การตอบแบบสอบถามแทน ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้สามารถ  
ระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่างๆ ได้โดยไม่จำกัด ทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายอีกด้วย  
นอกจากนี้ก็ยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล  
ความคิดเห็นของผู้อื่นหรือของเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุม”

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า “เทคนิคเคลฟาย คือ กระบวนการรวบรวมความ  
คิดเห็นหรือการตัดสินใจอย่างอิสระจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ  
ในการสื่อสารให้ได้ข้อมูลและผลย้อนกลับ (feedback) ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็น  
ฉันทามติ (consensus) หรือสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือ”

## 6.2 คุณลักษณะของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้นอาจนำมาแสดงให้เห็นคุณลักษณะของเทคนิคเดลฟายได้ดังนี้

1. เทคนิคนี้มุ่งเพื่อเสาะหาความคิดเห็นของกลุ่มคน ด้วยการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้ที่เข้าร่วมโครงการจึงจำเป็นต้องตอบแบบสอบถามตามที่ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดขึ้นในแต่ละขั้นตอน
2. เทคนิคนี้ไม่ต้องการให้ความคิดเห็นของแต่ละคนมีผลกระทบ หรือมีอิทธิพลต่อการพิจารณาตัดสินของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนจะไม่ทราบว่าผู้ใดบ้างที่ได้รับการคัดเลือกเข้าอยู่ในโครงการ และจะไม่ทราบว่าผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนมีความคิดเห็นในแต่ละข้ออย่างไร ผู้เข้าร่วมโครงการจะรู้เฉพาะคำตอบของตนเองเท่านั้น
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนตอบแบบสอบถามด้วยการกลั่นกรองอย่างละเอียดรอบคอบ และให้คำตอบที่ได้รับมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะแสดงผลความคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมโครงการเห็นสอดคล้องต้องกัน ในคำตอบแต่ละข้อของแบบสอบถามที่ตอบไป ในครั้งก่อนในรูปสถิติ และผู้ทำการวิจัยจะจัดส่งไปให้ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนได้ทราบ ทั้งนี้เพื่อที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้พิจารณาตัดสินว่าจะคงคำตอบเดิมอยู่ หรือจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำตอบเดิมประการใดบ้าง ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงคำตอบเดิมนี้อาจต้องบอกเหตุผลไปให้ทราบด้วย

## 6.3 ปัญหาที่ควรวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

โดยทั่วไปผู้ทำการวิจัยจะตัดสินใจใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายเมื่อมีปัญหาในการวิจัย ดังต่อไปนี้ (สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)

1. ปัญหาที่จะทำการวิจัยไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน แต่สามารถวิจัยปัญหาได้จากการรวบรวมการตัดสินใจแบบอัตวิสัย (subjective judgments) จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ
2. ปัญหาที่จะทำการวิจัยต้องการความคิดเห็นหลายๆ ด้าน จากประสบการณ์หรือความรู้ ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ
3. ผู้ทำการวิจัยไม่ต้องการให้ความคิดเห็นของผู้อื่นแต่ละคนมีผลกระทบ หรือมีอิทธิพลต่อการพิจารณาตัดสินปัญหานั้นๆ
4. การพบปะเพื่อนัดประชุมกลุ่มทำได้ไม่สะดวก เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ หรือเสียค่าใช้จ่ายและเวลามากเกินไป
5. เมื่อไม่ต้องการเปิดเผยรายชื่อบุคคลในกลุ่มป้องกันอิทธิพลจากการครอบงำทางความคิดระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้วยกัน เพราะความคิดเห็นของคนในกลุ่มเกี่ยวกับการวิจัยอาจมีความคิดเห็นไม่ตรงกันหรือมีความขัดแย้งกัน

#### 6.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของคำตอบที่ได้รับจากเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายอย่างสมบูรณ์ ได้แก่

**6.4.1 เวลา** ผู้ทำการวิจัยควรมีเวลามากพอที่จะดำเนินการวิจัยด้วยเทคนิควิธีนี้โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 2 เดือนจึงเสร็จสิ้นกระบวนการ อาจช้าหรือเร็วกว่านั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญว่าจะส่งแบบสอบถามแต่ละรอบกลับคืนซ้ำหรือเร็วเพียงใด (สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535) การเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละรอบผู้วิจัยต้องกำหนดเวลาให้เหมาะสมไม่เร่งรัด หรือเว้นระยะนานเกินไป เพราะการเว้นระยะนานเกินไปอาจเกิดปัญหาการหลงลืมของผู้เชี่ยวชาญ และขาดความต่อเนื่องทางความคิด เสียเวลาในการทบทวน และเกิดความเบื่อหน่ายได้ (ประยูร ศรีประสาสน์ 2523; สุวดี ทวีบุตร 2540) จำนวนวันน้อยที่สุดที่เหมาะสมในการกำหนดตอบกลับแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ตามที่ได้มีผู้ศึกษาไว้คือช่วง 7 วัน (Navin and Ford, 1976 อ้างถึงใน สุวดี ทวีบุตร 2540) ส่วนการเตือนและการติดตามการตอบกลับแบบสอบถามนั้น กลุ่มที่ได้รับการเตือนและการติดตามทางโทรศัพท์ จะมีอัตราการตอบกลับสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเตือน และการติดตามด้วยการ์ด และไปรษณีย์บัตร (กอบแก้ว ภูติชนารักษ์ 2537) เนื่องจากผู้วิจัยสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ตอบได้ด้วยน้ำเสียงการทักทาย และมีทัศนคติที่ดีต่องานวิจัย (Heberlein and Baumgartner, 1978 อ้างถึงใน สุวดี ทวีบุตร 2540)

**6.4.2 ผู้เชี่ยวชาญ** เทคนิคเดลฟายต้องอาศัยความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถาม ฉะนั้นความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับจะต้องขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของผู้ตอบ ว่ามีความรู้ ความสามารถเป็นเลิศในสาขานั้นๆ อย่างแท้จริง หรือเป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีประสบการณ์ในประเด็นที่ศึกษา ให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ ตั้งใจ และยินยอมเสียสละเวลาโดยตลอดงานวิจัย (Murry and Hammons, 1995; ประยูร ศรีประสาสน์ 2523; สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)

สำหรับจำนวนผู้เชี่ยวชาญถึงแม้จะไม่มีกำหนดตายตัวว่าควรจะใช้จำนวนเท่าใดก็ตาม ผู้รู้บางท่านก็กล่าวว่า อย่างน้อยที่สุดในรอบสุดท้ายควรมีถึง 10 คน (Parente and Anderson Parente, 1987 อ้างถึงใน Murry and Hammons, 1995) และการเพิ่มจำนวนผู้เชี่ยวชาญจะทำให้ผลที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น (Cocham, 1983) ส่วน ชนิดา รักษ์พลเมือง (2531) ได้กล่าวถึงการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญว่าหากผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นเอกพันธ์ อาจใช้เพียง 10-15 คน และหากผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นวิวิธพันธ์อาจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก แต่จากการศึกษาของ Macmillan (1971 อ้างถึงใน เกษม บุญอ่อน 2522) พบว่าหากผู้เชี่ยวชาญมีจำนวนตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปอัตราลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมากจนคงที่ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการวิจัยแบบเคลฟาย

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ (panel size)	การลดลงของความคลาดเคลื่อน (error reduction)	ความคลาดเคลื่อนลดลง (net change)
1 – 5	1.20 – 0.70	0.50
5 – 9	0.70 – 0.58	0.12
9 – 13	0.58 – 0.54	0.04
13 – 17	0.54 – 0.50	0.04
17 – 21	0.50 – 0.48	0.02
21 – 25	0.48 – 0.46	0.02
25 – 29	0.46 – 0.44	0.02

ที่มา : Thomas, T. Mac. Millan. *The Delphi Technique* อ้างถึงใน เกษม บุญอ่อน เคลฟาย : เทคนิคในการวิจัย

**6.4.3 แบบสอบถาม** เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริง และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น กระบวนการของเทคนิคเคลฟายจึงต้องมีการถามซ้ำด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายรอบโดยทั่วไปคือ 3-4 รอบ (Murry and Hammons, 1995; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535; จุมพล พูลภัทรชีวิน 2535) แบบสอบถามที่ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบนั้นมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรฐานค่า การเก็บรวบรวมข้อมูลรอบแรกใช้แบบสอบถามปลายเปิดส่วนรอบต่อๆ มาใช้แบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรฐานค่า (Murry and Hammons, 1995; ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ขนิษฐา วิทยานูมาส 2531; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535) ลักษณะของแบบสอบถามแต่ละรอบที่ผู้วิจัยควรเอาใจใส่ คือ ข้อความในแบบสอบถามต้องชัดเจน สละสลวย ง่ายแก่การอ่าน และผู้ตอบแต่ละคนต้องเข้าใจตรงกันในคำถามหรือข้อความเดียวกัน (ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามแต่ละรอบมีดังนี้

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกเป็นคำถามปลายเปิด มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้คำถามอย่างกว้างๆ บางครั้งผู้วิจัยอาจสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดก็ได้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ กรณีเช่นนี้ผู้วิจัยควรเว้นช่องว่างในส่วนท้ายของคำถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมตามที่ต้องการ (ขนิษฐา วิทยานูมาส 2531; โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)



รอบที่ 2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบแรก โดยผู้วิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดสังเคราะห์เข้าด้วยกัน ตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นก็จัดสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราประมาณค่า ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้ง เพื่อลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ หากมีคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจนหรือควรมีการแก้ไขสำนวน ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

รอบที่ 3 ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 2 มาหาค่ามัธยฐาน (median) ฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range) เพื่อนำค่าเหล่านี้ใส่เพิ่มไปในแบบสอบถามรอบที่ 3 ที่มีข้อคำถามคงเดิม โดยแสดงค่าที่คำนวณได้ในรูปของสัญลักษณ์ หรือค่าตัวเลข พร้อมทั้งแสดงคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 ให้ได้เห็นอีกครั้งในแบบสอบถามรอบที่ 3 ด้วย ทั้งนี้เพื่อส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณายืนยันอีกครั้ง โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของตนเองกับกลุ่มว่าจะยังยืนยันคำตอบเดิมหรือจะปรับเปลี่ยนใหม่ หากคำตอบของคุณไม่สอดคล้องกับคำตอบของกลุ่ม และต้องการยืนยันคำตอบเดิมให้แสดงเหตุผลประกอบด้วย

รอบที่ 4 ทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งโดยทั่วไปมักตัดรอบนี้ออกเพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และรอบที่ 4 จะมีความแตกต่างกันน้อยมาก

**6.4.4 ผู้วิจัย** ผู้ทำการวิจัยต้องมีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาคำตอบ ให้มีความสำคัญต่อคำตอบที่ได้รับอย่างเสมอกันทุกข้อ ไม่ว่าผู้ตอบแต่ละคนจะตอบครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อมิให้พลาดข้อความหรือเหตุผลที่แท้จริงของเรื่องไป (ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535) รวมทั้งต้องวางตัวเป็นกลางไม่มีความลำเอียง หรือนำความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปร่วมพิจารณาด้วย เพราะอาจส่งผลให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อน นอกจากนี้ผู้วิจัยจะต้องอาศัยความอดทน และใช้มนุษยสัมพันธ์อันดีในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลครบตามต้องการ (ชนินฐา วิทยานูมาส 2531)

## 6.5 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคำเห็นพ้อง (Consensus) ที่เหมาะสม

สำหรับคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ในรอบที่ 2 และ 3 จะนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่าง ฐานนิยมกับมัธยฐาน ( $(Mo-Mdn)$ ) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) เพื่อพิจารณาคำเห็นพ้อง ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเกณฑ์ที่เหมาะสมในการพิจารณาได้ ดังนี้ (กาสัถ เตชะขันหมาก 2535; นกมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม 2535; วิจิต คุชชาญ 2536; สุวลี ทวีบุตร 2540 อ้างถึงใน อาทิตยา ดวงมณี 2540)

- ถ้าข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 และค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน ไม่เกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความนั้นมีความสอดคล้องต้องกันหรือได้รับฉันทามติ

- ถ้าข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 และค่าผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานเกิน 1.00 หรือกลับกัน แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องต้องกันหรือไม่ได้รับนันทามติ

ในด้านของระดับคะแนนนันทามตินั้นยังไม่ปรากฏข้อตกลงที่ชัดเจนตายตัว แต่ก็ได้มีผู้เสนอถึงระดับที่ควรจะเป็น เช่น Flanders (1989) กำหนดไว้ว่า ข้อความใดจะถือว่าได้รับนันทามติก็ต่อเมื่อข้อความนั้นมีผู้ตอบสอดคล้องกัน 60% และ Murry and Hammons (1995) กำหนดไว้ว่า ข้อความใดจะถือว่าได้รับนันทามติก็ต่อเมื่อข้อความนั้นมีผู้ตอบสอดคล้องกัน 75% เป็นต้น

#### 6.6 เหตุผลในการเลือกใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ในการวิจัยครั้งนี้

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องมาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เทคนิคเดลฟายมีข้อดีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ได้เป็นคำตอบที่น่าเชื่อถือ เพราะเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ อย่างแท้จริง และเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการย้ายถามหลายรอบถือเป็นคำตอบที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้วอย่างรอบคอบ (Murry and Hammons, 1995; สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ขนิษฐา วิทยาอนุมาต 2531; ชนิดา รัชกุลพลเมือง 2531; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)
2. เป็นเทคนิคในการแลกเปลี่ยนการศึกษาค้นคว้าความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญทางตรงโดยที่เขาไม่รู้ตัว เพราะตามกระบวนการของเทคนิควิธีจะช่วยผสมผสานความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญไปด้วย (จุมพล พูลภัทรชีวิน เทปคลับ อ้างถึงใน อาทิตยา ดวงมณี 2540)
3. ผู้วิจัยสามารถทราบลำดับความสำคัญของข้อมูล และเหตุผลในการตอบ รวมทั้งความสอดคล้องในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี (ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)
4. เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดประชุมทำให้ลดการเสียเวลาของการจัดประชุมลงได้ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก็ประหยัดกว่าการจัดประชุม นอกจากนี้คำตอบหรือความคิดเห็นที่ได้รับก็เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบอย่างแท้จริงและเป็นคำตอบที่เป็นอิสระ มีอิทธิพลจากบุคคลภายนอกหรือเสียงส่วนใหญ่เพียงน้อย
5. เทคนิคเดลฟายนี้สามารถได้รับข้อมูลจากคนจำนวนมาก โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ และช่วงเวลา มีกลไกการดำเนินงานง่าย ค่าใช้จ่ายต่ำ เป็นการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง เพราะผู้ตอบจะต้องตอบตามหัวข้อที่กำหนดให้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ไตร่ตรองและปรับปรุงแก้ไขความคิดเห็นของตนด้วย

อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของเทคนิคเคลฟายที่ผู้นำไปใช้ควรระวังหลายประการ เช่นกัน ดังนี้

1. การกำหนดกรอบให้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นการจำกัดกรอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้แนวความคิดที่ได้ถูกจำกัดอยู่ในกรอบเฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเท่านั้น (Phi Delta Kappa, 1984; จุมพล พูลภัทรชีวิน 2535)
2. ในการคัดเลือก และเกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญ ถ้าไม่เหมาะสมจะทำให้ได้ผู้ที่ไม่มีความรู้หรือเชี่ยวชาญในเรื่องที่ต้องการความคิดเห็นอย่างแท้จริง ทำให้ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือได้เช่นกัน (Phi Delta Kappa, 1984; Murry and Hummons, 1995; ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ชนิตา รักษ์พลเมือง 2531; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535; จุมพล พูลภัทรชีวิน 2535)
3. ถ้าผู้วิจัยขาดความรอบคอบ หรือมีความลำเอียงในการพิจารณาวิเคราะห์คำตอบแต่ละรอบ (ชนิตา รักษ์พลเมือง 2531; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)
4. การใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามปลายเปิดมากเกินไป และต้องตอบหลายๆ รอบ เพื่อกั่นกรองความคิดทำให้ผู้ตอบรู้สึกเบื่อหน่าย หรือรู้สึกว่าถูกรบกวนมากเกินไป จนอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการตอบรอบหลังๆ (Phi Delta Kappa, 1984; Murry and Hammons, 1995; ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; ชนิตา รักษ์พลเมือง 2531; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)
5. การสูญหายระหว่างทางของการส่งแบบสอบถาม หรือการไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบในแต่ละรอบ (ประยูร ศรีประสาธน์ 2523; สุวรรณ เชื้อรัตนพงษ์ 2528; ชนิตา รักษ์พลเมือง 2531; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2535)
6. ผลการวิจัยเป็นความรู้สึก (intuition) มากกว่าเป็นวิทยาศาสตร์ (science) (Phi Delta Kappa, 1984)

สำหรับกรณีที่มีการนำเทคนิคการวิจัยแบบเคลฟายมาใช้ในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยตรวจสอบเอกสารต่างๆ พบว่า ปัญหาที่มักประสบก็คือ การวิจัยแบบนี้ต้องอาศัยการเสียสละเป็นอย่างมากจากผู้เชี่ยวชาญ เพราะต้องตอบแบบสอบถามถึง 4 รอบ โดยเฉพาะรอบที่หนึ่งซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดนั้น นอกจากผู้เชี่ยวชาญต้องคิด และต้องตอบเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งทำให้ผู้เชี่ยวชาญต้องเสียเวลาคิด และเวลาเขียนตอบเป็นอย่างมากแล้ว ในบางครั้งผู้เชี่ยวชาญมีปัญหาเรื่องการเขียนหนังสือได้ไม่ตรงกับความคิด หรือมีเวลาที่จะอุทิศให้กับการเขียนตอบไม่เพียงพอ สภาพเช่นนี้ทำให้ผู้เชี่ยวชาญไม่ประสงค์ตอบ หรืออาจทำให้ข้อมูลที่ได้รับคลาดเคลื่อน ซึ่งปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยอาจแก้ไขได้ด้วยการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงแทนการให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนตอบก็จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้มากยิ่งขึ้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ช่องทางในการให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามหลาย

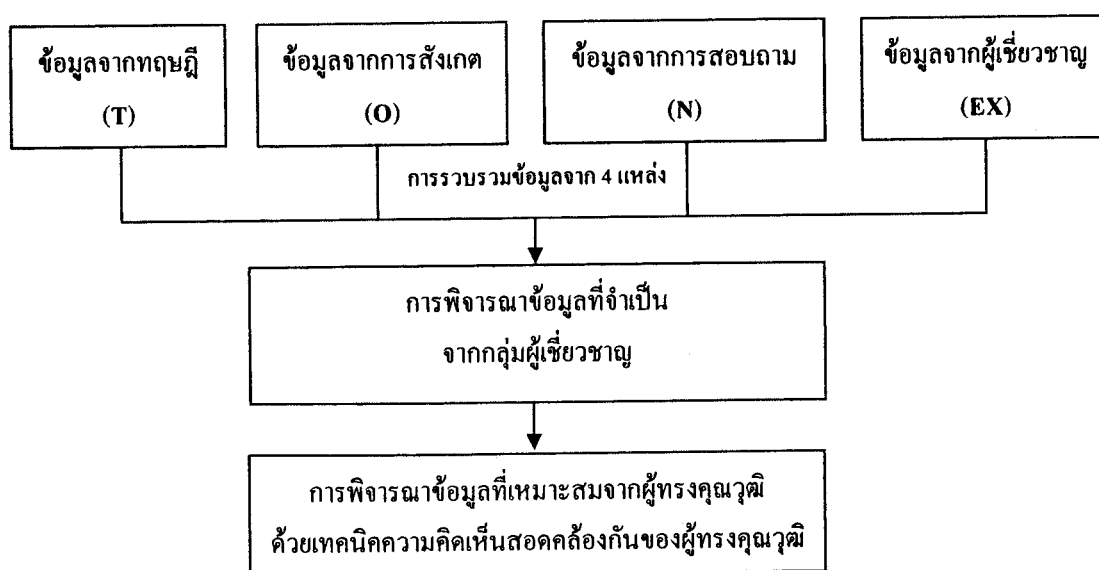
ช่องทาง คือ ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ทางจดหมาย ทางจดอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ส่วนการสอบถามรอบอื่นๆ ภาระในการเขียนตอบมีน้อยลงก็ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนตอบได้

## 7. เทคนิค TONEX

รูปแบบเทคนิค TONEX (ปริชา วิหคโต 2546: 74-75) เป็นเทคนิคการรวบรวมความคิดจาก 4 แหล่ง แล้วนำมาประมวลเป็นกรอบความคิดของศูนย์แนะแนว แหล่งความคิดทั้ง 4 ได้แก่ 1) จากทฤษฎี (Theory) 2) จากการสังเกต (Observation) หรือจากประสบการณ์ 3) สอบถามความต้องการ (Needs) ของผู้รับบริการ และผู้ให้บริการ และ 4) สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ (Experts)

การรวบรวมความคิดจาก 4 แหล่งนี้ทำได้ด้วยการศึกษาทางทฤษฎี การสังเกต หรือจากประสบการณ์ของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนั้นเป็นเวลานาน หรือการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับบริการ และผู้เชี่ยวชาญ หรือการส่งแบบสอบถาม ตามแนวคิดของเทคนิค TONEX มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษา ด้วย 4 วิธีร่วมกัน ได้แก่ 1) การศึกษาจากทฤษฎี 2) การสังเกต หรือประสบการณ์จากผู้ศึกษา 3) การสอบถาม และ 4) จากผู้เชี่ยวชาญ  
 ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลที่เหมาะสมหรือจำเป็น จากการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ  
 ขั้นตอนที่ 3 การพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังภาพที่ 2.2



ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลตามเทคนิค TONEX

## 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์นี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยที่สะท้อนแนวคิด และครอบคลุมประเด็นที่มุ่งศึกษา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พนิตานันท์ นุชรักษ์ (2546) วิจัยเรื่อง การพัฒนาระเบียบสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า 1) ข้อมูลที่จำเป็นในระเบียบสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลแนะแนวด้านการศึกษา ข้อมูลแนะแนวด้านอาชีพ ข้อมูลแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม 2) การพัฒนาระเบียบสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 7 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวนักเรียน ข้อมูลแนะแนวด้านการศึกษา ข้อมูลแนะแนวด้านอาชีพ ข้อมูลแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ข้อมูลแนะแนวนักเรียนเป็นรายบุคคล สรุปรวมทั้งห้อง และข้อมูลโรงเรียน

กาสสิทธิ์ มุตะโสภา (2537) ได้ทำการศึกษาการสร้างโปรแกรมจัดฐานข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษา ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมที่สร้างขึ้นช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บ การแก้ไข และการเรียกใช้ให้ความถูกต้องของการประมวลผลข้อมูลเป็นที่น่าพอใจ

บุญเยี่ยม หุ่นสะดี (อ้างถึงใน ชลธิชา ไชยวงศ์ 2540: 24) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับงานบริหารระดับ โรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาแบบข้อมูลในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทย โดยจัดวางระบบข้อมูลของการศึกษาที่เป็นอยู่ให้เข้ากับระบบคอมพิวเตอร์ และสร้างรูปแบบของการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งโปรแกรมที่สร้างขึ้นจะช่วยวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ และสามารถนำไปใช้เพื่องานด้านบริหารของโรงเรียน ในด้านที่เกี่ยวกับหลักสูตร ข้อมูลของนักเรียน การเงิน บุคลากร และอาคารสถานที่ได้เป็นอย่างดี

นเรศร์ สิงห์อุสาหะ(2541) วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารต่อการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า ผู้บริหารนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ มาก และได้รับประโยชน์จากการใช้คอมพิวเตอร์มากในงานด้านบริหาร งานวิชาการ โดยเฉพาะทางด้านการวัดผลและประเมินผล การเก็บรวบรวมข้อมูลหลักสูตร งานบุคลากรทางด้านจัดทำเอกสาร บันทึกข้อมูล งานธุรการและการเงินทางด้านจัดทำเอกสารและรายงานต่าง ๆ งานด้านกิจการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่ใช้ในด้านจัดทำเอกสาร รายงาน และบันทึกข้อมูล

ครุณี ญาณวัฒนา (2535 อ้างถึงใน บุญสืบ แสงทอง 2541: 26) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมิน การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในระบบงานทะเบียนนักเรียนระดับอาชีวศึกษา การประเมินพบว่า การ นำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ปฏิบัติงานทะเบียนนักเรียนช่วยประหยัดเวลา ประหยัดกำลังคน และ ประหยัดงบประมาณ และยังได้สารสนเทศที่ถูกต้องมากกว่าทำด้วยมืออีกด้วย

ผ่องศรี พัฒนมณี (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาระเบียนสะสมบนคอมพิวเตอร์ เพื่อการแนะแนว สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏศรีวิชัย จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลที่จำเป็นในทะเบียนสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อ การแนะแนวสำหรับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มี 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ของนักศึกษา ข้อมูลแนะแนวด้านการศึกษา ข้อมูลแนะแนวด้านอาชีพ และข้อมูลแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคม และการพัฒนาระเบียนสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวสำหรับนักศึกษาคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มี 6 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลแนะแนวด้านการ ศึกษา ข้อมูลแนะแนวด้านอาชีพ ข้อมูลแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม และข้อมูลแนะแนวนักศึกษา เป็นรายบุคคล

ฤดี กรุดทอง (2528) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดตารางของวิทยาลัยครูด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ขนาดเล็กแล้วได้ผลมีประสิทธิภาพสูงกว่าวิธีปกติโดยใช้จำนวนแรงงาน เวลาน้อย และมีความถูกต้อง แม่นยำ คอมพิวเตอร์ช่วยให้ลดค่าใช้จ่าย สะดวก รวดเร็ว

บุญเรือง เนียมหอม (2527 อ้างถึงใน บุญสืบ แสงทอง 2541: 25) ได้ทำการศึกษาทดลอง การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์กับการบริหารสารสนเทศ พบว่าสามารถที่จะนำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ กับงานในห้องสมุดที่มีเอกสารใหม่เดือนละประมาณ 2,000 รายการได้เป็นอย่างดี

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นนี้พบว่า ในวงการศึกษานำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้มาก ขึ้น โดยเฉพาะการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ จัดทำเอกสารรายงาน เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ในการปฏิบัติงานทั้งด้านบริการ ด้านบริหารและด้านวิชาการ

## 9. บทสรุปของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

จากการนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์สอดคล้องและเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพอจะสรุปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบ การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ได้ ดังนี้

การแนะแนว เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและสภาพ แวดล้อม และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตสำหรับตนเองในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ

และด้านส่วนตัวและสังคมได้อย่างเหมาะสม สามารถป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

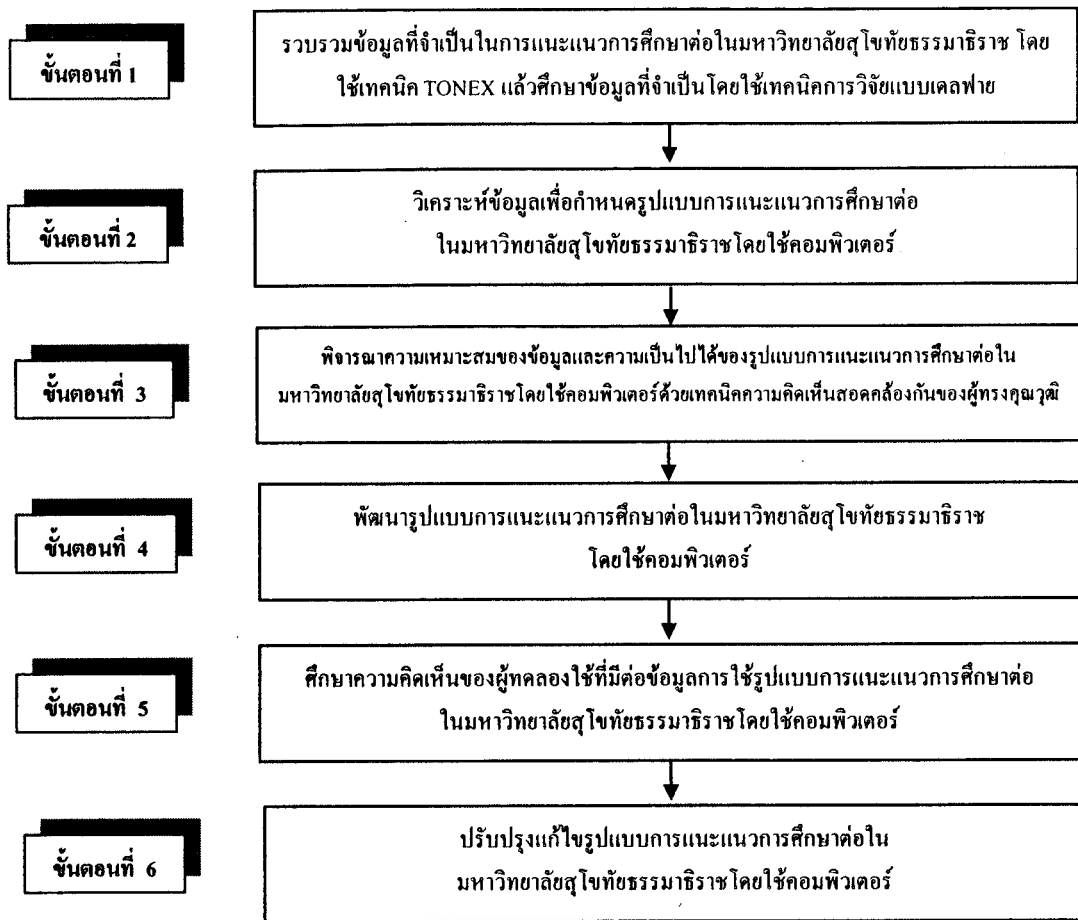
ดังนั้น การที่จะให้บุคคลสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตสำหรับตนเอง ได้อย่างเหมาะสมนั้น จำเป็นจะต้องให้บริการแนะแนว ทั้ง 5 บริการ โดยเฉพาะบริการสนเทศในด้าน การศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อเป็นข้อมูลให้บุคคลได้ใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ สำหรับข้อมูลทั้ง 3 ด้าน ที่จะให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้มา จากการนำเสนอในวรรณกรรม ประกอบกับการใช้เทคนิค TONEX ในการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการ แนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำหน้าที่แนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และรณรงค์การรับสมัคร นักศึกษาใหม่เกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็น และสำคัญต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำไปพัฒนาเป็น รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการ และแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หรือ ที่เรียกว่า โมเดล (Model) ตามรูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ซึ่งเป็นการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เมื่อสร้างรูปแบบ การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและ แนวคิดดังกล่าวแล้ว จะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบด้วยเทคนิคความ สอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) เพื่อหาความเหมาะสมของข้อมูล และ ความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วนำมาพิจารณาปรับแก้ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เมื่อได้ข้อมูลและรูปแบบการแนะแนว การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์แล้ว นำไปพัฒนาบนระบบ คอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์จะช่วยให้การจัดเก็บและจัดการข้อมูล เป็นประโยชน์ต่อการแนะแนว การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นระบบ และช่วยให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนำไปประกอบการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชาได้ในเวลาอัน รวดเร็ว ถูกต้อง และช่วยลดปัญหาการขาดบุคลากรทางการแนะแนวของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เมื่อได้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หลังจากนั้นสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้เกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช แล้วนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยมีวิธีการวิจัย ดังจะกล่าวในบทต่อไป

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา(Research and Development: R&D) โดยใช้เทคนิค TONEX ในการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แล้วใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) เพื่อศึกษาข้อมูลที่สำคัญในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักการของเทคนิคเดลฟาย และประมวลความคิดเห็นมาสังเคราะห์กำหนดเป็นรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หลังจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ทดลองใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หลังจากนั้นสอบถามความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้ที่มีต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังภาพที่ 3.1





ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

จากภาพที่ 3.1 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้เทคนิค TONEX จากข้อมูล 4 แหล่ง คือ 1) จากทฤษฎี (Theory) 2) จากการสังเกต (Observation) หรือ ประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง 3) สอบถามความต้องการ (Needs) จากผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 4) สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ (Expert) แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สร้างแบบสอบถามต้นแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม รอบที่ 1 โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย สอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 28 คน นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 มาปรับปรุงแบบสอบถาม และถามซ้ำในรอบที่ 2 และ 3 เพื่อ

หาฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ แล้วสรุปข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จากแบบสอบถามรอบที่ 3

**ขั้นตอนที่ 2** นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ตามหลักการของเทคนิคเดลฟาย แล้วประมวลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ กำหนดเป็นรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

**ขั้นตอนที่ 3** พิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ(IOC)

**ขั้นตอนที่ 4** พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชอีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อลดปัญหาการขาดบุคลากรในการให้บริการ และเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแนะแนว

**ขั้นตอนที่ 5** นำรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ทดลองใช้ แล้วศึกษาความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้ต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

**ขั้นตอนที่ 6** นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

## 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

**กลุ่มที่ 1** ประชากรที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา นักแนะแนวการศึกษาและ

อาชีพ นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และบุคคลทั่วไป

**กลุ่มที่ 2** ประชากรที่พิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา และ นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราช และบุคคลทั่วไป

**กลุ่มที่ 3** ประชากรที่ให้ความคิดเห็นต่อการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี

**1.2 กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) มีจำนวนทั้งสิ้น 65 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

**กลุ่มที่ 1** จำนวน 28 คน เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อมูลตามขั้นตอนของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย เนื่องจาก Macillan, 1971 (อ้างถึงใน เกษม บุญอ่อน 2522:26-28) ศึกษาพบว่าการวิจัยโดยอาศัยเทคนิคเดลฟายนั้นหากจำนวนผู้เชี่ยวชาญมีตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป จะมีอัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน (error) น้อยมากจนคงที่ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนี้จะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และบุคคลทั่วไป คัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. เป็นคณาจารย์แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

2. เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

3. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาราช

4. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาด้านจิตวิทยาหรือการแนะแนวในระดับปริญญาตรีขึ้นไป

5. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาของ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชและบุคคลทั่วไป

**กลุ่มที่ 2** จำนวน 14 คน เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดย

ใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา และ นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม และการให้บริการข้อสนเทศแก่บุคคลทั่วไปและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

กลุ่มที่ 3 จำนวน 23 คน เป็นผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. เพชรบุรี ในปีการศึกษา 2551

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

2.2 แบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็น ที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

เครื่องมือแต่ละชุดมีนิยามเชิงปฏิบัติการและขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

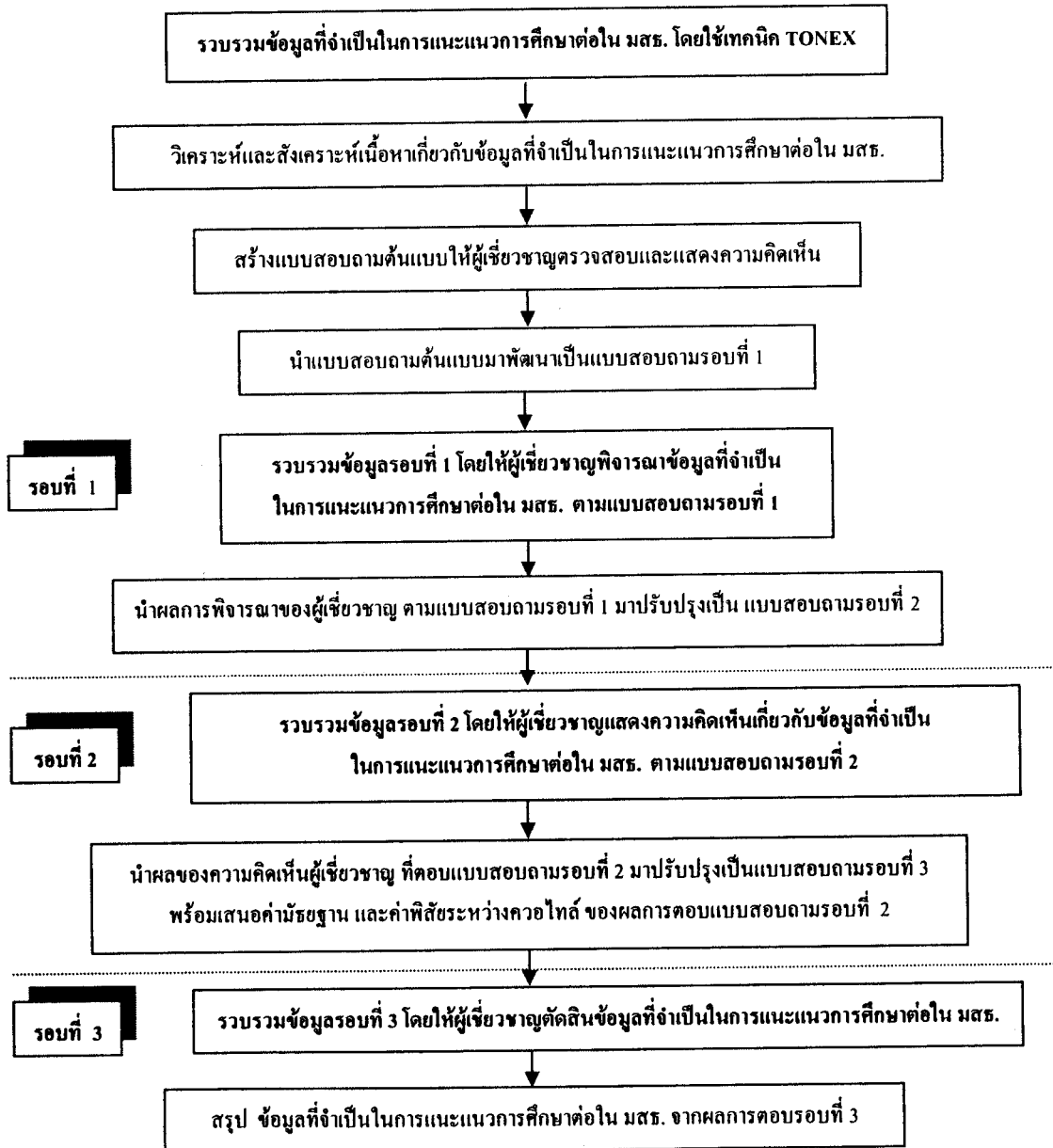
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีนิยามเชิงปฏิบัติการและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1.1 นิยามเชิงปฏิบัติการ ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หมายถึง ข้อมูลที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อการแนะแนวแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อให้ผู้สมัครสามารถตัดสินใจ เลือกสาขาวิชาได้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล รายละเอียดชุดวิชา โครงสร้างหลักสูตร คุณสมบัติของผู้สมัคร ค่าใช้จ่าย ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มี 3 ด้าน ได้แก่ ข้อสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ข้อสนเทศด้านอาชีพ และ ข้อสนเทศด้านการศึกษา

### 2.1.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญและการศึกษาข้อมูล ที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ มีขั้นตอนการสร้างดังภาพ

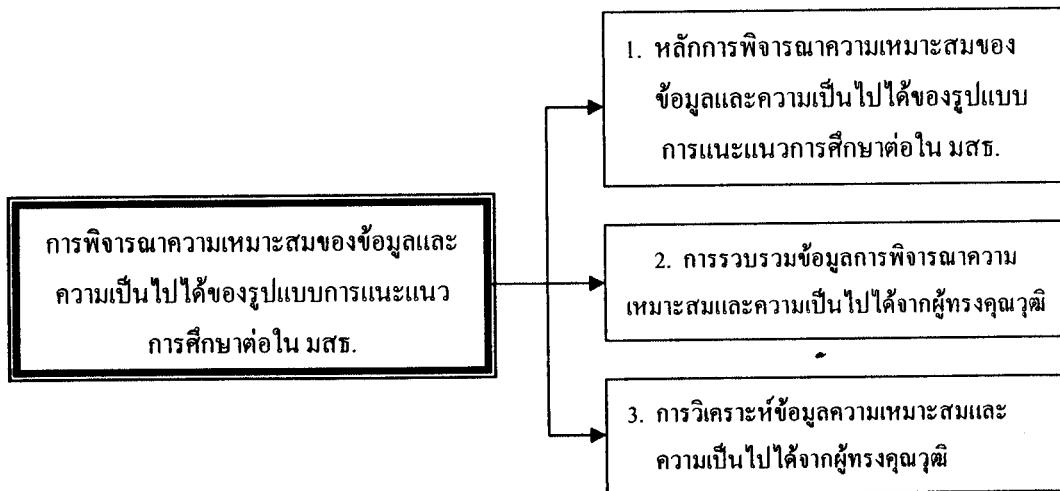
ที่ 3.2



ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช โดยใช้เทคนิค TONEX ในการรวบรวมข้อมูล และใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) ในการศึกษา

## 2.2 แบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

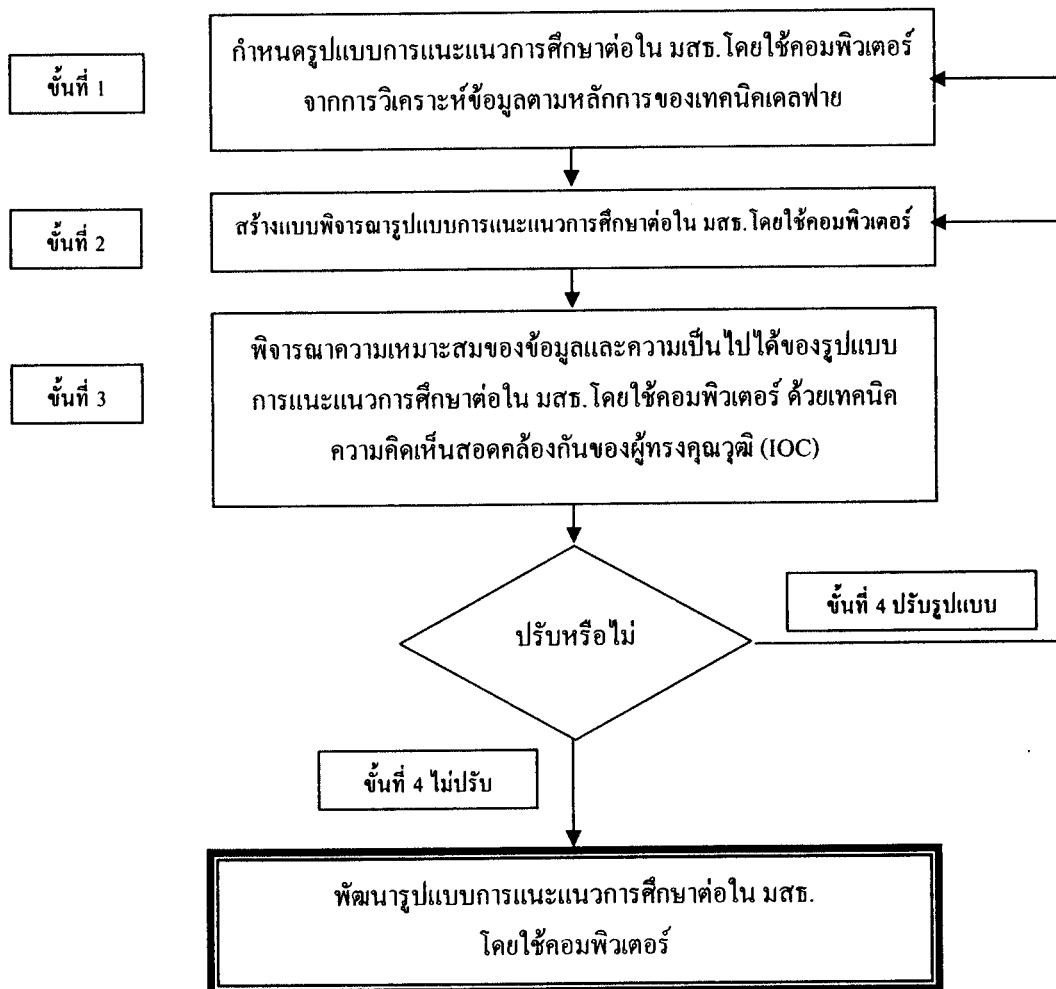
2.2.1 **นิยามเชิงปฏิบัติการ** ความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง การพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ จากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการหาค่าความสอดคล้อง (Index of concordance: IOC) ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (ปรีชา วิหคโต 2546 : 83-84) โดยพิจารณาความเป็นไปได้จากหลักการแนวคิด 3 ประการ ดังภาพที่ 3.3



ภาพที่ 3.3 หลักการและแนวคิดที่นำมาใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

2.2.2 ขั้นตอนการสร้างแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

ขั้นตอนการสร้างแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังภาพที่ 3.4



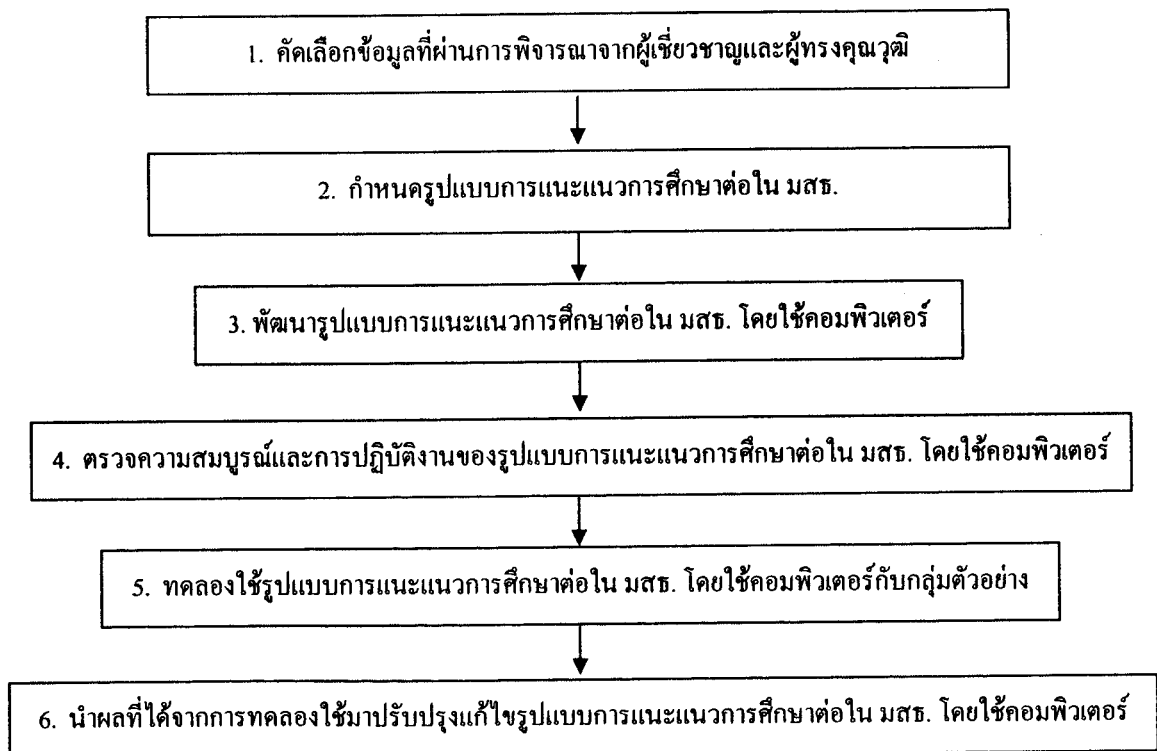
ภาพที่ 3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

### 2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

2.2.1 **นิยามเชิงปฏิบัติการ** ความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

### 3. การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังภาพที่ 3.5



ภาพที่ 3.5 ขั้นตอนการพัฒนาแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์



#### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการใช้เทคนิค TONEX เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

#### 4.2 การรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือการวิจัย

4.2.1 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูล  
ที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองเพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลในการวิจัย และเมื่อผู้เชี่ยวชาญตอบรับแล้วการรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูล รอบที่ 1 ผู้วิจัยมอบแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมส่งไฟล์ข้อมูลแบบสอบถามทางอีเมลอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถเลือกตอบแบบสอบถามได้ทั้งสองทาง โดยอาจให้ผู้วิจัยมารับคืน หรือตอบแบบสอบถามกลับทางอีเมลก็ได้ หรือโดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง/ทางโทรศัพท์ ตามความประสงค์

2) การรวบรวมข้อมูล รอบที่ 2-3 ผู้วิจัยใช้ทั้งวิธีการส่งทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่าติดตราไปรษณียากร จ่าหน้าชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญส่งข้อมูลกลับคืน และส่งไฟล์ข้อมูลแบบสอบถามทางอีเมลอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถเลือกตอบแบบสอบถามกลับทางอีเมลก็ได้ตามความประสงค์ รวมทั้งการไปมอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

4.2.2 การรวบรวมข้อมูลจากแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความ  
เป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์  
จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองเพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลในการวิจัย และมอบแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง พร้อมส่งไฟล์ข้อมูลแบบสอบถามทางอีเมลอีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถเลือกตอบแบบสอบถามทางอีเมล โดยผู้วิจัยจะเป็นมารับคืน หรือตอบแบบสอบถามกลับทางอีเมลก็ได้ตามความประสงค์

4.2.3 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบ  
การแนะแนวการศึกษาต่อโดยใช้คอมพิวเตอร์ จากผู้ที่สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ประจำปีการศึกษา 2551 ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้  
รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และอธิบายการใช้ทุกขั้นตอน  
แล้วให้ผู้สมัครทดลองใช้ หลังจากนั้นให้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการ  
ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และผู้วิจัยรวบรวมเก็บแบบสอบถาม

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม รอบที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อข้อมูล ที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วิเคราะห์ด้วย ค่าร้อยละ โดยจะ คัดเลือกความคิดเห็นประเด็นรายการที่จำเป็นต่อการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช ที่มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยพิจารณา ร่วมกับการใช้เทคนิค TONEX ในการพิจารณาคัดเลือก ข้อมูลที่จำเป็น ส่วนคำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม รอบที่ 2-3 ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบมาตร ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาโดยใช้ ค่ามัธยฐาน (median) และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (interquartile range) โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistic Package for Social Science) ในการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาลักษณะของข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจากการตอบแบบสอบถาม แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ในรอบที่ 2 และ 3 คือ รายการความคิดเห็นประเด็นที่จำเป็นต่อการแนะ แนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ต้องมีค่ามัธยฐานไม่ต่ำกว่าระดับ 3.50 และมีค่า พิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการแนะแนวการศึกษา ต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับฉันทานุมติหรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้อง กัน โดยมีการแปลความหมายค่ามัธยฐาน ดังนี้

- ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ข้อมูลเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.มีความจำเป็นมากที่สุด
- ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ข้อมูลเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.มีความจำเป็นมาก
- ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ข้อมูลเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.มีความจำเป็นปานกลาง
- ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ข้อมูลเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.มีความจำเป็นน้อย
- ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง ข้อมูลเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.มีความจำเป็นน้อยที่สุด

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยการรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการนำรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่ได้สร้างเป็น โมเดล (Model) ในลักษณะ Flow chart ขึ้น พร้อมรายละเอียดทุกประเด็น ไปให้ท่านแสดงความคิดเห็นลงในแบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล และความเป็นไปได้ แล้วนำแบบการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ส่วนคำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยค่า IOC ที่ยอมรับได้ จะมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป หากประเด็นใดมีค่าต่ำกว่า 0.5 ให้ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการคำนวณ จากสูตร (ปรีชา วิหกโต 2546: 88)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$  คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ใช้ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistic Package for Social Science) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ต้องมีค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป โดยมีการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ มีประโยชน์มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ มีประโยชน์มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ มีประโยชน์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ มีประโยชน์น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ มีประโยชน์น้อยที่สุด

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2) ศึกษาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ 3) พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และวิธีสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่	ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง	วิธีสุ่มตัวอย่าง
1 กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ	- ประชากรที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการ แนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) ประกอบด้วย 1. คณาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มสธ. 2. นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มสธ. 3. นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและ การให้บริการข้อสนเทศแก่บุคคลทั่วไปและนักศึกษา	เลือกสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

กลุ่มที่	ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง	วิธีสุ่มตัวอย่าง
	<p>- กลุ่มตัวอย่าง (ผู้เชี่ยวชาญ) จำนวน 28 คน แบ่งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. กลุ่มตัวอย่างคณาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสธ. จำนวน 2 คน</li> <li>2. กลุ่มตัวอย่างนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มสธ. จำนวน 15 คน</li> <li>3. กลุ่มตัวอย่างนักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาทุกคนทั่วไป และนักศึกษา มสธ. จำนวน 11 คน</li> </ol>	
2 กลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ	<p>- ประชากรพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of Concordance: IOC) ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. คณาจารย์ประจำสาขาวิชา มสธ.</li> <li>2. นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป</li> </ol> <p>- กลุ่มตัวอย่าง (ผู้ทรงคุณวุฒิ) จำนวน 14 คน แบ่งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. คณาจารย์ประจำสาขาวิชา มสธ. จำนวน 11 คน</li> <li>2. นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษา จำนวน 3 คน</li> </ol>	เลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
3 กลุ่ม ผู้ทดลองใช้	<p>- ประชากรที่ให้ความคิดเห็นต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้ใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อใน มสธ. ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี</p>	เลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

กลุ่มที่	ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง	วิธีสุ่มตัวอย่าง
	- กลุ่มตัวอย่าง (ผู้ทดลองใช้) จำนวน 23 คน ได้แก่ ผู้สมัคร เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มา สมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี ใน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 23 คน	

## ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการ  
แนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi  
Research)

2.2 วิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูล  
และความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้  
คอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC)

2.3 การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 วิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช  
โดยใช้คอมพิวเตอร์

2.5 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช  
โดยใช้คอมพิวเตอร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research)

การวิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ในการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 3 แบ่งเป็นบริการสนเทศ 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม
- 2) บริการสนเทศด้านอาชีพ
- 3) บริการสนเทศด้านการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

### 2.1.1 บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ตารางที่ 4.2 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูลที่จำเป็นของบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มธธ.	ระดับความจำเป็น/ความสอดคล้องของข้อมูล			
	Mdn	ระดับ	$Q_3-Q_1$	ระดับ
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.2 คำคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับข้อมูลบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ทั้งหมด 3 รายการ จากการพิจารณาเกณฑ์ค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ในระดับมากที่สุดและมีความสอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทุกรายการ

#### ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน และแบบสำรวจความสนใจในการเรียน ผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า เป็นสิ่งที่ผู้จะศึกษาต่อจำเป็นต้องรู้ถึงความถนัด ความสนใจในการเรียนของตน แต่ในกรณีที่จะศึกษาต่อกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ซึ่งรับเข้าศึกษาต่อ

โดยไม่ต้องมีการสอบคัดเลือก และไม่จำกัดจำนวนผู้เรียน จึงคิดว่าน่าจะสามารพัฒนาความถนัด ความสนใจและทักษะทางการเรียน โดยให้บริการแนะแนวการศึกษาระหว่างเรียนหลังจากสมัครเข้า ศึกษาที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชแล้ว มิเช่นนั้นจะเป็นการไปสกัดกั้นผู้ตั้งใจจะสมัครเข้าศึกษา ต่อที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชและไม่สอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย ที่ยึดหลักการ ศึกษาตลอดชีวิต และขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลทั่วไป น่าจะให้ข้อมูลแบบแผนการเรียนรู เพราะเกี่ยวข้องกับ การเรียนในระบบการศึกษาทางไกลมากกว่า

2. ผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรมีข้อมูลมากเกินไปเพราะจะทำให้ผู้รับ บริการเกิดความเบื่อหน่าย และเป็นเพียงการให้ข้อมูลเบื้องต้นในการแนะแนวการศึกษาต่อ

### 2.1.2 บริการสนเทศด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูลที่จำเป็นของบริการ เสนอเทศด้านอาชีพ ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนว การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็น/ความสอดคล้องของข้อมูล			
	Mdn	ระดับ	$Q_3-Q_1$	ระดับ
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ	4	มาก	1	สอดคล้อง
2. การให้ข้อเสนอเทศทางอาชีพ	4	มาก	1	สอดคล้อง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของ แต่ละสาขาวิชา	5	มากที่สุด	1	สอดคล้อง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา	4	มาก	1.25	สอดคล้อง
5. แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ	4	มาก	1.55	ไม่สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับข้อมูลบริการสนเทศด้านอาชีพ ทั้งหมด 5 รายการ จากการพิจารณาเกณฑ์ค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ที่ กำหนดไว้ ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ในระดับ มากถึงมากที่สุดและมีความสอดคล้องของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ยกเว้นแบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ



### ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. ในการแนะนำการศึกษาต่อข้อสนเทศด้านอาชีพ ผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อคิดเห็นว่ามีค่าความสำคัญน้อยกว่าข้อสนเทศทางการศึกษา

2. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา ผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นไม่จำเป็นมาก เพราะในปัจจุบันผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นมักมีความตั้งใจอยู่แล้ว และบางครั้งอาจจะศึกษาต่างสาขาวิชาก็ได้ ที่จำเป็นมากกว่าการศึกษาต่อ คือ การทำงาน ซึ่งสิ่งนี้น่าจะเป็นปรัชญาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ขณะนี้อาจจะลึบๆ กันไป เพราะมีแนวโน้มที่การศึกษาต่อเหมือนกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยระบบปิด

### 2.1.3 บริการสนเทศด้านการศึกษา

ตารางที่ 4.4 แสดงค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ ) ข้อมูลที่จำเป็นของบริการสนเทศด้านการศึกษา ในการแนะนำการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะนำ การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็น/ความสอดคล้องของข้อมูล			
	Mdn	ระดับ	$Q_3-Q_1$	ระดับ
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดชุดวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร	4	มาก	1.25	สอดคล้อง
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละ หลักสูตร	5	มากที่สุด	1	สอดคล้อง
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา	5	มากที่สุด	0	สอดคล้อง
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย	5	มากที่สุด	1	สอดคล้อง
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย	4	มาก	1	สอดคล้อง
9. ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบว่าด้วย การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/จำเป็นต่อการศึกษา)	4	มาก	1.5	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำ การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็น/ความสอดคล้องของข้อมูล			
	Mdn	ระดับ	$Q_3-Q_1$	ระดับ
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา	4	มาก	1	สอดคล้อง
11. ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น	4	มาก	2	ไม่ สอดคล้อง
12. ข้อมูลการโอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.	4	มาก	1.25	สอดคล้อง
13. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนในโครง การสัมฤทธิ์บัตร	4	มาก	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับข้อมูลบริการสนเทศด้านการศึกษา  
ทั้งหมด 13 รายการ จากการพิจารณาเกณฑ์ค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3-Q_1$ )  
ที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในระดับ  
มากถึงมากที่สุด และมีความสอดคล้องของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ยกเว้นข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น  
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัยและข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบฯ  
ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญ  
บางท่านให้ความคิดเห็นว่าเป็นข้อมูลที่ไม่จำเป็นต่อการแนะนำการศึกษาต่อ เพราะข้อมูลในการ  
แนะนำการศึกษาต่อไม่ควรมีมากเกินไปจนความจำเป็นควรให้ข้อมูลเมื่อเข้ามาศึกษาแล้ว เพราะเป็นเงื่อนไข  
กติกาสำหรัผู้ที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา ควรเป็นข้อมูลสำหรับการปฐมนิเทศ และการแนะนำ  
ระหว่างเรียน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดชุดวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญบางท่าน  
ให้ความคิดเห็นว่าเป็นข้อมูลที่ไม่จำเป็นต้องลงลึกถึงรายละเอียด เพียงแต่ให้รู้ว่าจะต้องเรียนกี่วิชา  
อะไรบ้าง ที่สำคัญมากกว่ารายละเอียดชุดวิชา คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนทางไกล

3. ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น ผู้เชี่ยวชาญบางท่านให้ความคิดเห็นว่ามีข้อ  
ปลีกย่อยมาก ไม่อาจเทียบได้ทันที ต้องผ่านกระบวนการพิจารณาจากหลายหน่วยงาน อาจบอกได้  
เพียงว่า สามารถ/ อาจนำมาทดแทน/ เทียบได้ โดยผ่านการเห็นชอบของมหาวิทยาลัย

2.2 วิเคราะห์ผลการศึกษาคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC)

การวิเคราะห์ผลการศึกษาคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) แบ่งเป็นบริการสนเทศ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

2) บริการสนเทศด้านอาชีพ

3) บริการสนเทศด้านการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

### 2.2.1 บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน	.69	เหมาะสม
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน	.79	เหมาะสม
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)	.93	เหมาะสม

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มีความเหมาะสมทั้ง 3 รายการ

### ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน และแบบสำรวจความสนใจในการเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเปิดรับสมัครนักศึกษาโดย ไม่มีการสอบคัดเลือก ดังนั้น หากมีการสำรวจความถนัดและความสนใจในการเรียนแล้ว อาจเป็นตัว สกัดกันให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเปลี่ยนใจในการสมัครเข้า เรียน ควรให้บริการแนะแนวการศึกษาระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาทักษะทางการเรียนเมื่อเข้าศึกษาแล้ว จะดีกว่า และพื้นฐานทางการเรียนของผู้สนใจสมัครมีความหลากหลายและต่างระดับกันมากอาจเป็น การยากที่จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ ส่วนแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้อาจช่วยให้ผู้สนใจสมัครเข้า ศึกษาต่อ ได้ทราบถึงการใช้ประสาทสัมผัสส่วนใดมากในการเรียนรู้ เพื่อที่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษา จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับตัวเข้ากับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล

2. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน แบบสำรวจความสนใจในการเรียน และ แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า อาจจะใช้การ Link ไป Website อื่น เพราะน่าจะมีแบบสำรวจที่เป็นมาตรฐานอยู่แล้ว

### 2.2.2 บริการสนเทศด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบ การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านอาชีพ

ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพ ที่สอดคล้องกับอาชีพ	1	เหมาะสม
2. การให้ข้อสนเทศทางอาชีพ	.93	เหมาะสม
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละ สาขาวิชา	1	เหมาะสม
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ของแต่ละสาขาวิชา	.69	เหมาะสม

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านอาชีวศึกษา มีความเหมาะสมทั้ง 4 รายการ

### 2.2.3 บริการสนเทศด้านการศึกษา

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ของบริการสนเทศด้านการศึกษา

ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล	1	เหมาะสม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร	.93	เหมาะสม
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดวิชาในแต่ละ โครงสร้าง หลักสูตร	.93	เหมาะสม
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร	1	เหมาะสม
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร	.79	เหมาะสม
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา	1	เหมาะสม
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	.93	เหมาะสม
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย	1	เหมาะสม
9. ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบว่าด้วยการจัด การเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา)	.79	เหมาะสม
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	.93	เหมาะสม
11. ข้อมูลการโอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.	.46	ไม่เหมาะสม
12. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนในโครงการ สัมฤทธิ์บัตร	.71	เหมาะสม

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ของบริการสนเทศด้านการศึกษามีความเหมาะสม 11 รายการ ยกเว้น ข้อมูลการ โอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

#### ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ข้อมูลประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา) ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นเนื่องจากข้อมูลนี้ส่วนใหญ่ควรรู้หลังจากได้เข้ามาเป็นนักศึกษาแล้ว
2. ข้อมูลการ โอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นว่า นักศึกษาน่าจะทราบมาก่อนแล้ว
3. น่าจะมีข้อมูลที่เป็นเชิงรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ต้องจบ เช่น การเข้าห้องปฏิบัติการ (Lab) การเข้ารับการอบรมประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น
4. กรณีมีปัญหาจากการเรียน อาจจะต้องมีข้อมูลช่วยให้ผู้เรียน/ ชี้นำผู้เรียนให้สำเร็จการศึกษาอย่างไร

#### 2.2.4 การพิจารณาความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ค่าดัชนี	
	ความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
1. โดยภาพรวมการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด	1	มีความเป็นไปได้

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้

### 2.2.5 การพิจารณาข้อมูลที่จำเป็น เหมาะสม และข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

เมื่อได้ข้อมูลที่จำเป็น เหมาะสม ในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์แล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำไปให้บริการสนเทศบนคอมพิวเตอร์ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีข้อมูลแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 3 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน (2) แบบสำรวจความสนใจในการเรียน และ (3) แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)

บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 4 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ (2) การให้ข้อสนเทศทางอาชีพ (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา และ (4) ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา

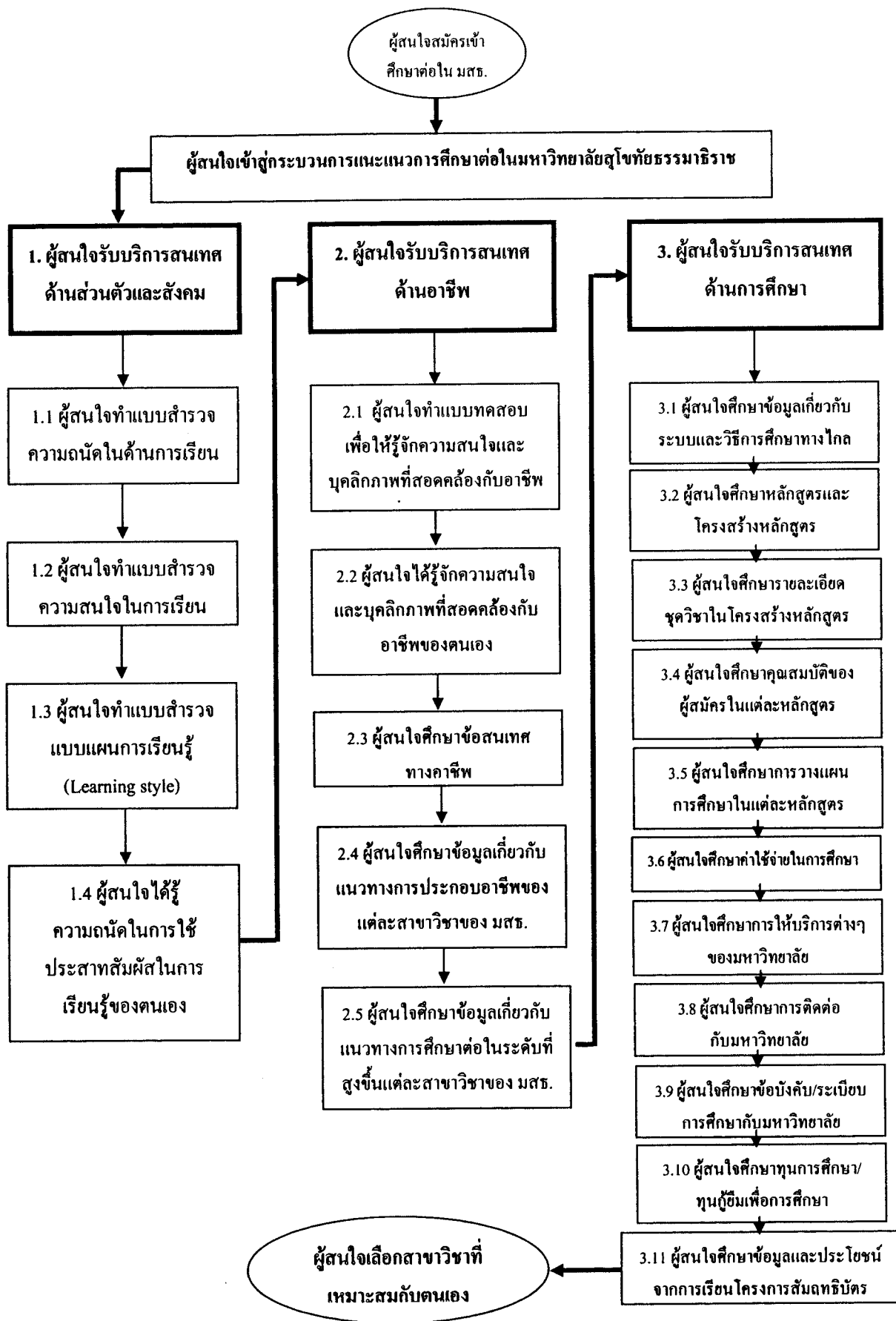
บริการสนเทศด้านการศึกษา มี 11 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร (3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดสาขาวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร (4) ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (5) ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในละหลักสูตร (6) ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา (7) ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (8) ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย (9) ข้อมูลประกาศ/ ข้อบังคับ/ ระเบียบว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (10) ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (11) ข้อมูลและประ โยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร

### 2.3 การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการ และแนวคิดทางการแนะแนว เกี่ยวกับขอบข่ายบริการสนเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ และบริการสนเทศด้านการศึกษา โดยการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชจากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) และสร้าง

รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามหลักการและแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หรือ ที่เรียกว่า โมเดล (Model) ตามรูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ซึ่งเป็นการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น โดยมีขั้นตอนตามหลักการ “Model is step by step of procedure that lead to specifies outcome.” เมื่อสร้างรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและแนวคิดดังกล่าวแล้ว นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปพิจารณาความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการหาค่าความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) เมื่อได้ข้อมูลที่จำเป็น เหมาะสม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จึงได้นำข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ไปพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ตามขั้นตอน ดังภาพ ที่ 4.1





ภาพที่ 4.1 แสดงแนวคิดการพัฒนาแบบการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์

## 2.4 วิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

เมื่อได้พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช  
โดยใช้คอมพิวเตอร์แล้ว ได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปี  
การศึกษา 2551 ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี ทดลองใช้และให้ตอบแบบ  
สอบถามความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาธิราช

การวิเคราะห์ผลการศึกษาคำคิดเห็นของผู้ที่สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช  
โดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แบ่งเป็นบริการ  
สนเทศ 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม
- 2) บริการสนเทศด้านอาชีพ
- 3) บริการสนเทศด้านการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

### 2.4.1 บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลคะแนน  
ความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อข้อมูล  
การใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้  
คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน	2.18	0.64	น้อย
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน	2.66	0.56	ปานกลาง
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)	3.99	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม พบว่า แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน อยู่ในระดับน้อย แบบสำรวจความสนใจในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style) อยู่ในระดับมาก

#### 2.4.2 บริการสนเทศด้านอาชีพ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลคะแนน ความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชที่มีต่อข้อมูล การใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านอาชีพ

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ และบุคลิกภาพ ที่สอดคล้องกับอาชีพ	3.67	0.52	มาก
2. การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพ	3.39	0.70	ปานกลาง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละ สาขาวิชา	4.10	0.43	มาก
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ของแต่ละสาขาวิชา	2.23	0.61	น้อย

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านอาชีพ พบว่า แบบทดสอบความสนใจและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ และข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา อยู่ในระดับมาก การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา อยู่ในระดับน้อย

### 2.4.3 บริการสนเทศด้านการศึกษา

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลคะแนนความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีผลต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านการศึกษา

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล	4.43	0.60	มาก
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร	4.60	0.56	มากที่สุด
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดวิชาในแต่ละโครงสร้างหลักสูตร	2.01	0.62	น้อย
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร	4.51	0.43	มากที่สุด
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร	2.50	0.57	ปานกลาง
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา	4.10	0.53	มาก
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	3.93	0.64	มาก
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย	2.61	0.67	ปานกลาง
9. ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/จำเป็นต่อการศึกษา)	2.79	0.63	ปานกลาง
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	3.99	0.58	มาก
11. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนในโครงการสัมฤทธิ์บัตร	3.88	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์เกี่ยวกับบริการสนเทศด้านการศึกษา พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร และ โครงสร้างหลักสูตร ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ข้อมูลเกี่ยวกับ

ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนในโครงการสัมฤทธิ์บัตร  
อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ข้อมูลการติดต่อในเรื่อง  
ต่างๆ กับมหาวิทยาลัย ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับ  
ปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียด  
ชุดวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร อยู่ในระดับน้อย

**ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มี  
ต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์**

1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน และแบบสำรวจความสนใจในการเรียน  
มีความยากและซับซ้อนเกินไป ไม่เข้าใจว่ามีผลต่อการตัดสินใจเรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
อย่างไร
2. ข้อมูลมีมากเกินไปทำให้ต้องใช้เวลามาก ในการทำความเข้าใจ ควรให้ข้อมูลที่  
สั้นและกระชับกว่านี้
3. เป็นการแนะแนวที่มีประโยชน์ทำให้เข้าใจและเห็นภาพรวมของระบบการศึกษา  
ทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชก่อนตัดสินใจเรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นระบบ ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการ  
ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
5. การศึกษาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมมาธิราช ข้อมูลบางอย่างผู้สมัครทราบแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเข้าไปศึกษาตามขั้นตอนก็ได้ น่าจะ  
สามารถเข้าไปศึกษาเฉพาะเรื่องที่ยังไม่ทราบหรือไม่มีข้อมูล

## **2.5 การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์**

เมื่อให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีการศึกษา  
2551 ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี ทดลองใช้และให้ตอบแบบสอบถามความ  
คิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชแล้ว  
ได้พิจารณาจากข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับมากขึ้นไป นำมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีข้อมูลแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 1 รายการ คือ แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)

บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 2 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ และ (2) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา

บริการสนเทศด้านการศึกษา มี 7 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร (3) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (5) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (6) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (7) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร

การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะนำการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ จากผลของการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอเป็นต้นแบบชิ้นงานในบทต่อไป

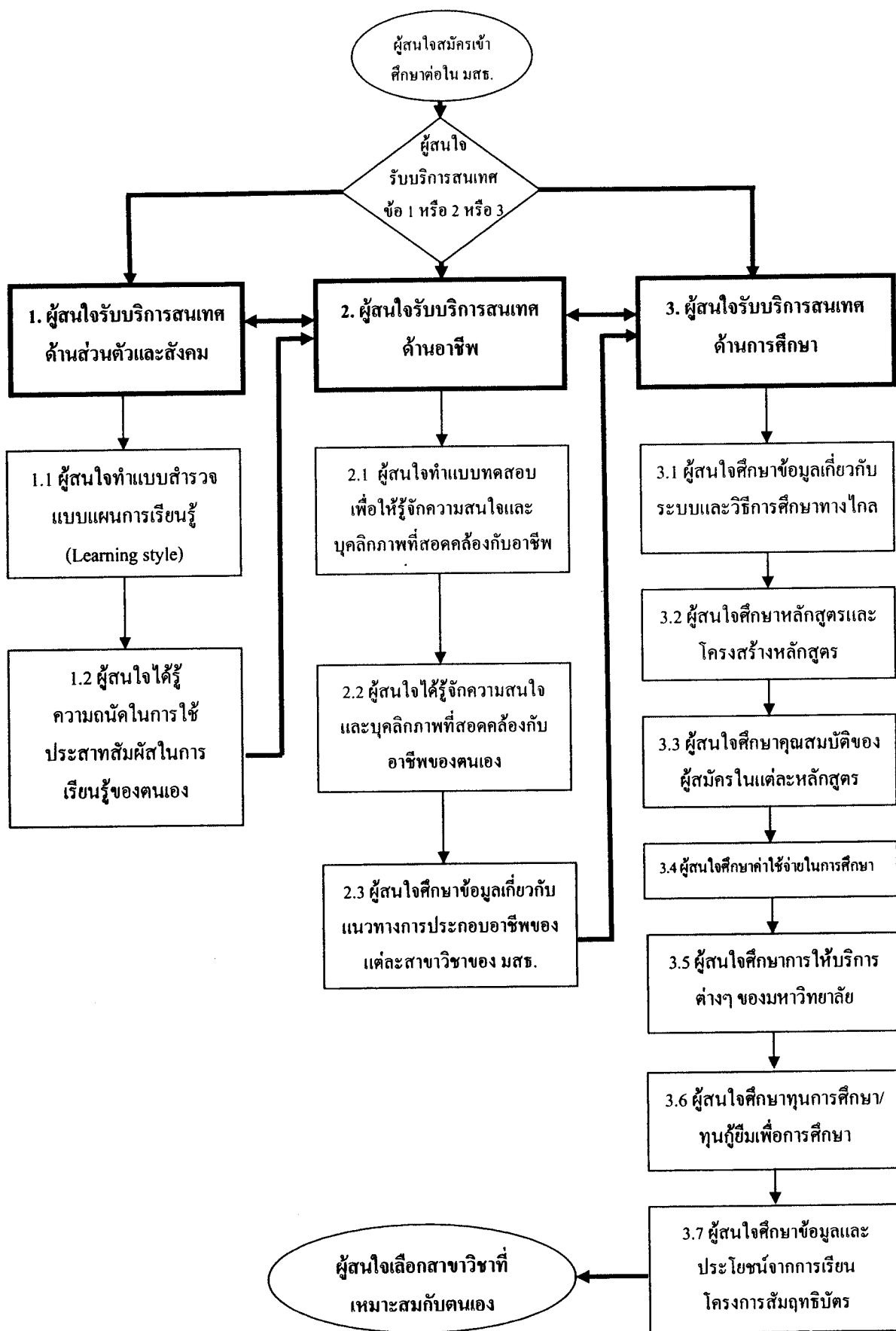
## บทที่ 5

### ต้นแบบชิ้นงาน

ต้นแบบชิ้นงานในการวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้จัดทำในลักษณะคู่มือการใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สนใจได้รับทราบข้อมูลประกอบการตัดสินใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งมีข้อมูลการบริการสนเทศ 3 ด้าน ประกอบด้วย การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม การบริการสนเทศด้านอาชีพ และการบริการสนเทศด้านการศึกษา โดยมีขั้นตอนในการใช้ตาม คู่มือการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังต่อไปนี้

#### คำอธิบายการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

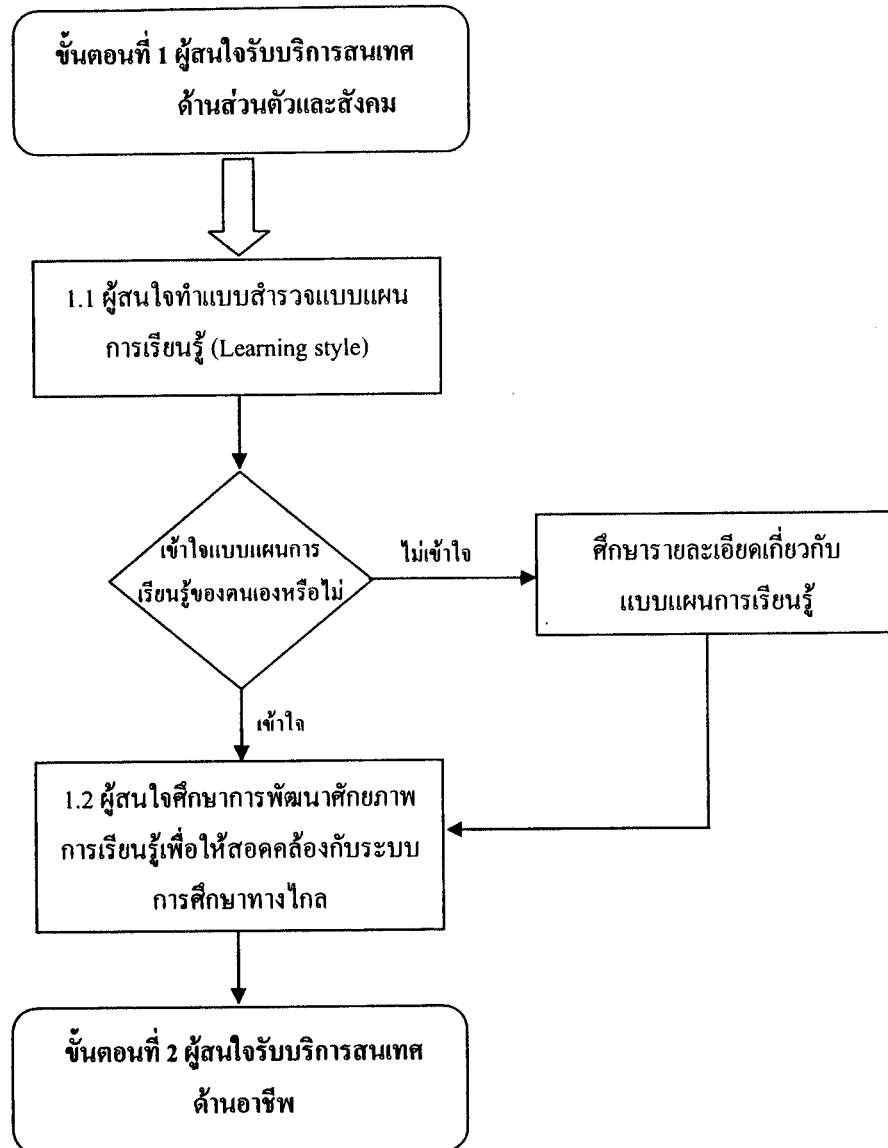
การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อใน มสธ. หมายถึง ผู้ที่ตัดสินใจจะสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แต่ยังไม่ตัดสินใจ หรือ ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเรียนสาขาวิชาใด หรือไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ทางมหาวิทยาลัยเปิดสอนจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ซึ่งผู้สนใจที่ทราบข้อมูลส่วนตัวหนึ่งแล้วก็สามารถเข้าศึกษาข้อมูลด้านใดก่อนก็ได้ หรือจะเริ่มศึกษาตามกระบวนการแนะแนวของรูปแบบเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ดังภาพที่ 5.1



ภาพที่ 5.1 แสดงรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์



จากภาพที่ 5.1 เป็นกระบวนการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 แสดงดังภาพที่ 5.2

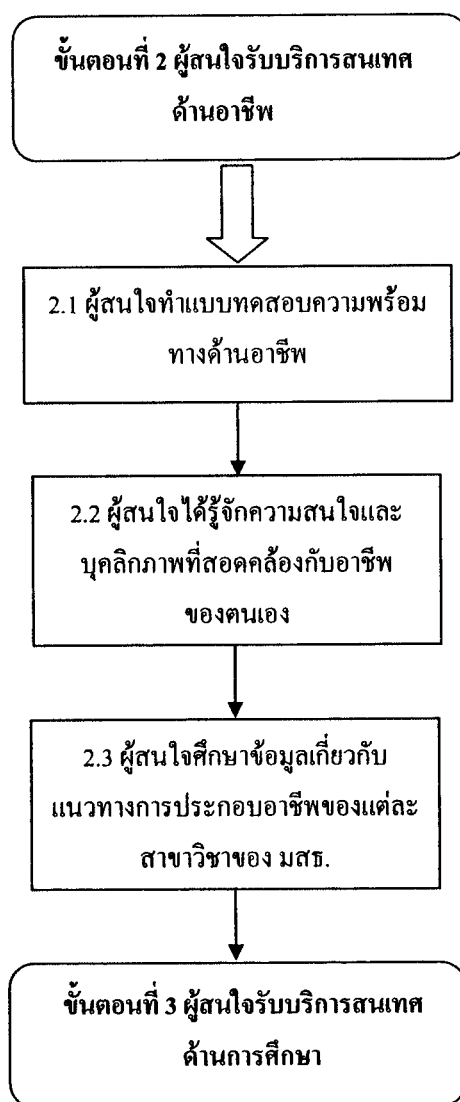


ภาพที่ 5.2 แสดงขั้นตอนที่ 1 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

### ขั้นตอนที่ 1 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

1.1 ให้ผู้สนใจทำแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style) เพื่อให้ทราบว่าตนเองมีความถนัดในการใช้ประสาทสัมผัสด้านใดในการเรียนรู้ หากไม่เข้าใจให้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแบบแผนการเรียนรู้ในฐานะข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในแบบสำรวจ

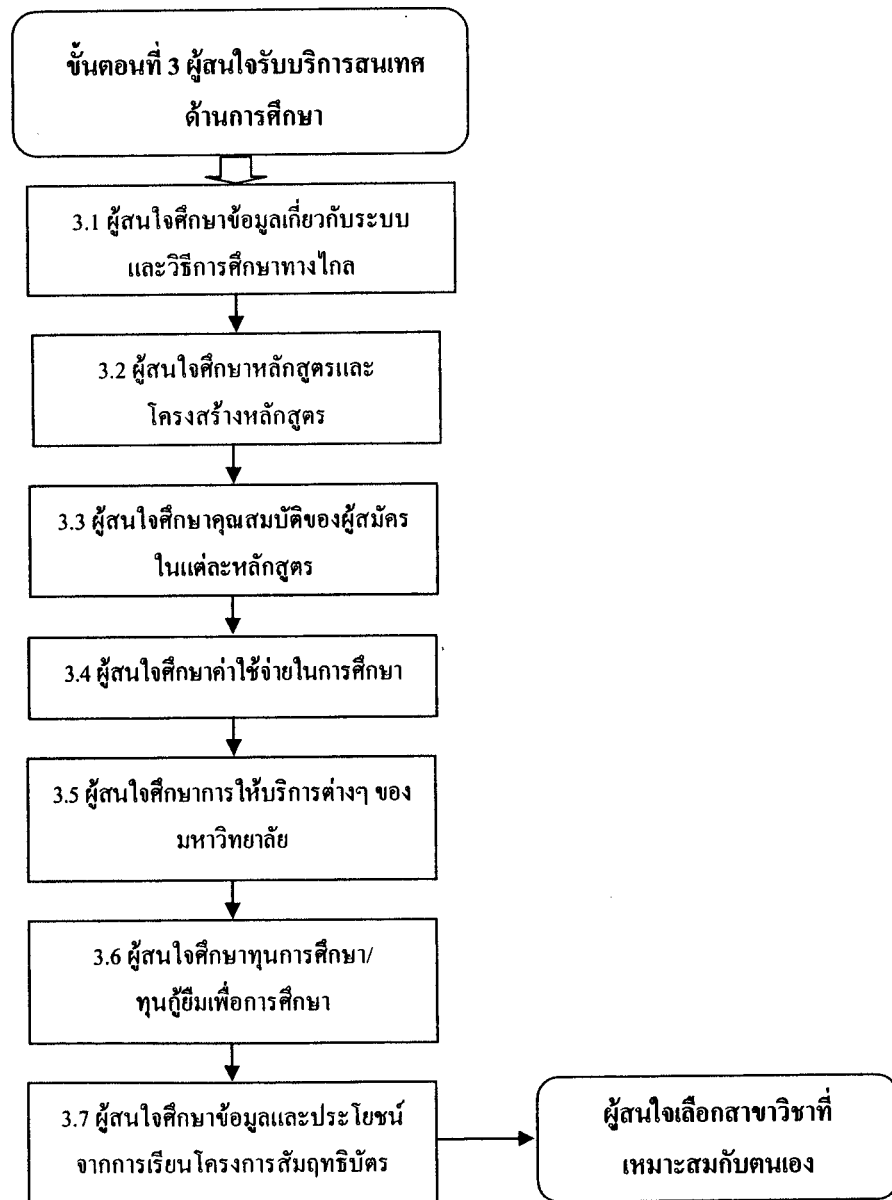
1.2 เมื่อผู้สนใจเข้าใจแบบแผนการเรียนรู้ของตนเองแล้ว ให้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการปรับตัวเข้าสู่ระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาราช ซึ่งเน้นการใช้ประสาทสัมผัสทางการดูหรือการมองเห็น ในการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ ในแล้วดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 แสดงได้ดังภาพที่ 5.3



ภาพที่ 5.3 แสดงขั้นตอนที่ 2 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านอาชีพ

**ขั้นตอนที่ 2 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านอาชีพ**

- 2.1 ให้ผู้สนใจทำแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ
- 2.2 ให้ผู้สนใจศึกษาผลการทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจ
- 2.3 ให้ผู้สนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชาของ มสธ. เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความต้องการและเหมาะสมกับตนเอง แล้วดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 แสดงได้ดังภาพที่ 5.4



ภาพที่ 5.4 แสดงขั้นตอนที่ 3 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านการศึกษา

### ขั้นตอนที่ 3 ผู้สนใจรับบริการสนเทศด้านการศึกษา

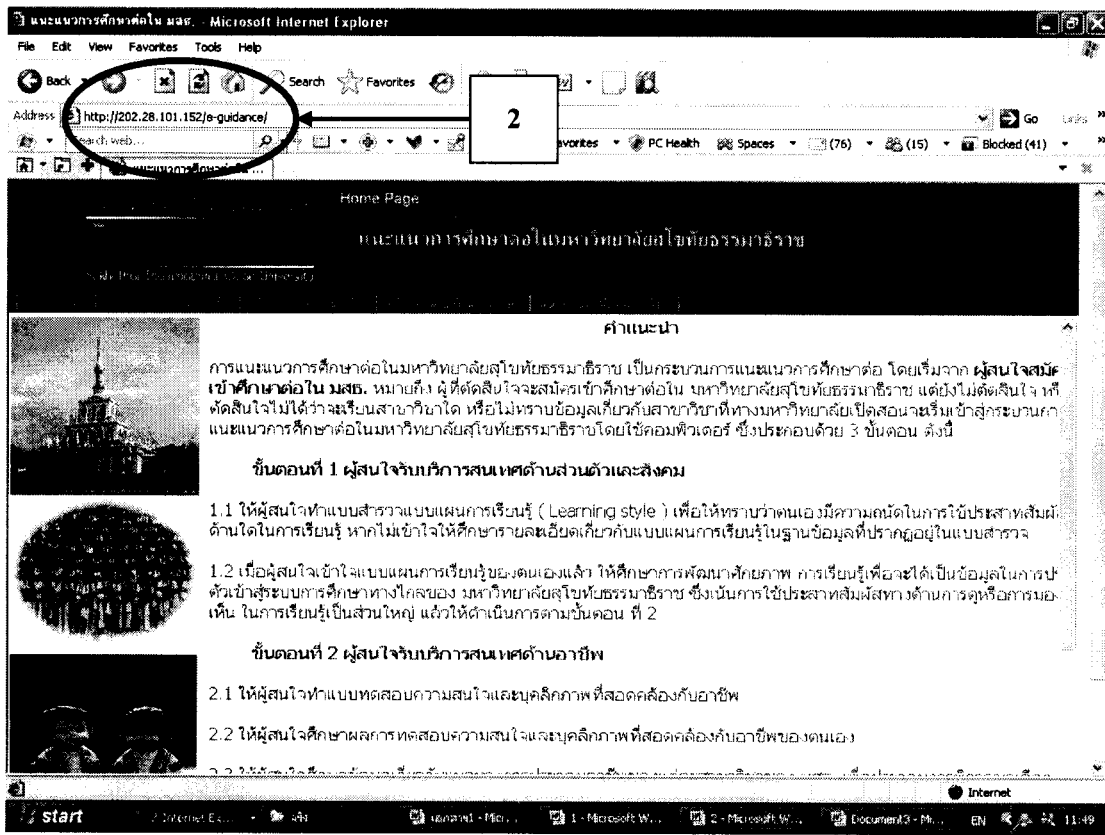
เมื่อผู้สนใจได้ศึกษาข้อมูลจากบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพแล้ว จะทำให้เข้าใจและรู้จักตนเอง และมีข้อมูลเกี่ยวกับเป็นแนวทางในการเลือกสาขาวิชาแล้ว ให้ผู้สนใจศึกษาข้อมูลจากโปรแกรมนำเสนอ (Power Point) เกี่ยวกับ (3.1) ระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (3.2) หลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร (3.3) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (3.4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (3.5) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (3.6) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (3.7) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร เพื่อให้ผู้สนใจรู้ถึงแนวทางในการศึกษา เกิดความมั่นใจ สามารถปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาทางไกล และเป็นข้อมูลสนับสนุนในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา

### ขั้นพิจารณาตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

เมื่อผู้สนใจได้รับรู้ข้อมูลบริการสนเทศทั้ง 3 ด้านแล้ว ผู้บริการจะนำข้อมูลที่ได้อไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง

**คู่มือ**  
**การบริการแนะแนวการศึกษาต่อ**  
**ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์**

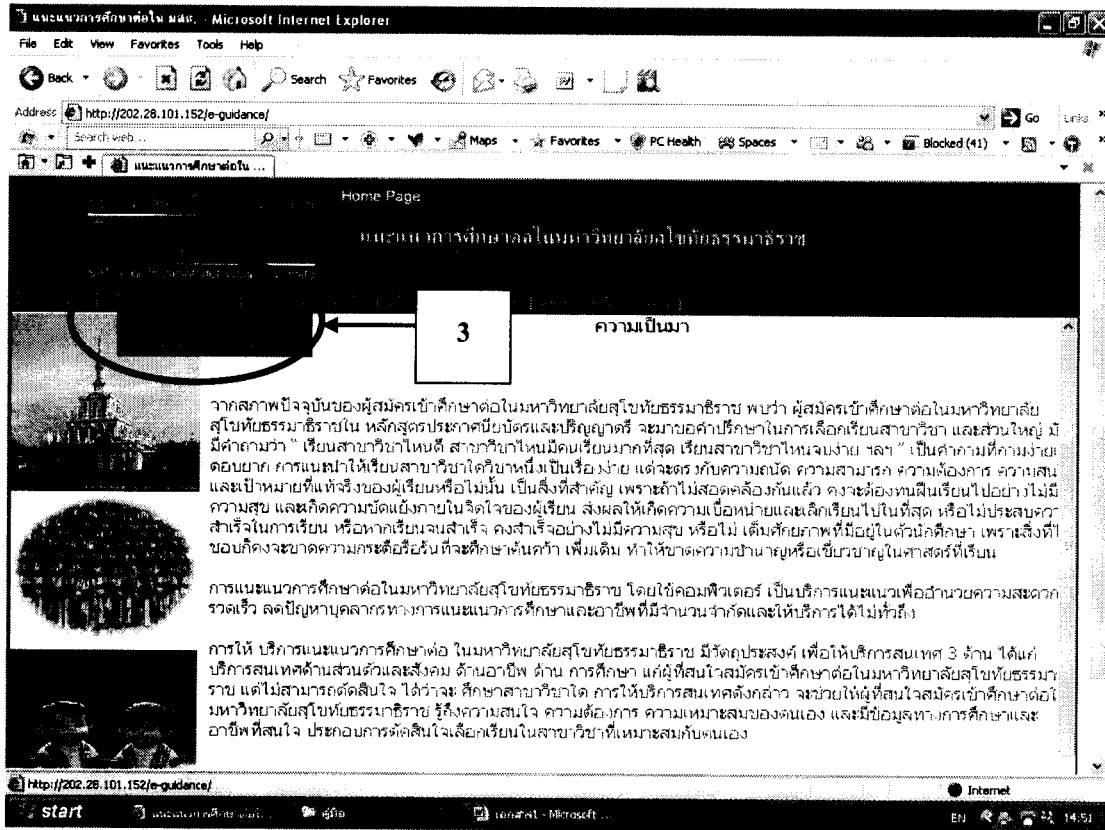




ภาพที่ 5.6 หน้าต่างระบุ Address เพื่อเข้าสู่ระบบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากภาพที่ 5.6 ให้ Click ที่ 2 หรือช่อง Address แล้วพิมพ์ <http://202.28.101.152/e-guidance/> แล้วกด Enter โปรแกรมจะเข้าสู่ระบบ ให้ผู้รับบริการศึกษาคำแนะนำก่อนใช้บริการ

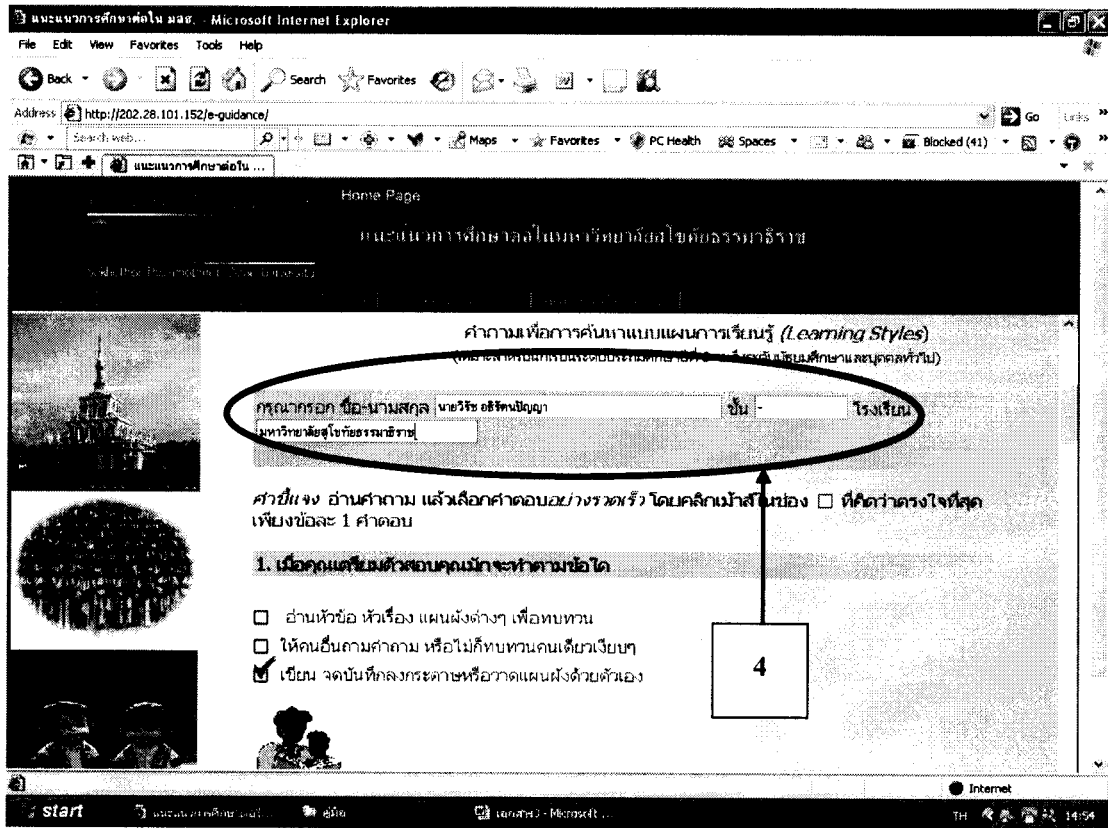
## 2. ขั้นตอนที่ 1 การบริการสนเทศด้านส่วนตัว



ภาพที่ 5.7 หน้าต่างเมนูบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

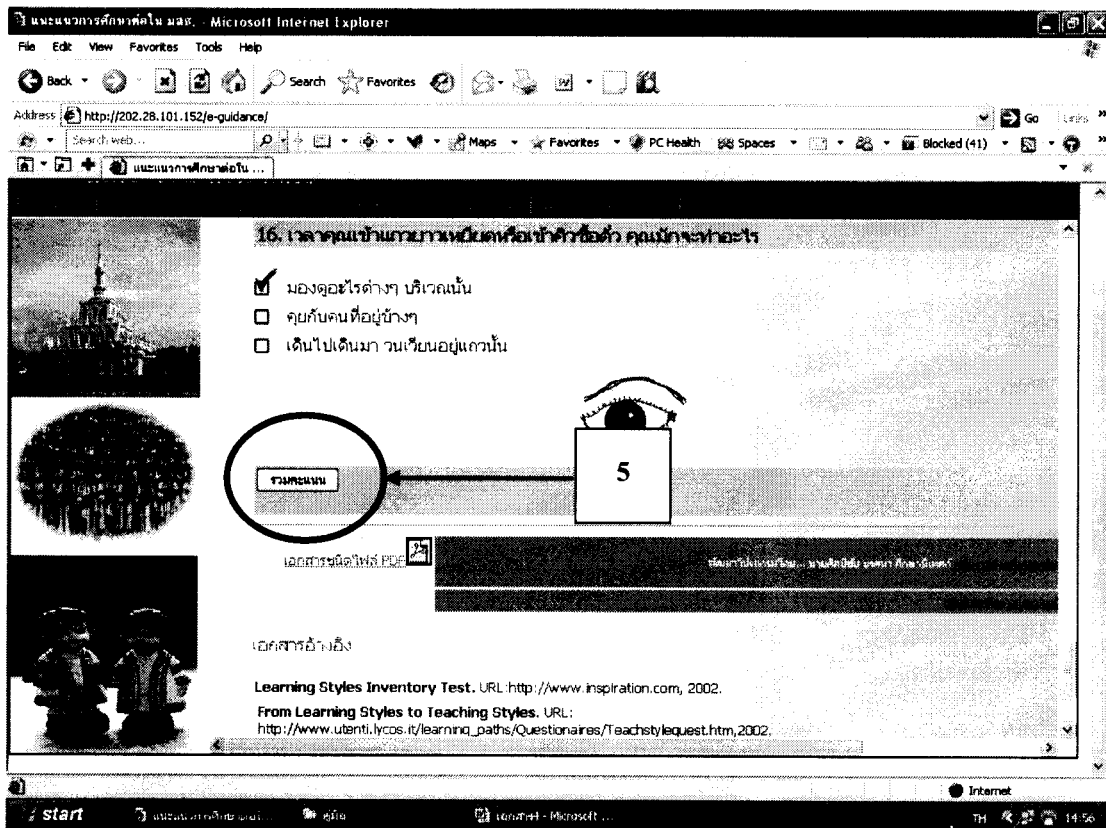
จากภาพที่ 5.7 Click ที่ **3** หรือ เมนูบริการสนเทศด้านส่วนตัว จะมีเมนูย่อยสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ และ การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ให้ Click สำรวจแบบแผนการเรียนรู้ แล้วทำแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ ดังภาพที่ 5.8





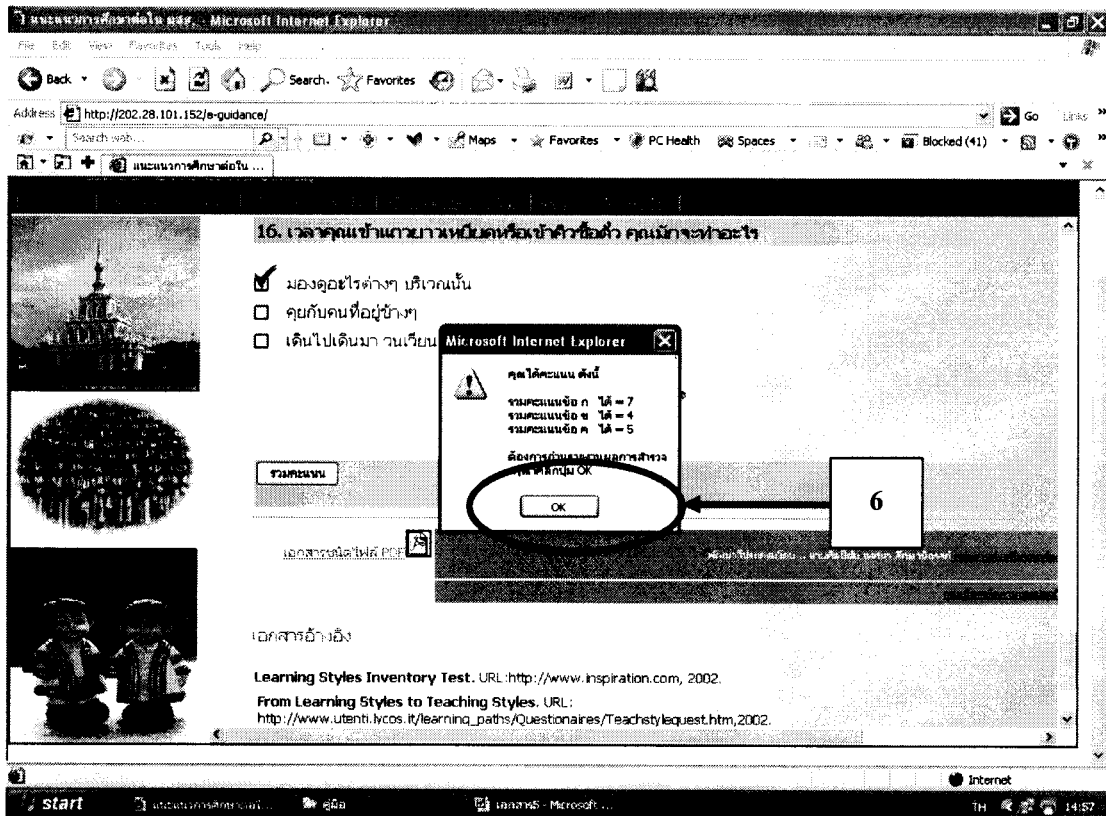
ภาพที่ 5.8 หน้าต่างระบุ ชื่อ - นามสกุล ของผู้รับบริการที่จะใช้ระบบ

จากภาพที่ 5.8 ให้ผู้รับบริการพิมพ์ ชื่อ - นามสกุล ที่ 4 แล้วดำเนินการ  
ทำแบบสำรวจ



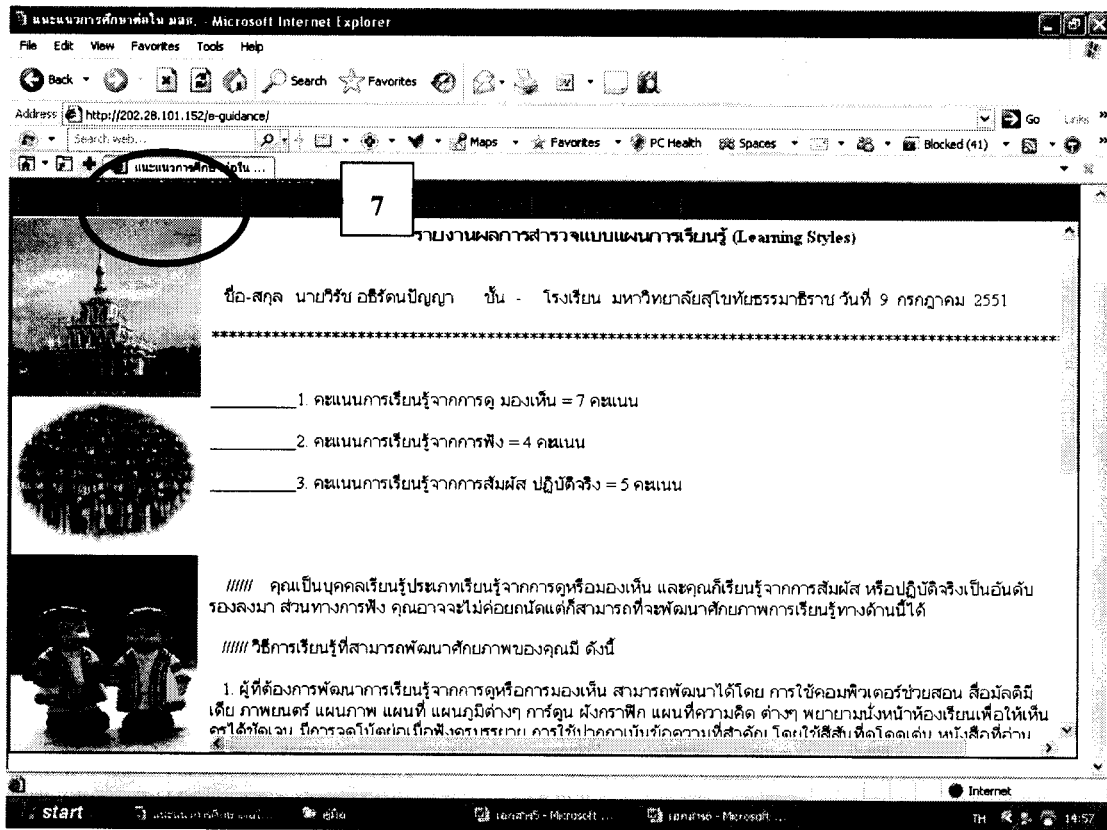
ภาพที่ 5.9 หน้าต่างรวมคะแนนการตอบแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้

จากภาพที่ 5.9 เมื่อผู้รับบริการตอบแบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ครบทุกข้อแล้ว ให้ Click ที่ 5 รวมคะแนนจะปรากฏ ดังภาพที่ 5.10



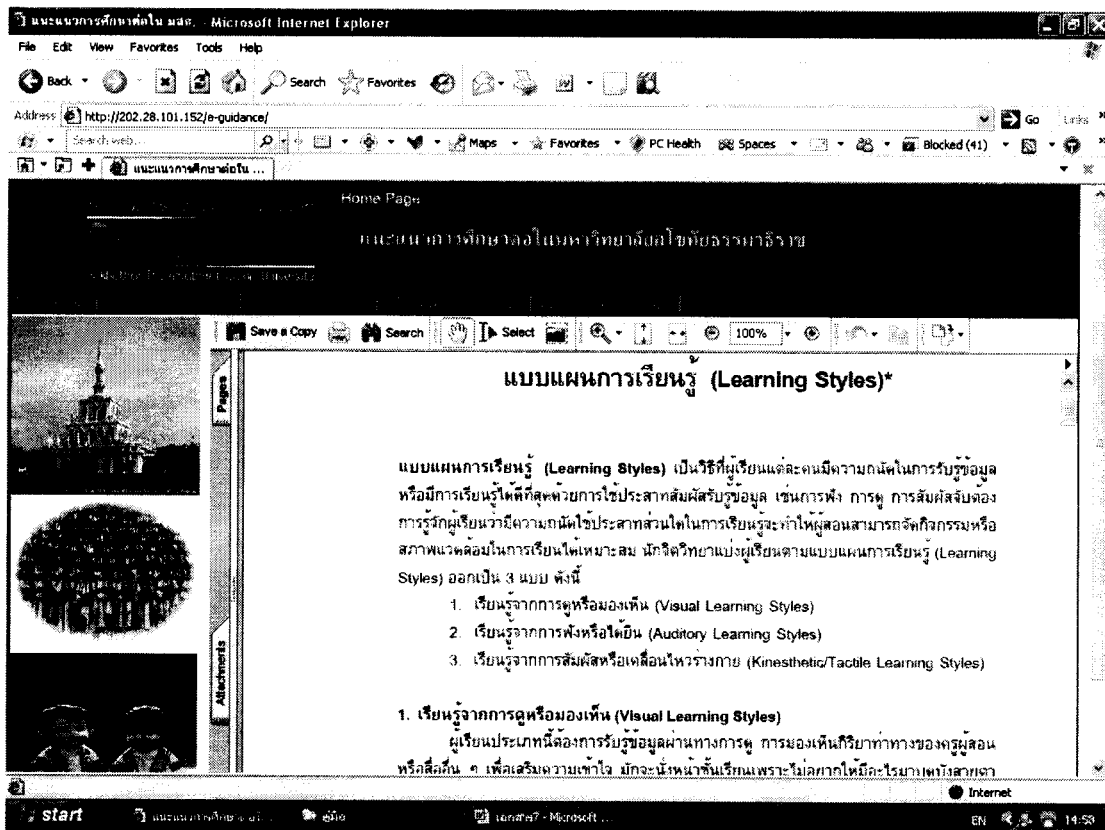
ภาพที่ 5.10 หน้าต่างยืนยันการนำผลรวมของคะแนนไปแปลผล

จากภาพที่ 5.10 เมื่อได้ผลการรวมคะแนนแล้ว ให้ Click ที่ 6 หรือ OK ผลรวมของคะแนนจะนำไปแปลผล เพื่อให้ผู้รับบริการทราบว่าตนเองมีแบบแผนการเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสด้านใดในการเรียนรู้ ดังภาพที่ 5.11



ภาพที่ 5.11 หน้าต่างเพื่อเข้าสู่เมนูย่อย การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้

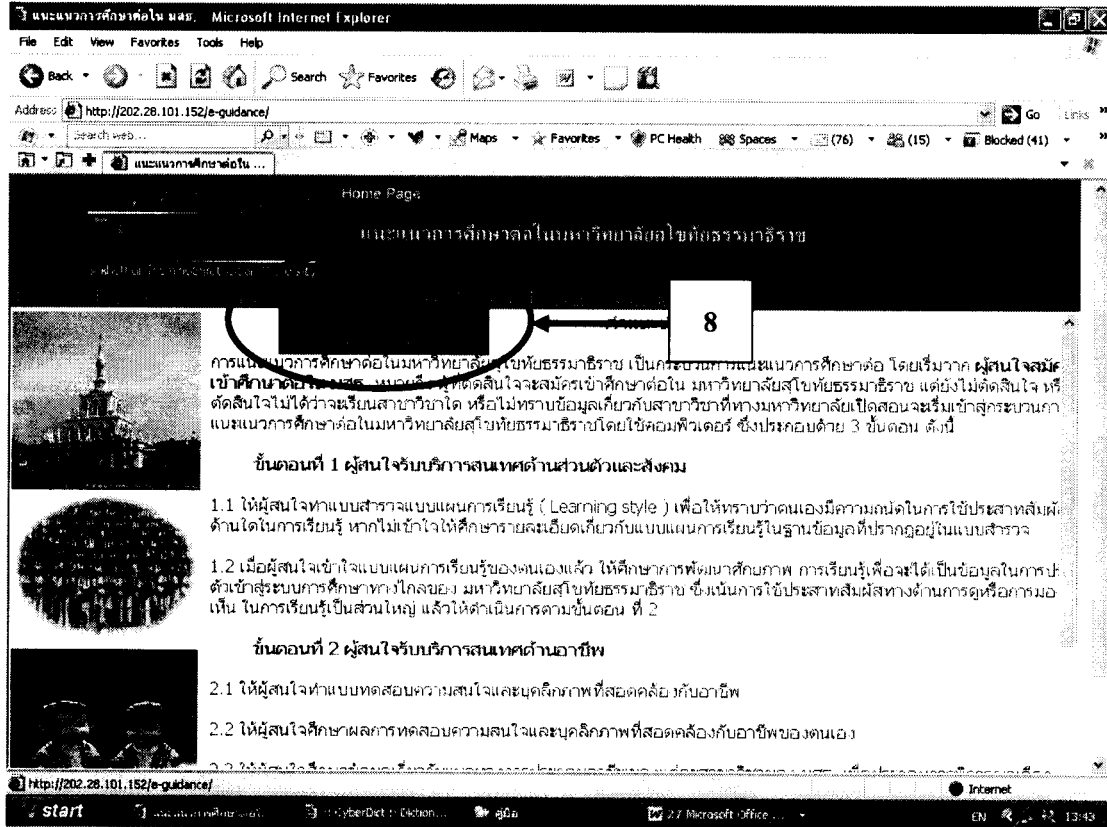
จากภาพที่ 5.11 ให้ผู้รับบริการศึกษาข้อมูลแบบแผนการเรียนรู้ โดยใช้ประสาทสัมผัสด้านใดในการเรียนรู้ ซึ่งการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จะเน้นการเรียนรู้จากการดูหรือ การมองเห็นจากเอกสารการสอน (สื่อหลัก) แล้วให้ผู้รับบริการกลับไป Click ที่ 7 แล้ว Click ที่เมนูย่อย การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ จะปรากฏ ดังภาพที่ 5.12



ภาพที่ 5.12 หน้าต่างอธิบายแบบแผนการเรียนรู้

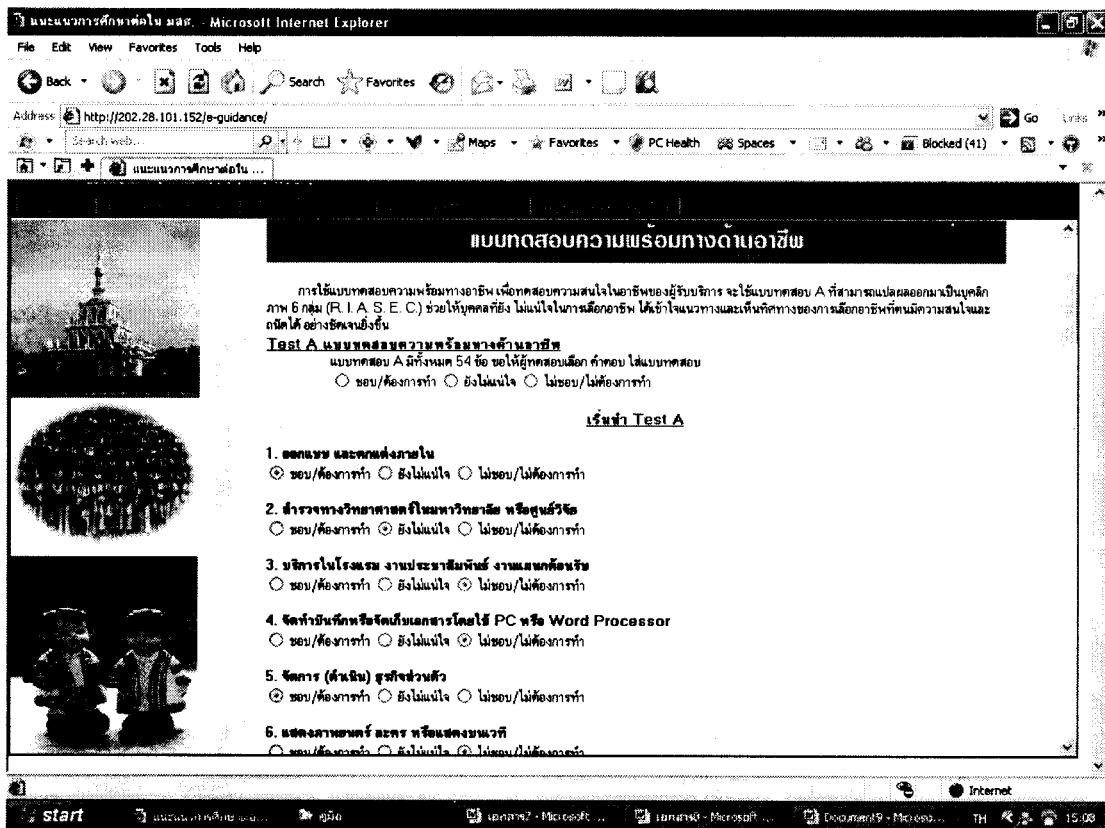
จากภาพที่ 5.12 ให้ผู้รับบริการศึกษาค้นคว้าศึกษภาพการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง และปรับตัวให้เข้าสู่ระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและถ้าปรับตัวให้ สามารถเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 3 ด้าน ได้ก็จะเป็นการดีที่สุด

### 3. ขั้นตอนที่ 2 การบริการสนเทศด้านอาชีพ



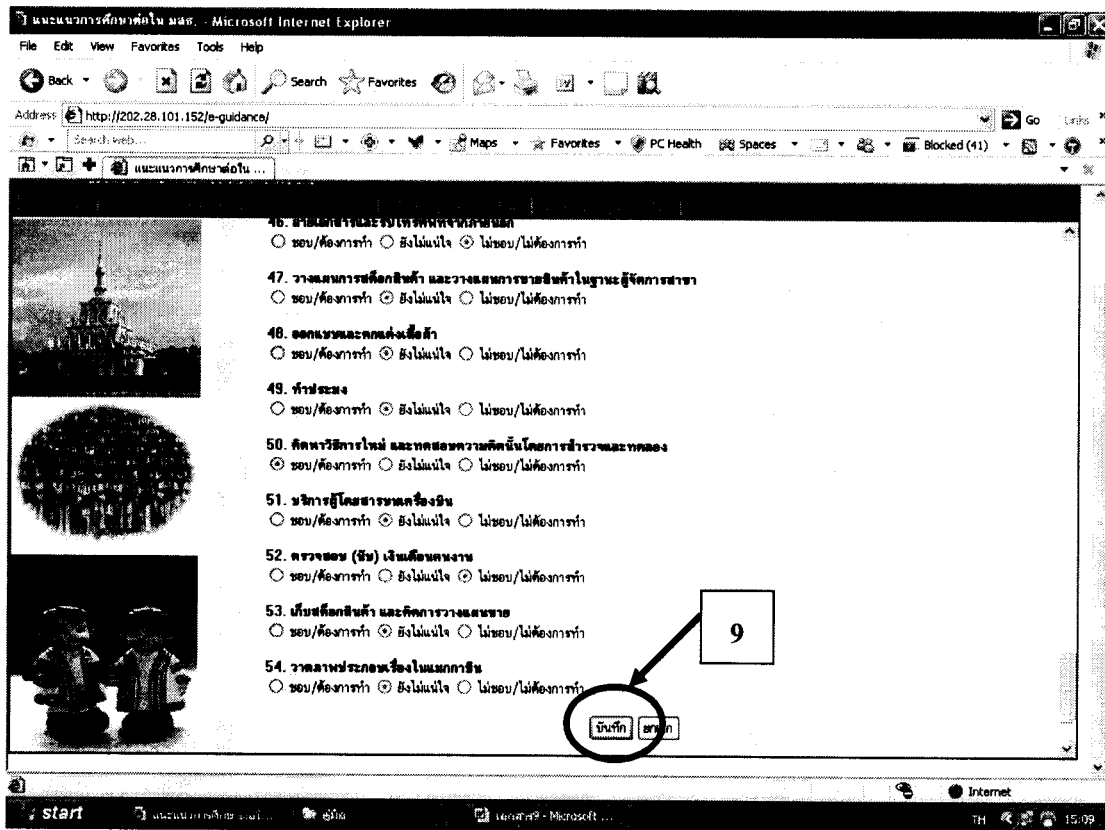
ภาพที่ 5.13 หน้าต่างเมนู บริการสนเทศด้านอาชีพ

จากภาพที่ 5.13 Click ที่ 8 หรือเมนู บริการสนเทศด้านอาชีพ จะมีเมนูย่อยทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ และสาขาวิชา/แนวทางประกอบอาชีพ ให้ Click ทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ แล้วทำแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ ดังภาพที่ 5.14



ภาพที่ 5.14 หน้าต่างแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ

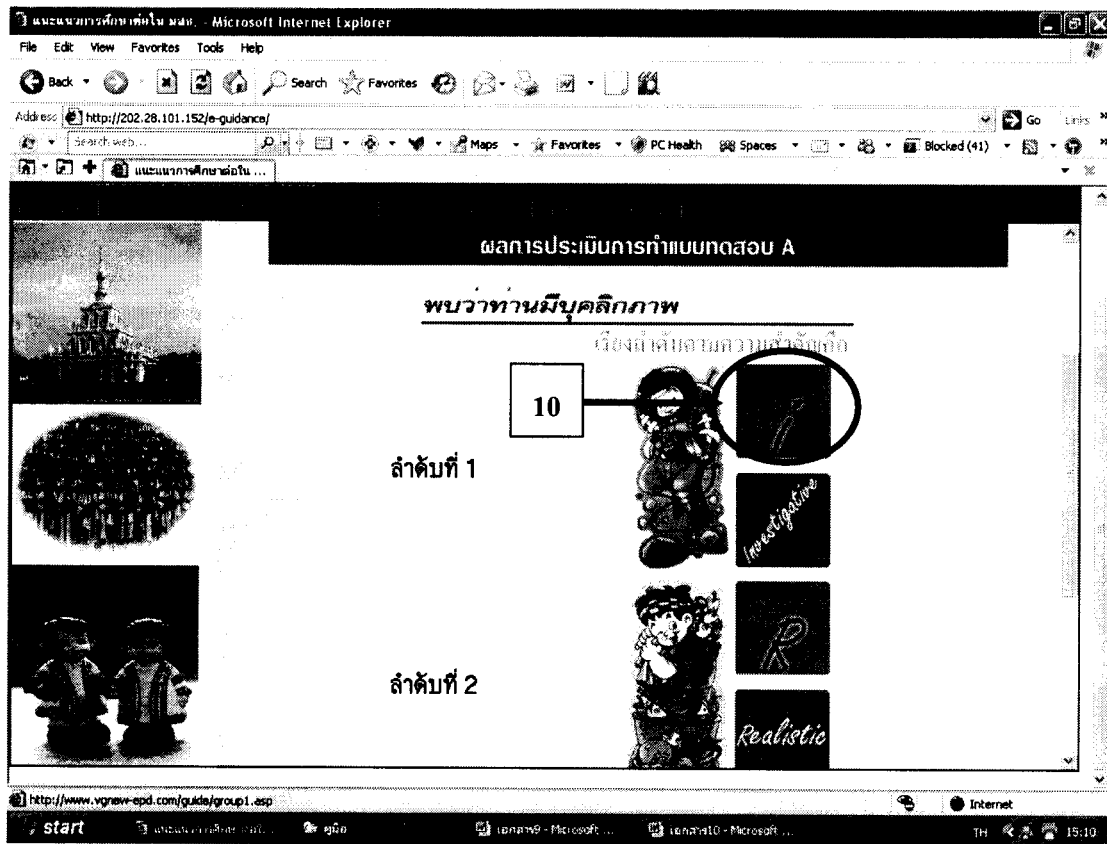
จากภาพที่ 5.14 ให้ผู้รับบริการทำแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้รับบริการทราบถึงคุณภาพของตนเองว่าเหมาะสมกับอาชีพใดบ้าง เมื่อทำแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพครบทุกข้อแล้ว ให้ Click บันทึก ดังภาพที่ 5.15



ภาพที่ 5.15 หน้าต่างบันทึกการตอบแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ

จากภาพที่ 5.15 เมื่อผู้รับบริการตอบแบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพครบทุกข้อแล้ว ให้ Click ที่ 9 หรือ บันทึก จะปรากฏ ดังภาพที่ 5.16

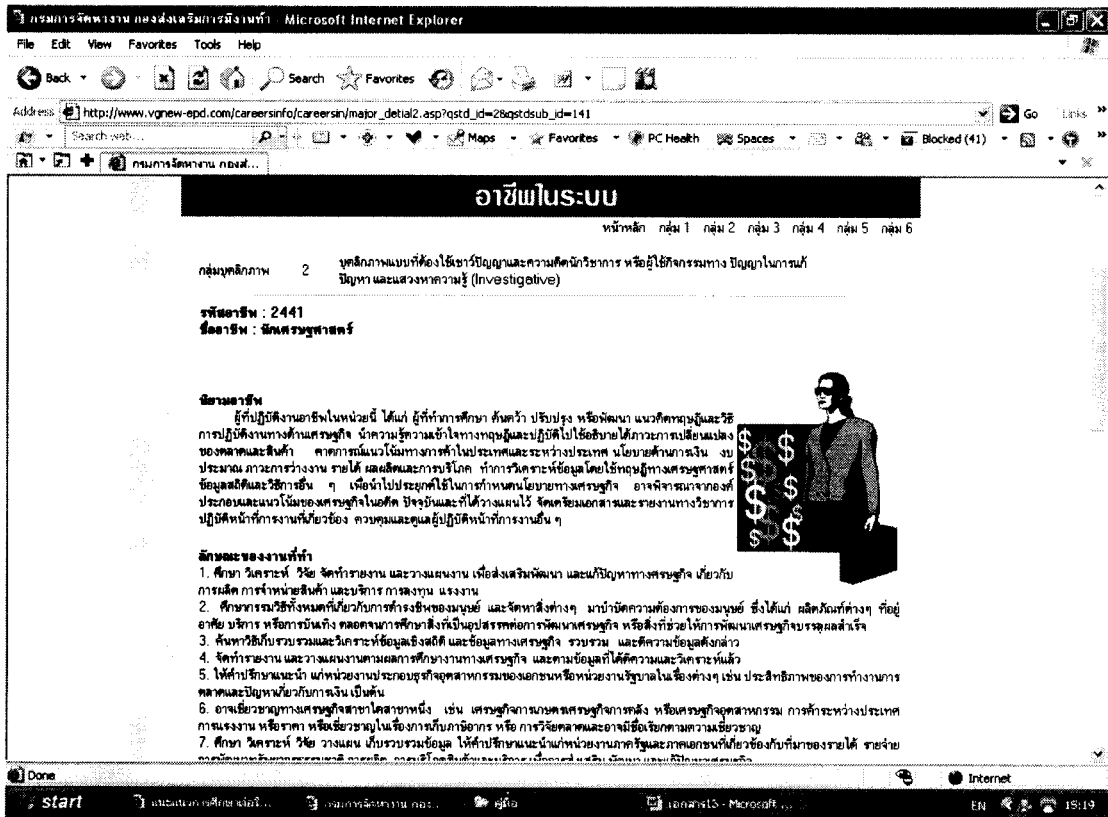




ภาพที่ 5.16 หน้าต่างเลือกบุคลิกภาพ

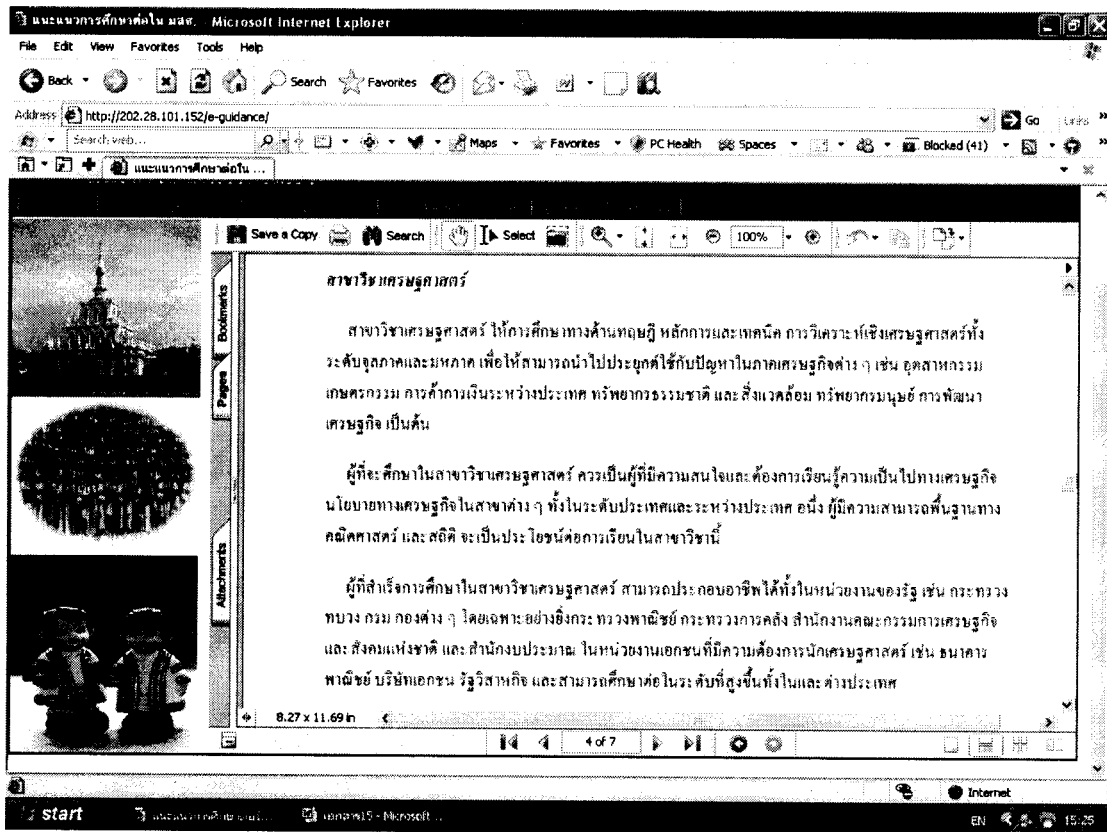
จากภาพที่ 5.16 ให้ผู้รับบริการ Click ที่ **10** หรือ เลือกบุคลิกภาพในลำดับที่ 1 จะปรากฏ ดังภาพที่ 5.17





ภาพที่ 5.18 หน้าต่างอธิบายลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ สภาพการทำงาน การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ โอกาสในความก้าวหน้าในอาชีพ และ แหล่งข้อมูลอื่นๆ จากสถาบันต่างๆ

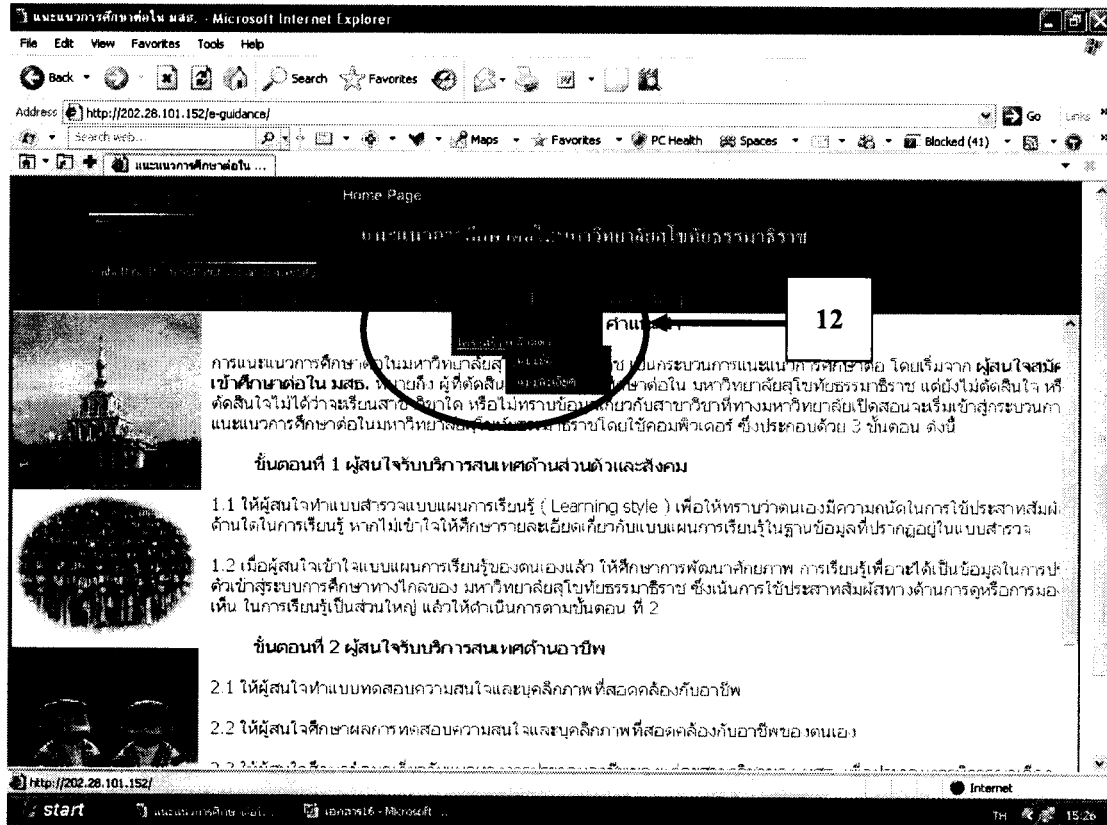
จากภาพที่ 5.18 ผู้รับบริการ ศึกษาลักษณะงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ สภาพการทำงาน การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ โอกาสในความก้าวหน้าในอาชีพ และ แหล่งข้อมูลอื่นๆ จากสถาบันต่างๆ แล้วให้ผู้รับบริการกลับไป Click ที่ 8 (ตามภาพที่ 5.13) แล้ว Click ที่เมนูย่อย สาขาวิชา/ แนวทางการประกอบอาชีพ จะปรากฏข้อมูล ดังภาพที่ 5.19



ภาพที่ 5.19 หน้าต่างรายละเอียดของสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช  
และแนวทางในการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา

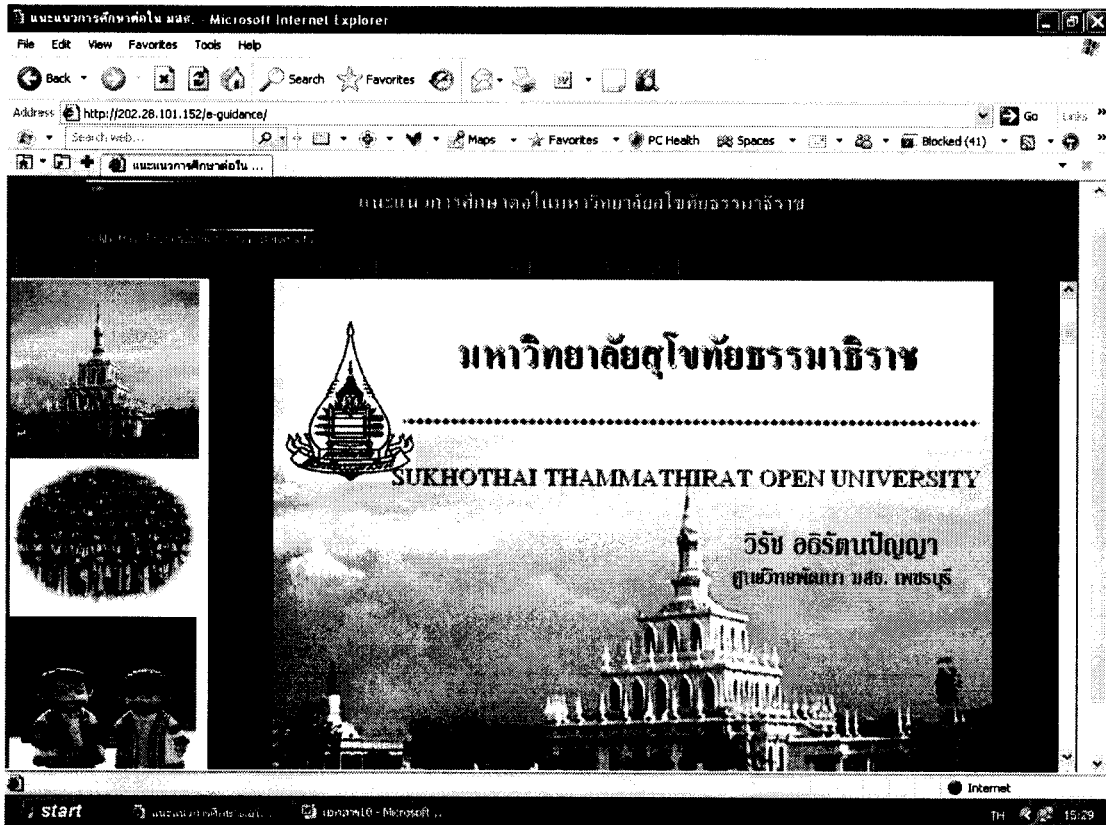
จากภาพที่ 5.19 ผู้รับบริการศึกษารายละเอียดของสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-  
ธรรมาราช และแนวทางในการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา

#### 4. ขั้นตอนที่ 3 การบริการสนเทศด้านการศึกษา



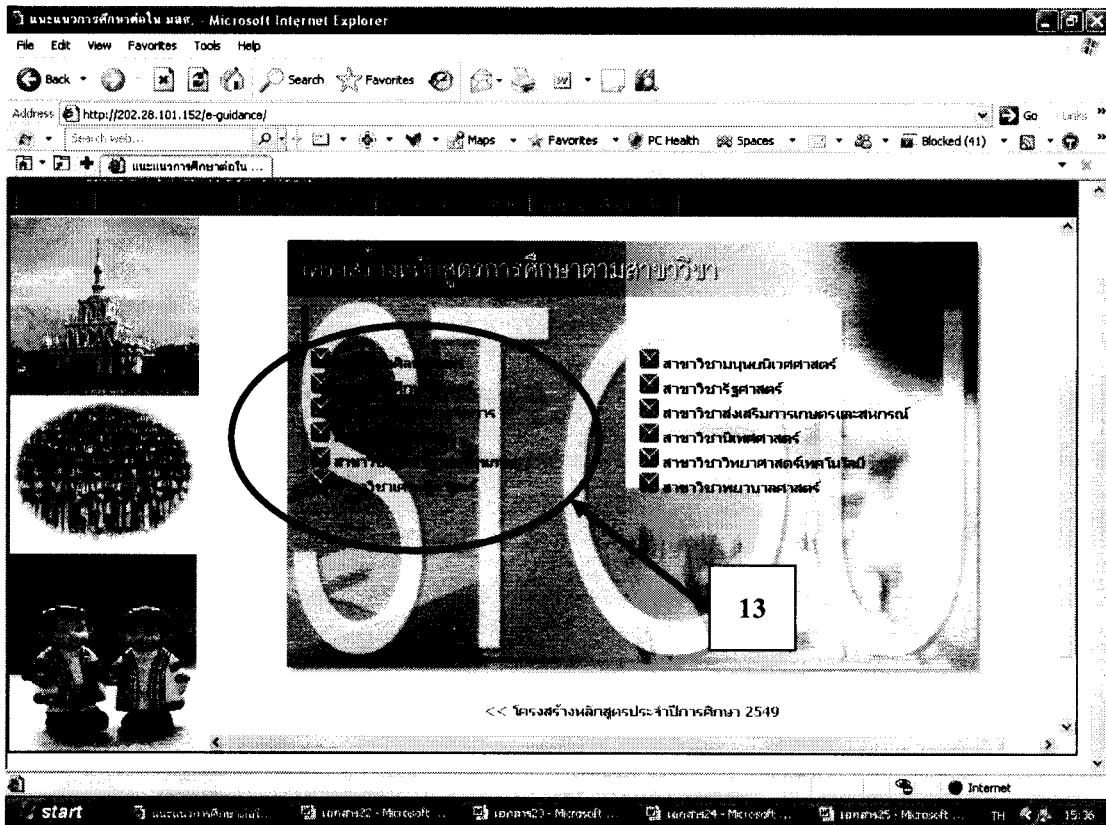
ภาพที่ 5.20 หน้าต่างเมนู บริการสนเทศด้านการศึกษา

จากภาพที่ 5.20 Click ที่ 12 หรือ เมนู บริการสนเทศด้านการศึกษา จะมีเมนูย่อย แนะนำระบบการศึกษา (โปรแกรม PowerPoint) และ โครงสร้างหลักสูตร แบบย่อ แบบละเอียด ให้ Click แนะนำระบบการศึกษา ศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษาทางไกลของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังภาพที่ 5.21



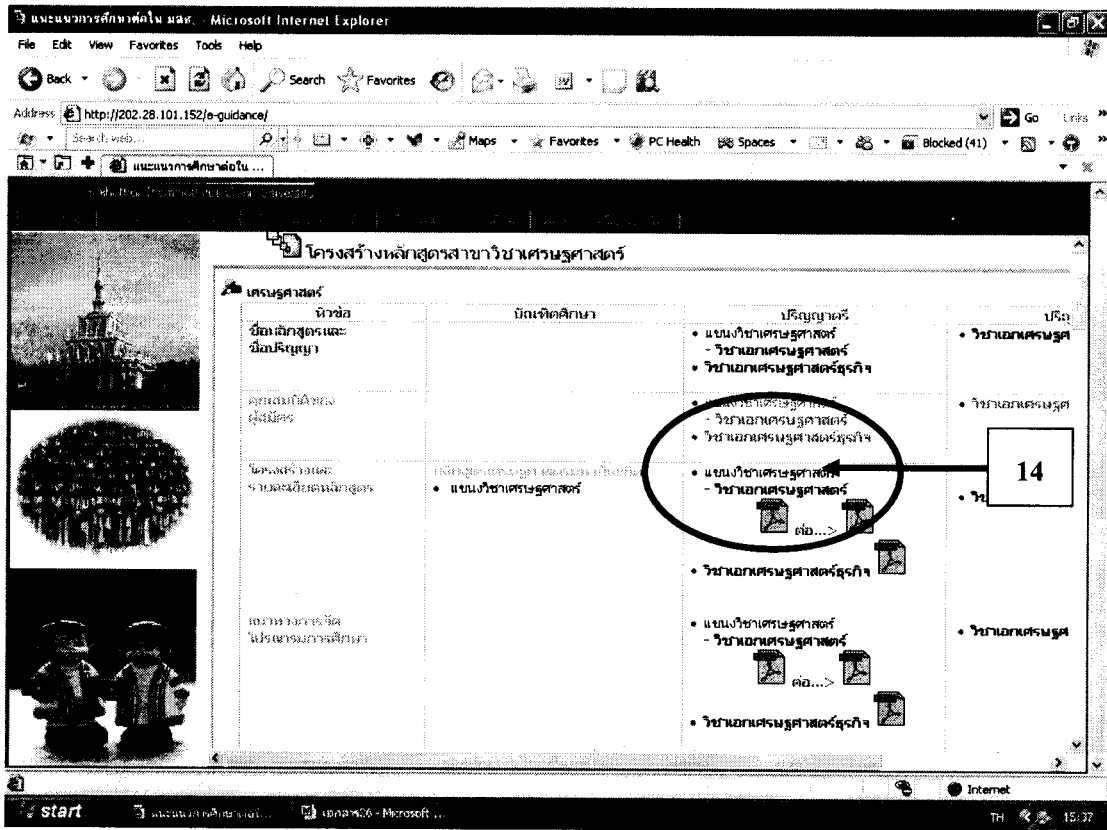
ภาพที่ 5.21 หน้าต่างระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากภาพที่ 5.21 ให้ผู้รับบริการศึกษาระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับค่าใช้จ่าย คุณสมบัติทั่วไปของผู้สมัคร การบริการการศึกษา ตลอดจนรายละเอียดและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร ด้วยโปรแกรม PowerPoint ดังภาพข้างบน หลังจากนั้นให้ผู้รับบริการกลับไป Click ที่ **12** แล้ว Click ที่เมนูย่อย โครงสร้างหลักสูตร ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรมีทั้งแบบย่อ และแบบละเอียด ให้ผู้รับบริการศึกษารายละเอียด ดังภาพที่ 5.22 (แบบละเอียด) ตามลำดับ



ภาพที่ 5.22 หน้าต่างแสดงสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

จากภาพที่ 5.22 ให้ผู้รับบริการ Click ที่ 13 เลือกสาขาวิชาที่สนใจ ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชจะปรากฏข้อมูลหลักสูตรของสาขาวิชา ดังภาพที่ 5.23



ภาพที่ 5.23 หน้าต่างรายละเอียดของหลักสูตรสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากภาพที่ 5.23 ให้ผู้รับบริการ ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรสาขาวิชาที่สนใจแล้ว Click ที่ 14 ไฟล์ PDF จะปรากฏโครงสร้างรายละเอียดของหลักสูตร ดังภาพภาพที่ 5.24



เว็บเบราว์เซอร์: Microsoft Internet Explorer  
 ที่อยู่: http://www.stou.ac.th/Courses/50/upload/program/econ/econ\_4y\_econ.pdf

ระดับปริญญาตรี  
 แผนกวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกประถมศึกษา

1. โครงสร้างของหลักสูตร  
 1.1 ตารางเรียนและรายละเอียของหลักสูตรดังนี้

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ชุดวิชา	หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาแกน	5	30
ค. หมวดวิชาเฉพาะ	6	36
	12	72

โดยแบ่งเป็น

1) ชุดวิชาบังคับ	8	ชุดวิชา (18 หน่วยกิต)
2) ชุดวิชาเลือก	4	ชุดวิชา (24 หน่วยกิต)

จ. หมวดวิชาเลือกเสรี

	1	6
รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า	24	144

(2) รายละเอียดของหลักสูตร

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 5 ชุดวิชา

บังคับ 4 ชุดวิชา

- 10121 อารยธรรมมนุษย์
- 10141 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อชีวิต
- 10151 ไทยศึกษา
- 10161 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

และเลือก 1 ชุดวิชาจากชุดวิชาต่อไปนี้

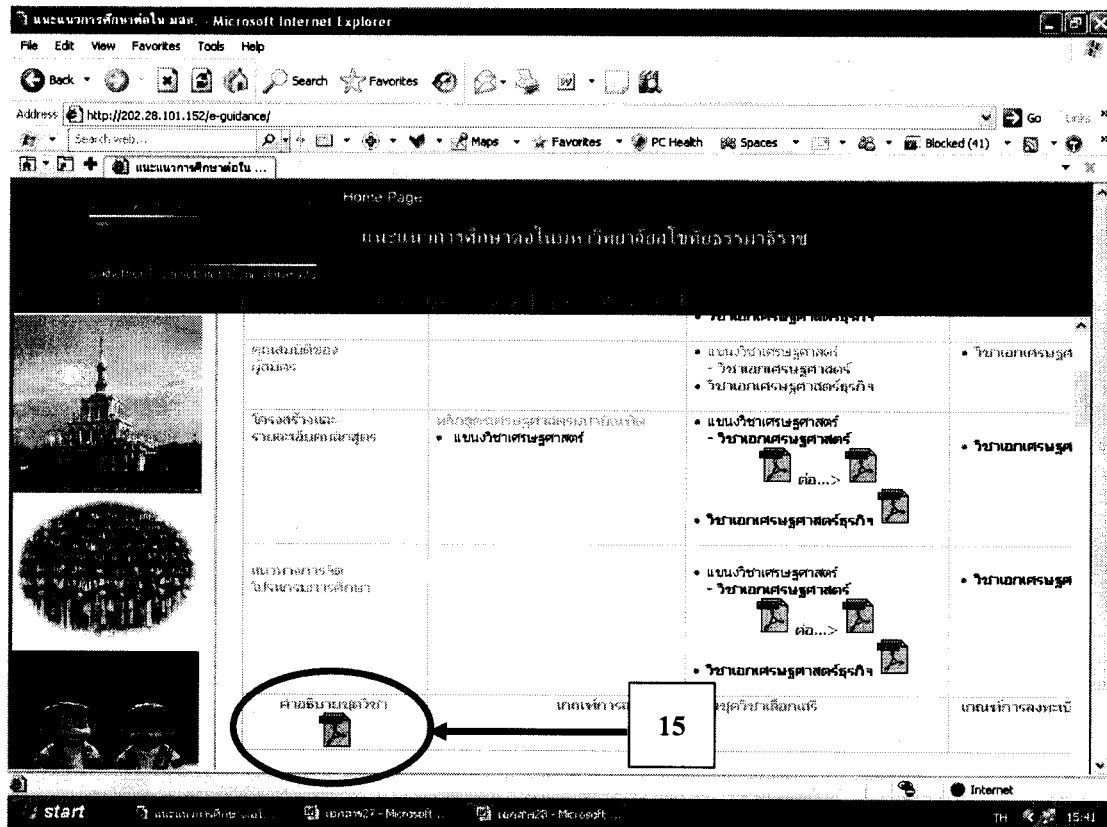
- 10111 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 10171 การใช้ภาษาอังกฤษ

ข. หมวดวิชาแกน 6 ชุดวิชา

- 11201 คณิตศาสตร์สำหรับสังคมศาสตร์
- 13322 การบัญชีและกฎหมายธุรกิจ
- 33101 หลักธุรกิจและการบริหาร
- 60120 หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น
- 60227 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์
- 60323 เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์

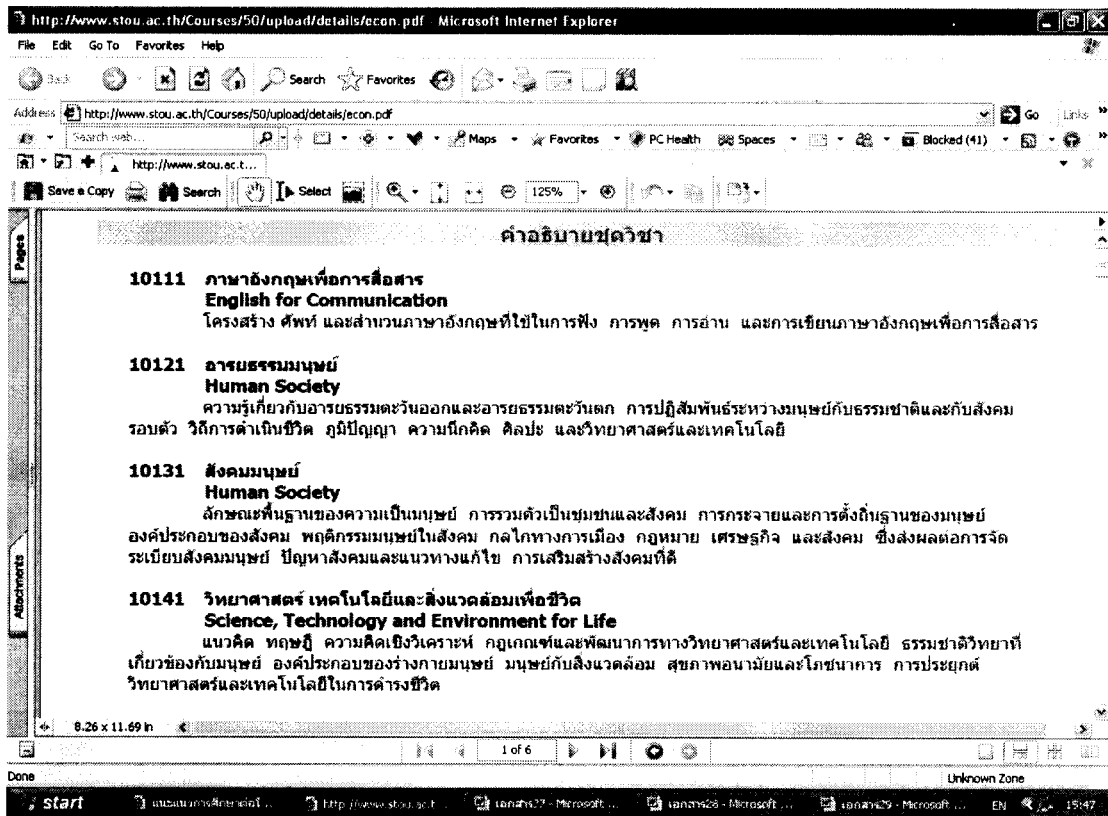
ภาพที่ 5.24 หน้าต่างรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชา  
 ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากภาพที่ 5.24 ให้ผู้รับบริการ ศึกษารายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร ว่าต้องเรียน  
 ชุดวิชาใดบ้าง



ภาพที่ 5.25 หน้าต่างเลือกรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

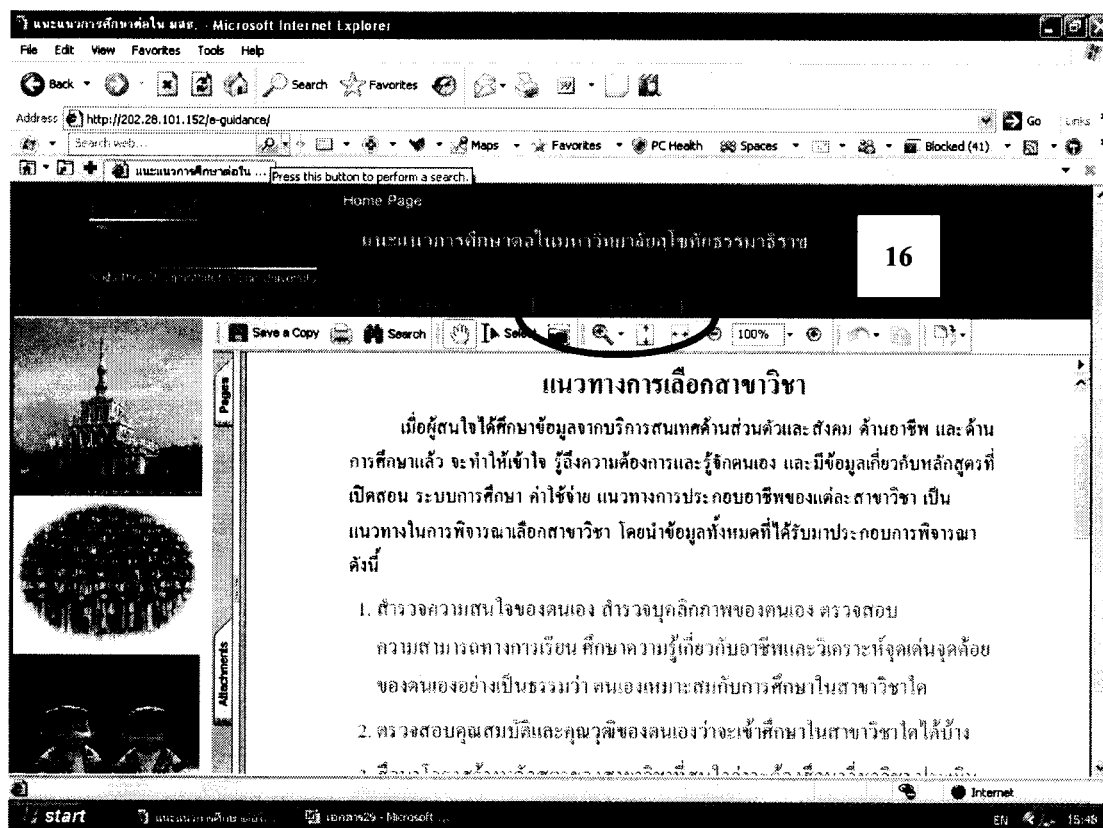
จากภาพที่ 5.25 ถ้าผู้รับบริการต้องการทราบคำอธิบายรายละเอียดรายวิชาว่าศึกษาเกี่ยวกับอะไรบ้าง จากภาพเดียวกันกับ ภาพที่ 5.23 ให้เลื่อนลงมา Click ที่ 15 หรือที่ ไฟล์ PDF คำอธิบายรายวิชา จะปรากฏรายละเอียด ดังภาพที่ 5.26



ภาพที่ 5.26 หน้าต่างรายละเอียดคำอธิบายชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากภาพที่ 5.26 จะปรากฏคำอธิบายชุดวิชา ที่จะต้องศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรของสาขาวิชา

## 5. ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาเลือกสาขาวิชา



ภาพที่ 5.27 หน้าต่างเมนู แนวทางการเลือกสาขาวิชา

จากภาพที่ 5.27 ให้ผู้รับบริการ Click ที่ **16** หรือเมนู แนวทางการเลือกสาขาวิชา จะปรากฏ ข้อมูล หลักการพิจารณาเลือกสาขาวิชา โดยนำข้อมูลจากบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ และด้านการศึกษา มาประกอบการพิจารณาเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง

## บทที่ 6

### สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งมีข้อมูลการบริการสนเทศ 3 ด้าน ประกอบด้วย การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม การบริการสนเทศด้านอาชีพ และการบริการสนเทศด้านการศึกษา ซึ่งปรากฏสาระโดยสรุปเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัย ตลอดจนข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

#### 1. สรุปการวิจัย

##### 1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

###### 1.1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

###### 1.1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

1.2.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

1.2.3 เพื่อพัฒนาแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

1.2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

## 1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

### 1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มี 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อมูลตามขั้นตอนของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย จำนวน 28 คน ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ คณาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2 คน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 15 คน นักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และบุคคลทั่วไป 11 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน พิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลที่จำเป็นและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชา 11 คน และนักวิชาการศึกษาที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา/ การแนะแนว และ/หรือ นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการให้บริการข้อสนเทศแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และบุคคลทั่วไป 3 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวอย่างผู้ทดลองใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จำนวน 23 คน เป็นผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่มาสมัครด้วยตนเองที่ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. เพชรบุรี ในปีการศึกษา 2551

### 1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท ได้แก่

- 1) แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย
- 2) แบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์
- 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

### 1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 วิธี ได้แก่

- 1) รวบรวมข้อมูล โดยใช้เทคนิค TONEX เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามค้นแบบ
- 2) รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

3) รวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance, IOC) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

4) การรวบรวมข้อมูลจากผู้ทดลองใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

#### 1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิค TONEX จากข้อมูล 4 แหล่ง คือ 1) จากทฤษฎี (Theory) 2) จากการสังเกต (Observation) หรือประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง 3) สอบถามความต้องการ (Needs) จากผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 4) สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ (Expert) แล้วนำมาวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สร้างแบบสอบถามต้นแบบเพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยบริการสนเทศ 3 ด้าน คือ การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม การบริการสนเทศด้านอาชีพ การบริการสนเทศด้านการศึกษา

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย เกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาโดยใช้ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ โดยคัดเลือกข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยควอไทล์ ไม่เกิน 1.5 ส่วนคำถามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบพิจารณาความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากค่า IOC ที่ยอมรับได้ จะมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยพิจารณาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ต้องมีค่าเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป และนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์

### 1.3 ผลการวิจัย

**1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลที่สำคัญในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์** มีบริการสนเทศ 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ บริการสนเทศด้านการศึกษา รวมทั้งหมด 19 รายการ สรุปได้ดังนี้

1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 3 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบสำรวจ ความถนัดในด้านการเรียน (2) แบบสำรวจความสนใจในการเรียน และ (3) แบบสำรวจแบบแผน การเรียนรู้ (Learning style)

2) บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 4 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ (2) การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพ (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา และ (4) แนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา

3) บริการสนเทศด้านการศึกษา มี 12 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร (3) รายละเอียดชุดวิชาในแต่ละโครงสร้างหลักสูตร (4) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (5) การวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร (6) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (7) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (8) การติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย (9) ประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ และจำเป็นต่อนักศึกษา) (10) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (11) การโอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และ (12) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร

**1.3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์** มีบริการสนเทศ 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ บริการสนเทศด้านการศึกษา รวมทั้งหมด 18 รายการ และความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สรุปได้ดังนี้

1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 3 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน (2) แบบสำรวจความสนใจในการเรียน และ (3) แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)



2) บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 4 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ (2) การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพ (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา และ (4) แนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา

3) บริการสนเทศด้านการศึกษามี 11 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร (3) รายละเอียดชุดวิชาในแต่ละโครงสร้างหลักสูตร (4) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (5) การวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร (6) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (7) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (8) การติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย (9) ประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญและจำเป็นต่อนักศึกษา) (10) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (11) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิบัตร

4) ความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อการพัฒนารูปแบบการแนะแนว การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้

**1.3.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์** มีบริการสนเทศ 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ บริการสนเทศด้านการศึกษา รวมทั้งหมด 10 รายการ สรุปได้ดังนี้

1) บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 1 รายการ คือ แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)

2) บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 2 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ และ (2) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา

3) บริการสนเทศด้านการศึกษามี 7 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) หลักสูตร และ โครงสร้างหลักสูตร (3) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (5) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (6) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (7) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิบัตร

#### 1.4 การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

เมื่อได้ข้อมูลที่จำเป็น เหมาะสม และเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปพัฒนาเป็น รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แล้วให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทดลองใช้ แล้วสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนำข้อมูล ที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์และมีคุณภาพยิ่งขึ้น

รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ จะช่วยให้ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รู้ถึงความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง และมีข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพที่สนใจ ประกอบการตัดสินใจเลือก เรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง

## 2. อภิปรายผล

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ และพัฒนาเป็นรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้สนใจที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ทราบข้อมูล บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม มี 1 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style) บริการสนเทศด้านอาชีพ มี 2 รายการ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ (2) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา บริการสนเทศด้านการศึกษา มี 7 รายการ ประกอบด้วย (1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล (2) หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร (3) คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร (4) ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (5) การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (6) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (7) ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร เพื่อให้ผู้สนใจสามารถพิจารณาตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง และมีข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพที่สนใจ ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง เป็นการลดปัญหาการขาดบุคลากรและเป็นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพการให้บริการแนะแนวสอดคล้องกับแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ที่มีจุดเน้นในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้พัฒนางานแนะแนวและส่งเสริมเครือข่ายแนะแนวให้เป็นระบบ (กรมวิชาการ 2540: 5-6) ส่วนแผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) ก็มีวัตถุประสงค์หลักข้อหนึ่งคือ การพัฒนาระบบงานแนะแนวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน (กรมวิชาการ 2545: 16) และอาจจะส่งผลกระทบต่อผลการออกกลางคันของนักศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแบบแผนการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยในระบบการศึกษาทางไกล: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (นุชบา สุธีธร 2546: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา กรณีของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ปัจจัยด้านอุปสรรคอันเกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ปัจจัยด้านขนาดครอบครัว ปัจจัยด้านความพึงพอใจในระบบการศึกษา และปัจจัยด้านการบูรณาการเชิงวิชาการ กลุ่มบัณฑิต และกลุ่มนักศึกษาที่ออกกลางคันได้เสนอแนะว่า ให้มีระบบการให้คำปรึกษาผ่านสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งทางโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ ควรกำหนดชุดวิชา หรือเปิดโอกาสให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาที่นักศึกษาชอบเป็นวิชาแรกๆ ที่เรียน จะช่วยสร้างกำลังใจให้ผู้เรียนสามารถเรียนต่อไปได้ ควรเปิดโอกาสให้มีการโอนชุดวิชาที่เคยสอบผ่านทั้งหมดเมื่อมาสมัครใหม่ ในส่วนของข้อเสนอแนะของงานวิจัย จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา ได้แยกออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยในส่วนของ การดำเนินการของมหาวิทยาลัย และปัจจัยส่วนตัวของนักศึกษา ยังพบว่าอัตราออกกลางคันจะสูงมากในปีแรกของการเข้าศึกษา และได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อลดอัตราการออกกลางคันไว้ว่า ควรให้นักศึกษาได้เลือกเรียนวิชาเฉพาะของสาขาวิชาตามความสนใจ ทั้งนี้เพราะการเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ ของนักศึกษามักจะมีที่มาจากความสนใจส่วนตัวในด้านเนื้อหาชุดวิชาเฉพาะของสาขาวิชานั้นๆ การเรียนในชุดวิชาที่สนใจหรือมีประสบการณ์จะมีผลให้นักศึกษาสอบได้มากขึ้น จัดการอบรมเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล เช่น ความเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลที่ถูกต้อง การบริหารด้านเวลาในการศึกษา การอ่านที่ถูกต้อง วิธีการจับใจความสำคัญ การบันทึกสรุปสาระสำคัญ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มหาวิทยาลัยควรสร้างหรือพัฒนาระบบการให้คำปรึกษา และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในส่วนต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วเป็นรายบุคคล สร้างระบบการให้คำแนะนำและการแนะแนวแก่นักศึกษาผ่านศูนย์วิทยพัฒนาของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค และพัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลใน ส่วนกลางให้สามารถเชื่อมโยงกับส่วนภูมิภาคได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ระบบการให้คำปรึกษาจะต้องครอบคลุมปัญหาอุปสรรคที่นักศึกษาเผชิญในระบบการศึกษาทางไกลในระยะต่างๆ ตั้งแต่ขั้นก่อนรับเข้าศึกษา หลังจากรับเข้าในระบบแล้ว ระหว่างภาคการศึกษา สิ้นภาคการศึกษา และหลังจาก

การทดสอบประเมินผล และ ดัลเนียค (Dulniak, 1982 อ้างถึงใน บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคณะ 2535 : 17) ได้สำรวจสาเหตุของการลาออกกลางคันของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยมอนทานา ในปี 1977-1979 พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนจะมีการออกกลางคันสูง และนักศึกษาที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกเรียนวิชาใดจะมีการออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาที่เลือกเรียนในวิชาที่ตนเองชอบและถนัด และ ฌรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย และคณะ (2532 : 68) วิจัยพบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกิดจากปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ไม่มีความพร้อมในการศึกษา ปัญหาด้านรูปแบบการศึกษา ได้แก่ ขาดความมั่นใจในระบบการเรียนการสอนทางไกล ขาดการแนะนำปรึกษาจากผู้สอนอย่างเพียงพอ ด้านหลักสูตรการศึกษา ได้แก่ เนื้อหาในเอกสารการสอนมีเนื้อหาเยิ่นเย้อเกินไป และการบริการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ได้รับเอกสารการสอนและวัสดุการศึกษาล่าช้า การติดต่อในด้านบริการและระบบการให้คำแนะนำปรึกษาไม่สะดวก

โดยสรุป ผลการวิจัยการพัฒนา รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ จะช่วยให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สามารถได้รับข้อมูลผ่านระบบเชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่ก่อนเข้าศึกษา มีข้อมูลบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา สามารถนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองชอบและถนัด ให้ความเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลที่ถูกต้อง สร้างความมั่นใจในระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยมีข้อมูลที่มีรายละเอียดชัดเจน ทำให้เลือกเรียนชุดวิชาที่มีประสบการณ์หรือชอบหรือสนใจก่อน อาจมีผลให้นักศึกษาสอบได้มากขึ้น เป็นการสร้างแรงจูงใจให้สามารถศึกษาต่อไป อาจจะช่วยลดอัตราการออกกลางคันที่มีอัตราสูงในปีแรกของการเข้าศึกษา

### 3. ข้อเสนอแนะ

#### 3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

**3.1.1 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ครั้งนี้** เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการแนะแนว ลดระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากรทางการแนะแนวการศึกษา และอาชีพที่มีจำนวนจำกัดในการให้บริการได้อย่างทั่วถึง และยังคงช่วยแก้ปัญหาสำหรับนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่ขาดความเชี่ยวชาญได้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริการแนะแนวด้านอื่นๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ

**3.1.2 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช**  
*โดยใช้คอมพิวเตอร์ครั้งนี้* เป็นการให้ข้อมูลบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา แก่ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช แต่ยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะศึกษาสาขาวิชาใด การให้บริการสนเทศดังกล่าว จะช่วยให้ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช รู้ถึงความสนใจ ความต้องการ ความถนัดของตนเอง และมีข้อมูลทางการศึกษา และอาชีพที่สนใจ ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งรูปแบบการแนะแนวโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่เป็นผลมาจากการวิจัยนี้ อาจนำไปประยุกต์ใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้รับบริการในด้านอื่นๆ ได้

### 3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

**3.2.1 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช**  
*โดยใช้คอมพิวเตอร์ครั้งนี้* เป็นการศึกษาข้อมูลที่เป็นและเหมาะสมต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความสะดวก และรวดเร็วในการให้บริการแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง ดังนั้น ควรที่จะได้มีการวิจัยพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ว่าสามารถให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองจนสามารถเรียนได้อย่างมีความสุข เต็มศักยภาพของนักศึกษา และประสบความสำเร็จในการศึกษา โดยอาจศึกษาหรือทดลองใช้กับบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี เพื่อเป็นการทำนายประสิทธิภาพของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ หรือศึกษาจากผู้ที่มีสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และผ่านกระบวนการแนะแนวโดยใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ และติดตามผลจนสำเร็จการศึกษา ว่ามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

**3.2.2 การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช**  
*โดยใช้คอมพิวเตอร์ครั้งนี้* เป็นเพียงการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเองเท่านั้น ดังนั้น ควรที่จะมีการพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล โดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้สมัครเข้ามาแล้วได้เข้าใจ และปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาทางไกล สามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาทางไกล จนสามารถเรียนได้อย่างมีความสุข เต็มศักยภาพของนักศึกษา และประสบความสำเร็จในการศึกษา

บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535) แผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 1 (พ.ศ.2535-2539) ในช่วง  
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7(พ.ศ. 2535-2539) กรุงเทพมหานคร  
โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว
- \_\_\_\_\_ .(2540) แผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ  
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว
- \_\_\_\_\_ .(2545) แผนพัฒนาการแนะแนว ระยะที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ  
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 -2549) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว
- \_\_\_\_\_ .(2545) “รายงานการวิจัย สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้  
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา” พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว
- เกษม บุญอ่อน (2522) “เคลฟาย: เทคนิคการวิจัย” *ครูปริทัศน์* ปีที่ 4 (ตุลาคม): 26-28
- เกษมชาติ ทองชา(2545) *คอมพิวเตอร์เบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร ซีเอ็ดยูเคชั่น
- โกศล มีคุณ (2544) “การแนะแนว จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการ  
และแนวคิดทางการแนะแนว* หน้าที่ 1 หน้า 1-55 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ขนิษฐา วิทยาอนุมาต (2531) “การวิจัยแบบเคลฟาย : เทคนิคและปัญหาที่พบในการวิจัย” ใน *รวม  
บทความเกี่ยวกับการวิจัยการศึกษา* กรุงเทพมหานคร รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2543) *คุณภาพและการประกันคุณภาพในวิถีทรรศน์  
การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย* รายงานชุดแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย กรุงเทพมหานคร  
พริกหวานกราฟฟิค
- จำเนียร ช่วงโชติ (2524) “เทคนิคการแนะแนว” กรุงเทพมหานคร อมรินทร์การพิมพ์
- จุมพล พูลภัทรชีวิน (2535) “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR” ใน *รวมบทความที่เกี่ยวกับการ  
วิจัยทางการศึกษา* เล่ม 2 ม.ป.ท.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2535) “การวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟาย” ใน *รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทาง  
การศึกษา* เล่ม 2 ม.ป.ท.
- เจียรนัย ทรงชัยกุล (2544) “หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบริการสนเทศ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา  
ประสบการณ์วิชาหลักการและแนวคิดทางการแนะแนว* หน้าที่ 8 หน้า 65-71 นนทบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชนิดา รักษ์พลเมือง (2531) “การวิจัยแบบเทคนิคเคลฟาย” ใน *การวิเคราะห์นโยบายทางการศึกษา* ม.ป.ท.

- ชลธิชา ไชยวงศ์ (2540) “การศึกษาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย และคณะ (2532) รายงานการวิจัย การศึกษาความสูญเสียทางเศรษฐกิจของการออกกลางคันสำหรับนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (อัคราณา) ธีรศักดิ์ เลี้ยวโรสง (2549) การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล เรื่องที่ 8: การแนะแนว (Guidance) สารนิตเทศการศึกษา (Educational Supervision Message: *ESM*) ปีที่ 3 ฉบับที่ 8 ประจำเดือน สิงหาคม 2549
- นเรศร์ สิงห์อุสาหะ (2541) “ทัศนะของผู้บริหารต่อการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิพนธ์ สุขปรีดี (2541) “คอมพิวเตอร์กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* หน่วยที่ 11 หน้า 172-173 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ *คอมพิวเตอร์เบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ม.ป.ป.
- บุญศรี พรหมมาพันธ์ และคณะ (2535) รายงานการวิจัย การวิเคราะห์สาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (อัคราณา)
- บุญสืบ แสงทอง (2541) “สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียน สังกัดสภากาชาดคาทอลิกแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นุชบา สุธีธร (2546) “แบบแผนการออกกลางคันของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาคุฎิบัณฑิต สาขาประชากรและการพัฒนา คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประยูร ศรีประสาธน์ (เมษายน-พฤษภาคม 2523) “เทคนิคการวิจัยแบบเคสฟาย” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 14 หน้า 49-60



- ปรีชา วิหคโต (2546) “การจัดศูนย์แนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต การแนะแนว* หน่วยที่ 2 หน้า 74-75 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529) *การแนะแนวและการให้การปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร บัณฑิตการพิมพ์*
- ผ่องศรี พัฒนมณี (2547) “การพัฒนาระเบียงสะสมบนคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนว สำหรับนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จังหวัดตรัง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัสุโขทัยธรรมาธิราช*
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 (2542, 19 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-23
- พนม ลิมอารีย์ (2533) *การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล มหาสารคาม ปริดาการพิมพ์*
- พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541) “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ ด้านการแนะแนวและผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา โค้ชเทคนิคเคลฟาย” *ปริญญา นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ (2544) “หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการแนะแนว* หน่วยที่ 7 หน้า 1-53 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วาสนา สุขกระสานดี (2540) *โลกของคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัชรีย์ ทรัพย์มี (2531) *การแนะแนวโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- วันพร ปั่นเก่า และ ธนาวรรณ จันทร์คนไพบูลย์ (2538) *คอมพิวเตอร์และการพัฒนาสารสนเทศ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ (ธันวาคม-มกราคม 2528) “การวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟาย” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 19 หน้า 99-77
- สุวลี ทวีบุตร (2540) “การเปรียบเทียบผลการสร้างฉันทมติ และระดับการให้ความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างการใช้เทคนิคเคลฟายแบบเดิม และเทคนิคเคลฟายแบบปรับปรุง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*

- Bardo. J.W., and Hartman. J.J. (1982) *Urban Sociology: A Systematic Introduction*. U.S.A.: F.E. Peacock Publishers.
- Brown. W.B. and Moberg. D.J. (1980) *Organization Theory and Management: A Macro Approach*. New York: John Wiley and Sons.
- Cocharn, S.W. (November 1983) "The Delphi Method: Formulating And Refinding Group Judgment." *Journal of Human Sciences* 2, no.2:111-117.
- Dulniak, dennis. J.(1982) "Predicting Freshmen Dropouts at Montana State University Using Selected Institutional Data" *Dissertation Abstracts International*. Vol. 42 No.8
- Good. C. V.(1973) *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Joyce.B. and Well. M.(1985) *Models of Teaching*. 2d ed. Englewood Cliff, N.J.: Prentice – Hall of India Private.
- Keeve. J.P.(1988) *Educational Research. Methodology and Management : An International Handbook*. Oxford: Pergaman Press.
- Linstone, H.A. and Turoff, M.(1975). *The Delphi Method Techniques and Applications*. Addison Wesley Publishing.
- Longman. (1987) *Dictionary of Contemporary English*. England: Clays.
- Miller. Carroll H.(1976) *Foundation of Guidance*. New York: Harper & Row Publisher.
- Murry, J.W. and Hammons, J.O. (1995) "Delphi: A Versatile Methodology for Conducting Qualitative Research." *The Review of Higher Education* 18, no. 4: 423-436.
- Phi Delta Kappa. Phi Delta Kappa Commission on schooling for the 21<sup>st</sup> Century. (1984) *Handbook for Conducting Future Studies in Education: 21-22*.
- Tosi. H.L. and Carroll. S.J.(1982) *Management*. 2d. ed. New York: John Wiley & Sons.
- Willer. D. (1967) *Scientific Sociology: Theory and Method*. Englewood Cliff, N.J. Prentice– Hall.

ภาคผนวก

**ภาคผนวก ก**

ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลการวิจัย  
ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลการวิจัย

### รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลการวิจัย

1. อ.ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร อาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. อ.ดร.วัลภา สบายยิ่ง อาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. ผศ.ดร.วีรฉัตร สุปัญญาญญ อาจารย์ประจำภาควิชาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
วิทยาเขตกำแพงแสน
4. นายชัน อันนันหนับ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ ระดับ 8  
รองผู้อำนวยการ สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. นายวรชาติ อำไพ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ ระดับ 8  
หัวหน้าฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
6. นางสาวชนิศาภา ชัยยืน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ ระดับ 8  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
7. นางสาวจิตติมา รักนาค นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ ระดับ 8  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
8. นางสาวนตรนภา อินทอง นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
9. นางรมิตา อันวงษ์ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
10. นางสาวอรนุช กันสิทธิ์ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

11. นางสาววรรณรัศม์ อุดรภิญโญ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ฝ่ายแนะแนวการศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
12. นายสุพจน์ สระทองพูน นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.ลำปาง  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
13. นางสุภา เรืองศรี นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.นครสวรรค์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
14. นางสาวณัฏฐา ขุมทอง นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.อุดรธานี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
15. นางอุมาภรณ์ อ่อนลมัย นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.จันทบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
16. นางพรรณทิพย์ บุชเซอร์ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.จันทบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
17. นางสาวชลธิชา ประดิษฐ์ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.นครนายก  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
18. นายชนัญญู เผือกพรหม นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.นครศรีธรรมราช  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
19. นางสาวนภัตสร คุ่มภัย นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.นครสวรรค์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
20. นายพิษณุพร รุโงปการ นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จ.จันทบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

21. นายกิตติศักดิ์ แก้วหล่อ                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 5  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.จันทบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
22. นายสุวัจน์ชัย เจริญชัย                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.อุบลราชธานี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
23. นางสาวอรอุมา จิระธนิคกุล                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.อุบลราชธานี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
24. นายเทพ สงวนกิตติพันธุ์                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.อุดรธานี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
25. นางประนอม เทียมเวช                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.นครนายก  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
26. นางสาวสุมาลี เดชบุญพบ                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.เพชรบุรี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
27. นางสาวบุญชนุช วุ่นสน                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.ยะลา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
28. นางสาวกนกวรรณ แก่นเพชร                      นักวิชาการศึกษา ระดับ 6  
ศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. จ.ยะลา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

### รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลการวิจัย

1. รศ.ดร. สมสรวง พฤติกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รศ.ดร.สุทธิวรรณ คันทิรจนาวงศ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รศ.ดร.เชาว์ โรจนแสง อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. รศ.ดร.เสนีย์ คำสุข อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
5. รศ.ดร.จิตตินันท์ เคชะคุปต์ อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
6. รศ.ดร.ศรีนวล สถิตวิทยานันท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
7. รศ.ดร.บุญทิพย์ ศิริธรังศรี อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
8. ผศ.กฤษฎา ประศาสนวุฒิ อาจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
9. ผศ.ส่งเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
10. รศ.พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
11. รศ.ดร.วิภา เจริญภัณฑารักษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
12. ดร.ราวดี ปฎิวัดวงศ์ นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ ระดับ 8  
ศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
13. นายอำนาจ วงษ์สมิง นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ ระดับ 8  
ฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักบริการการศึกษา  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช



14. นางสาวสุวรรณี แสงวงศ์

นักวิชาการศึกษา

ฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักบริการการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

**ภาคผนวก ข**

**เครื่องมือวิจัย**

**แบบสอบถาม รอบที่ 1**

**แบบสอบถาม รอบที่ 2**

**แบบสอบถาม รอบที่ 3**

**แบบพิจารณาเหมาะสมและความเป็นไปได้**

**แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูล**



แบบสอบถาม

เกี่ยวกับ

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

---

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
: รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหกโต

ผู้วิจัย : นายวิรัช อธิรัตนปัญญา  
นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
โทรศัพท์ 083 - 999 - 8791, 0 - 3241 - 9249 - 53 ต่อ 124  
โทรสาร 0 - 3241 - 9254

e- Mail: wiruchpunya@hotmail.com

แบบสอบถาม รอบที่ 1  
การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

**กรอบการวิจัย**

จากสภาพปัจจุบันนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีการออกกลางคันเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการสูญเสียค่าทางเศรษฐกิจ และจากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ พบว่าสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา เกิดจากปัจจัยส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ความพร้อมในการเรียน ความพึงพอใจในการเป็นนักศึกษา ทศนคติต่อสาขาวิชาที่เรียน ไม่ดี การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับความชอบ ความถนัด และไม่สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ ปัจจัยเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ระบบการเรียนการสอนทางไกล ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การบริการของมหาวิทยาลัย การติดต่อและการให้คำแนะนำในด้านบริการจากมหาวิทยาลัยไม่สะดวก จากสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา ดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้สนใจที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สามารถพิจารณา ตัดสินใจ เลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง ตลอดจนวางแผนการศึกษา เข้าใจหลักสูตรการเรียน โดยภาพรวม พัฒนาทักษะทางการเรียน เตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นการลดปัญหาการขาดบุคลากร และเป็นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแนะแนว ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการลดปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษา โดยพิจารณาจากการให้ข้อมูล บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม การบริการสนเทศด้านอาชีพ และการบริการสนเทศด้านการศึกษา

**คำจำกัดความในการวิจัย**

1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม หมายถึง การส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาตนเอง มีความเข้าใจรู้จักบุคลิกภาพ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และยอมรับตนเอง ปรับตัวเข้ากับระบบและวิธีการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง

2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ หมายถึง การส่งเสริมให้บุคคลรู้จักอาชีพและตลาดแรงงาน แนวทางในการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชาเมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถเลือกสาขาวิชาเรียนที่เหมาะสมตรงกับระดับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และความถนัด สอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ตนเองมีความสนใจและต้องการประกอบอาชีพ ตลอดจนแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. การบริการสนเทศด้านการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้บุคคลสามารถวางแผนการศึกษา เข้าใจหลักสูตรการเรียนโดยภาพรวม พัฒนานิสัยและทักษะการเรียน การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง

### คำชี้แจงการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งดำเนินการ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายในการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยมีวิธีการรวบรวมข้อมูลดังนี้

รอบที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระตามกรอบแนวคิดของท่านเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเสนอไว้และ/หรือประเด็นอื่นๆ ที่ท่านเห็นว่าสำคัญและจำเป็นต่อการวิจัยครั้งนี้

รอบที่ 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลและรายการที่ได้รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความคิดเห็นในรอบที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รอบที่ 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านได้ทบทวนความคิดเห็นของท่านเอง ซึ่งอาจเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่หรือจะคงยืนยันความคิดเห็นเดิม ในรอบนี้ได้แสดงความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยระบุคำมธขฐาน และคำพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ พร้อมทั้งระบุระดับความคิดเห็นของท่านในรอบที่ 2 ไว้ด้วยเพื่อเป็นข้อมูลให้ท่านได้ใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจของท่านอีกครั้งหนึ่ง

นายวิรัช อธิรัตนปัญญา

ผู้วิจัย

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม .....

ตำแหน่ง ..... หน่วยงาน .....

ขอให้ท่านพิจารณาข้อมูลตามรายการต่อไปนี้ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ ในการแนะแนว  
การศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช โดยกาเครื่องหมาย ✓ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นต่อข้อมูลใน การแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	จำเป็น	ไม่ จำเป็น	เหตุผลเพราะ
<b>การบริการตามเขตด้านส่วนตัวและสังคม</b>			
1) แบบประเมินความสามารถทางการเรียน			
2) แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน			
3) แบบสำรวจความสนใจในการเรียน			
4) แบบทดสอบบุคลิกภาพ			
อื่นๆ (โปรดให้ข้อเสนอแนะ)			
1).....			
2).....			
3).....			

ความคิดเห็นต่อข้อมูลใน การแนะนำการศึกษาต่อใน มสธ.	จำเป็น	ไม่ จำเป็น	เหตุผลเพราะ
<b>2. การบริการส่วนทางด้านอาชีพ</b>			
1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ			
2) การให้ข้อเสนอแนะทางอาชีพ			
3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพ ของแต่ละสาขาวิชา			
4) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา/ หลักสูตร			
5) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและคุณสมบัติของ บุคคลที่จะประกอบอาชีพ			
6) ทักษะการทำงานให้มีความสุขและ ประสบความสำเร็จ			
อื่นๆ (โปรดให้ข้อเสนอแนะ)			
1).....			
2) .....			
3) .....			

ความคิดเห็นต่อข้อมูลใน การแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	จำเป็น	ไม่ จำเป็น	เหตุผลเพราะ
<b>ง. การบริการสนเทศด้านการศึกษา</b>			
1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษา ทางไกล			
2) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้าง หลักสูตร			
3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดสาขาวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร			
4) ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละ หลักสูตร			
5) ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาใน แต่ละหลักสูตร			
6) ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา			
7) ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย			



ความคิดเห็นต่อข้อมูลใน การแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	จำเป็น	ไม่ จำเป็น	เหตุผลเพราะ
8) ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับ มหาวิทยาลัย			
9) ข้อมูลประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับ ปริญญาตรี			
10) การพัฒนาทักษะการบริหารเวลา			
11) การพัฒนาทักษะการอ่าน			
12) การพัฒนาทักษะการเขียนและจดบันทึก			
13) การพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ			
อื่นๆ (โปรดให้ข้อเสนอแนะ) 1)..... 2)..... 3).....			

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม



แบบสอบถาม รอบที่ 2

เกี่ยวกับ

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

---

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
: รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหกโต

ผู้วิจัย : นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

โทรศัพท์ 083 - 999 - 8791, 0 - 3241 - 9249 - 53 ต่อ 124

โทรสาร 0 - 3241 - 9254

e- Mail: [wiruchpunya@hotmail.com](mailto:wiruchpunya@hotmail.com)

**แบบสอบถาม รอบที่ 2**  
**การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ**  
**ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์**

**คำชี้แจงในการวิจัย**

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย 2) ศึกษาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ของรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) 3) พัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่มีต่อข้อมูลการใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แล้วนำมาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 28 ท่าน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยได้กำหนด ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในแต่ละประเด็นที่มีความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชสอดคล้องกัน ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

จากผลการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 1 ที่คิดว่าข้อมูลที่เป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ แสดงดังตาราง

ความคิดเห็นต่อข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ ใน มสธ.	ร้อยละของความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญที่คิดว่าจำเป็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่คิดว่าจำเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป
<b>1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม</b>		
1) แบบประเมินความสามารถทางการเรียน	70.37	-
2) แบบสำรวจความถนัดในการเรียน	85.19	✓
3) แบบสำรวจความสนใจในการเรียน	96.30	✓
4) แบบทดสอบบุคลิกภาพ	55.56	-
<b>ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม</b>		
- แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)		
<b>2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ</b>		
1) แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ	66.67	-
2) การให้ข้อสนเทศอาชีพ	88.46	✓
3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของ แต่ละสาขาวิชา	92.59	✓
4) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา	69.23	-
5) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและคุณสมบัติของบุคคลที่ จะประกอบอาชีพ	62.96	-
6) ทักษะการทำงานให้มีความสุขและประสบ ความสำเร็จ	51.85	-
<b>ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม</b>		
- แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ		
<b>3. การบริการสนเทศด้านวิชาการ</b>		
1) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล	100.00	✓
2) ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร	100.00	✓
3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดสาขาวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร	88.89	✓
4) ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัคร ในแต่ละหลักสูตร	100.00	✓
5) ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละ หลักสูตร	85.19	✓
6) ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา	100.00	✓
7) ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	96.30	✓
8) ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย	85.19	✓

ความคิดเห็นต่อข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อ ใน มสธ.	ร้อยละของความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญที่คิดว่าจำเป็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่คิดว่าจำเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป
9) ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบว่าด้วยการ จัดการ เรียนการสอนระดับปริญญาตรี	62.96	-
10) การพัฒนาทักษะการบริหารเวลา	51.85	-
11) การพัฒนาทักษะการอ่าน	70.37	-
12) การพัฒนาทักษะการเขียนและจดบันทึก	62.96	-
13) การพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ	70.37	-
<b>ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม</b>		
- ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา		
- ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น		
- ข้อมูลการ โอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.		
- ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนใน โครงการ สัมฤทธิ์บัตร		

ในแบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่  
คิดว่าจำเป็น ร้อยละ 80 ขึ้นไป จากแบบสอบถามรอบที่ 1 โดยพิจารณาพร้อมกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี  
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาจัดทำเป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของข้อมูลที่จำเป็นใน  
การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยแบ่งออกเป็น  
3 ด้าน ดังนี้ 1) การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม 2) การบริการสนเทศด้านอาชีพ และ 3) การ  
บริการสนเทศด้านการศึกษา

นายวิรัช อธิรัตนปัญญา

ผู้วิจัย

### คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามในรอบ 2 นี้ เป็นการสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ท่านแสดงระดับความคิดเห็นของข้อมูลที่มีความจำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความจำเป็นของข้อมูล 5 4 3 2 หรือ 1 โดยอันดับคะแนนที่ให้ มีความหมายดังนี้

- |     |                  |         |   |
|-----|------------------|---------|---|
| 5 = | จำเป็นมากที่สุด  | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาที่มีความจำเป็นมากที่สุด  |
| 4 = | จำเป็นมาก        | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาที่มีความจำเป็นมาก        |
| 3 = | จำเป็นปานกลาง    | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาที่มีความจำเป็นปานกลาง    |
| 2 = | จำเป็นน้อย       | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาที่มีความจำเป็นน้อย       |
| 1 = | จำเป็นน้อยที่สุด | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ราชสีมาที่มีความจำเป็นน้อยที่สุด |

ชื่อผู้ตอบ .....

### 1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่จำเป็น ในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล				
	มากที่สุด		→	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน					
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน					
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)					
4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					
5. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					
6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					

### 2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่จำเป็น ในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล				
	มากที่สุด		→	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ					
2. การให้ข้อมูลสารสนเทศทางอาชีพ					
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของ แต่ละสาขาวิชา					
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา/หลักสูตร					
5. แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ					
6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					
7. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					
8. อื่นๆ(โปรดระบุ).....					

### 3. การบริการสนเทศด้านการศึกษา

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่จำเป็น ในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล				
	มากที่สุด		→	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล					
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร					
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดสาขาวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร					
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร					
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร					
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา					
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย					
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย					
9. ข้อมูลประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบว่าด้วยการ จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี(เฉพาะที่ สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา)					
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
11. ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น					
12. ข้อมูลการ โอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.					
13. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนใน โครงการ สัมฤทธิ์บัตร					
14. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
15. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
16. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

โปรดให้ข้อมูลที่จำเป็น/เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยสุโขทัย  
ธรรมาธิราช เพื่อให้ผู้สนใจเลือกเรียนได้ตรงกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของ  
ตนเอง โปรดระบุ (เพิ่มเติม)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

**ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม**





### แบบสอบถาม รอบที่ 3

เกี่ยวกับ

การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาโดยใช้คอมพิวเตอร์

---

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
: รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหกโต

ผู้วิจัย : นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา  
นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา  
โทรศัพท์ 083 - 999 - 8791, 0 - 3241 - 9249 - 53 ต่อ 124  
โทรสาร 0 - 3241 - 9254

e- Mail: [wiruchpunya@hotmail.com](mailto:wiruchpunya@hotmail.com)

แบบสอบถาม รอบที่ 3  
การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นใช้ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา เช่นเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2

2. การตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 ขอให้ท่านพิจารณาผลการตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อเปรียบเทียบกับคำตอบของท่านในรอบที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงค่ามัธยฐาน(Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Intrequantile Range) และค่าคะแนนเดิมที่ท่านได้ให้น้ำหนักในแบบสอบถามรอบที่ 2 ไว้ในแบบสอบถามนี้แล้ว ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐาน (Mdn) คือ ผลการตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แสดงด้วยสัญลักษณ์ M

2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ( $Q_3 - Q_1$ ) คือ ช่วงการกระจายระยะระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ซึ่งแสดงด้วยสัญลักษณ์  $(\quad)$  ทั้งนี้ถ้าค่าที่ได้ไม่เกิน 1.50 ถือว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน

2.3 ค่าคะแนนที่ท่านให้น้ำหนัก ในแบบสอบถามรอบที่ 2 แสดงด้วยสัญลักษณ์  $\otimes$

2.4 ค่าคะแนนที่ท่านจะให้น้ำหนัก ในแบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ขอให้ แสดงด้วยสัญลักษณ์  $\checkmark$

การตอบแบบสอบถามในรอบนี้ขอให้ท่านปรับเปลี่ยนหรือคงน้ำหนักคะแนนเดิมตามดุลพินิจของท่าน โดยการทำเครื่องหมาย  $\checkmark$  ลงในช่อง “ระดับความจำเป็นของข้อมูล” ทั้งนี้ถ้าหากการตอบของท่านครั้งนี้ไม่อยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านได้โปรดแสดงเหตุผลอธิบายเขียนลงในช่อง “เหตุผล” สำหรับการตอบของท่านด้วย รายละเอียดสำหรับความหมายในการตอบ มีดังนี้

ช่อง ระดับความจำเป็นของข้อมูลที่ใช้ในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราช ค่าคะแนนที่ให้มีความหมาย ดังนี้

- 5 = จำเป็นมากที่สุด หมายถึง ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นมากที่สุด
- 4 = จำเป็นมาก หมายถึง ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นมาก
- 3 = จำเป็นปานกลาง หมายถึง ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นปานกลาง
- 2 = จำเป็นน้อย หมายถึง ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นน้อย
- 1 = จำเป็นน้อยที่สุด หมายถึง ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นน้อยที่สุด

ค่ามัธยฐาน (Median) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์แปลผลไว้ ดังนี้

- ค่ามัธยฐาน 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นมากที่สุด
- ค่ามัธยฐาน 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นมาก
- ค่ามัธยฐาน 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นปานกลาง
- ค่ามัธยฐาน 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นน้อย
- ค่ามัธยฐาน 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อใน  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความจำเป็นน้อยที่สุด

## ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

## การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่จำเป็นในการ การแนะแนวการศึกษาต่อใน มธธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล							เหตุผล
	5	4	3	2	1	Mdn	$Q_3-Q_1$	
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน	⊗	M				4	4.5	
		✓					-3	

คำอธิบาย ผลการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 นั้น มีค่ามัธยฐานของ แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน = 4 กล่าวคือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน มีความสำคัญมาก โดยมีพิสัยระหว่างควอไทล์ =  $4.5 - 3$  หรือเท่ากับ 1.5 ถือว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน จากคำตอบเดิมท่านให้น้ำหนัก = 5 หมายความว่า ท่านเห็นว่า แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน มีความสำคัญมากที่สุด แต่เมื่อท่านได้เปรียบเทียบผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญกับผลการตอบเดิมของท่านแล้วพบว่าไม่อยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ ท่านได้ปรับเปลี่ยนคะแนนใหม่เป็น 4 ซึ่งอยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์แล้วไม่จำเป็นต้องแสดงผลใดๆ แสดงว่าท่านมีความเห็นเรื่องความจำเป็นในการใช้แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียนเพื่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์สอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ข้อมูลจากท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ในการสรุปข้อมูลที่จำเป็นต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ อันจะนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนั้นขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบในทุก รายการตรงตามความคิดเห็นหรือดุลยพินิจของท่าน

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

คุณวุฒิ.....หน่วยงาน.....

### 1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำ การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล							เหตุผล
	5	4	3	2	1	Mdn	$Q_3-Q_1$	
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน	M	┌				5	5-4	
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน	M	┌				5	5-4	
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)		┌	M			4	5-4	

### 2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ

ข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำ การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล							เหตุผล
	5	4	3	2	1	Mdn	$Q_3-Q_1$	
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ		┌	M			4	4.25 - 4	
2. การให้ข้อสนเทศอาชีพ		┌	M			4	5-4	
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของ แต่ละสาขาวิชา		┌	M	┌		4	5-3	
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา		┌	M	┌		4	5-3	
5. แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ		┌	M	┌		4	4-3	

### 3. การบริการสนเทศด้านการศึกษา

ข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำ การศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความจำเป็นของข้อมูล							เหตุผล
	5	4	3	2	1	Mdn	$Q_3-Q_1$	
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล	M └┘					5	5-4	
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้าง หลักสูตร		M 				4	4-4	
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร		M └┘				4	5-3	
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร		M └┘				4	5-3	
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละ หลักสูตร		M └┘				4	5-4	
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา		M └┘				4	4-3	
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย		M └┘				4	4-3	
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย		M 				4	4-4	
9. ข้อมูลประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบว่าด้วย การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา)		M └┘				4	5-4	
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษา		M └┘				4	5-3	
11. ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น		M └┘				4	5-4	
12. ข้อมูลการ โอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.		M └┘				4	5-4	
13. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนใน โครง การสัมฤทธิบัตร		M └┘				4	5- 3.25	

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม



แบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้

ของ

รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

---

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
: รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหกโต

ผู้วิจัย : นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา  
นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
โทรศัพท์ 083 - 999 - 8791, 0 - 3241 - 9249 - 53 ต่อ 124  
โทรสาร 0 - 3241 - 9254

e- Mail: wiruchpunya@hotmail.com

## แบบพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลและความเป็นไปได้ ของ รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

### กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิด (Conceptual framework) ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการและแนวคิดทางการแนะแนวเกี่ยวกับขอบข่ายบริการสนเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ บริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม บริการสนเทศด้านอาชีพ และบริการสนเทศด้านการศึกษา โดยการศึกษาข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราชจากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Research) ได้ข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนี้

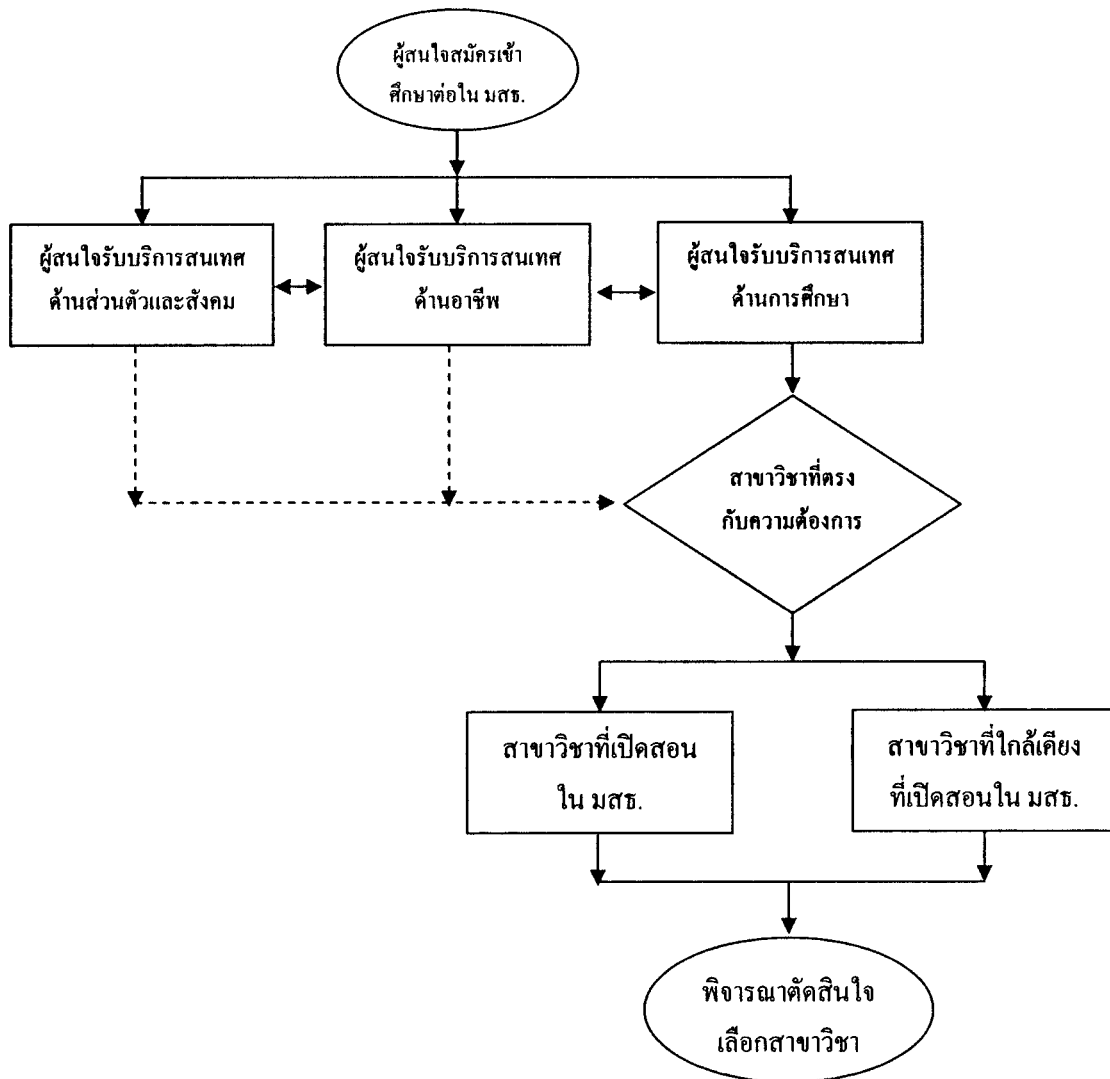
การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อใน มสธ. รู้จักตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และยอมรับตนเอง ปรับตัวเข้ากับระบบ และวิธีการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง ข้อมูลบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคมที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. ประกอบด้วย แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน แบบสำรวจความสนใจในการเรียน แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)

การบริการสนเทศด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อใน มสธ. รู้จักอาชีพและตลาดแรงงานแนวทางในการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชาเมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถเลือกสาขาวิชาเรียนที่เหมาะสมตรงกับระดับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และความถนัด สอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ตนเองมีความสนใจ และต้องการประกอบ อาชีพ ตลอดจนแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ข้อมูลบริการสนเทศด้านอาชีพที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. ประกอบด้วย แบบทดสอบเพื่อให้อ่านใจความสนใจและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ การให้ข้อสนเทศอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา/หลักสูตร แนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา/หลักสูตร

การบริการสนเทศด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อใน มสธ. สามารถวางแผนการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล เข้าใจหลักสูตรการเรียนโดยภาพรวม การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา ในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช ได้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง ข้อมูลบริการสนเทศด้านการศึกษาที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการ ศึกษาทางไกล หลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดคหุวิชาในแต่ละโครงสร้างหลักสูตร คุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร การวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย การติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย ประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบฯ ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญา (เฉพาะที่สำคัญและจำเป็นต่อนักศึกษา) ทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา การเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น การโอนชุดวิชาจากที่เทียบศึกษากับ มสธ. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียน โครงการสัมฤทธิ์บัตร



การให้บริการสนเทศทั้ง 3 ด้านนี้ จะช่วยให้ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รู้ถึงความสนใจ ความต้องการ ความถนัดของตนเอง และมีข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพที่สนใจ ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตนเอง แล้วพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและแนวคิดของรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ หรือ ที่เรียกว่า โมเดล (Model) ตามรูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ซึ่งเป็นการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น โดยมีขั้นตอนตามหลักการ “Model is step by step of procedure that lead to specifies outcome.” เมื่อสร้างรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้คอมพิวเตอร์ ตามหลักการและแนวคิดดังกล่าวแล้ว จะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปพิจารณาความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการหาค่าความสอดคล้องกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) โดยมีรูปแบบตามขั้นตอนใน Flow chart ดังภาพ



Flow chart รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....หน่วยงาน.....

**คำชี้แจง**

กรุณาพิจารณาความจำเป็น/เป็นไปได้ของข้อมูลที่จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการแนะแนวการศึกษา  
 ต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ตรง  
 กับความเห็นของท่าน โดยค่าคะแนนที่ให้ มีความหมาย ดังนี้

- +1 = จำเป็น/เป็นไปได้มากที่สุด
- 0 = ไม่แน่ใจ
- 1 = ไม่จำเป็น/เป็นไปได้ไม่ได้

**1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม**

ข้อที่	ข้อมูลที่จำเป็น/เป็นไปได้ในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ.โดยใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น
1.	แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน (วัดความสามารถของผู้เรียน 3 ด้าน คือ 1. ความสามารถทางภาษา (Verbal Ability) 2. ความสามารถทางการคิดคำนวณ (Numerical Ability) 3. ความสามารถเชิงวิเคราะห์ (Analytical Ability)) ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
2.	แบบสำรวจความสนใจในการเรียน (ความสนใจในการเรียน คือ มีความกระตือ รือร้นตั้งใจในการเรียน ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือหรือหาความรู้เพิ่มเติม) ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
3.	แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style) (การเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาท สัมผัสรับรู้ข้อมูล เช่น การฟัง การดู การสัมผัสจับต้อง การรู้จักผู้เรียนว่ามีความ ถนัดใช้ประสาทสัมผัสส่วนใดในการเรียนรู้ที่ได้ผลมากที่สุดจะทำให้ครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรม หรือสภาพแวดล้อมในการเรียนได้เหมาะสม นักจิตวิทยาแบ่ง ผู้เรียนออกเป็น 3 ประเภทตามแบบแผนการเรียนรู้ ดังนี้ 1. เรียนรู้จากการดูหรือมอง เห็น 2. เรียนรู้จากการฟังหรือได้ยิน 3. เรียนรู้จากการสัมผัสหรือเคลื่อนไหวร่างกาย) ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1

## 2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ

ข้อที่	ข้อมูลที่จำเป็น/เป็นไปได้ในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น
1.	แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
2.	การให้ข้อสนเทศอาชีพ ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
3.	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของแต่ละสาขาวิชา ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
4.	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
5.	แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1

### 3. การบริการสนเทศด้านการศึกษา

ข้อที่	ข้อมูลที่จำเป็น/เป็นไปได้ในการแนะนำการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น
1.	ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
2.	ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
3.	ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
4.	ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัคร ในแต่ละหลักสูตร ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
5.	ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
6.	ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
7.	ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
8.	ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1

ข้อที่	ข้อมูลที่สำคัญ/เป็นไปได้อในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น
9.	ข้อมูลประกาศฯ/ข้อบังคับฯ/ระเบียบว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/จำเป็นต่อการศึกษา) ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
10.	ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
11.	ข้อมูลการเทียบรายวิชาจากสถาบันอื่น ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
12.	ข้อมูลการโอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ. ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1
13.	ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนในโครงการสัมฤทธิ์บัตร ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1

#### 4. รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

ข้อที่	ข้อมูลที่สำคัญ/เป็นไปได้อในการแนะแนวการศึกษาต่อใน มสธ. โดยใช้คอมพิวเตอร์	ระดับความคิดเห็น
1.	โดยภาพรวมรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์มีความเป็นไปได้ มากน้อยเพียงใด ข้อเสนอแนะกรณีเป็น 0 หรือ -1 .....	( )+1 ( )0 ( )-1

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม



แบบสอบถามความคิดเห็น  
ที่มีต่อข้อมูล  
การใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

---

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหกโต  
: รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์  
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธณีย์ วิหกโต

ผู้วิจัย : นายวิรัช อธิรัตนปัญญา  
นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว  
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
โทรศัพท์ 083 - 999 - 8791, 0 - 3241 - 9249 - 53 ต่อ 124  
โทรสาร 0 - 3241 - 9254  
e- Mail : wiruchpunya@hotmail.com

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูล  
การใช้รูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อ  
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์

คำชี้แจงในการวิจัย

การแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นการแนะแนวการศึกษาต่อที่ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชด้วยเทคนิค TONEX และ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคความคิดเห็นสอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ (Index of concordance: IOC) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปพัฒนาเป็นรูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยมีข้อมูล 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม
- 2) การบริการสนเทศด้านอาชีพ
- 3) การบริการสนเทศด้านการศึกษา

นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา

ผู้วิจัย

### คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูลการใช้แนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย  
สุโขทัยธรรมราชโดยใช้คอมพิวเตอร์ ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาคู่มือการใช้แล้วดำเนินการ  
ตามขั้นตอนที่ได้แนะนำไว้ในคู่มือ หลังจากนั้นให้ท่านแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์  
กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง  
ระดับความคิดเห็น 5 4 3 2 หรือ 1 โดยอันดับคะแนนที่ให้ มีความหมาย ดังนี้

- |                |         |   |
|----------------|---------|---|
| 5 = มากที่สุด  | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย<br>สุโขทัยธรรมราชมีประโยชน์มากที่สุด  |
| 4 = มาก        | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย<br>สุโขทัยธรรมราชมีประโยชน์มาก        |
| 3 = ปานกลาง    | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย<br>สุโขทัยธรรมราชมีประโยชน์ปานกลาง    |
| 2 = น้อย       | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย<br>สุโขทัยธรรมราชมีประโยชน์น้อย       |
| 1 = น้อยที่สุด | หมายถึง | ข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย<br>สุโขทัยธรรมราชมีประโยชน์น้อยที่สุด |



### 1. การบริการสนเทศด้านส่วนตัวและสังคม

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความคิดเห็นต่อข้อมูล				
	มากที่สุด			น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. แบบสำรวจความถนัดในด้านการเรียน					
2. แบบสำรวจความสนใจในการเรียน					
3. แบบสำรวจแบบแผนการเรียนรู้ (Learning style)					

### 2. การบริการสนเทศด้านอาชีพ

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความคิดเห็นต่อข้อมูล				
	มากที่สุด			น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. แบบทดสอบความพร้อมทางด้านอาชีพและ บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพ					
2. การให้ข้อเสนอแนะอาชีพ					
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพของ แต่ละสาขาวิชา					
4. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นของแต่ละสาขาวิชา					

### 3. การบริการสนเทศด้านการศึกษา

ความคิดเห็นต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน มสธ.	ระดับความคิดเห็นต่อข้อมูล				
	มากที่สุด		→	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1
1. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบและวิธีการศึกษาทางไกล					
2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและ โครงสร้างหลักสูตร					
3. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดสาขาวิชาในแต่ละ โครงสร้างหลักสูตร					
4. ข้อมูลคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละหลักสูตร					
5. ข้อมูลแนวทางการวางแผนการศึกษาในแต่ละ หลักสูตร					
6. ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา					
7. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย					
8. ข้อมูลการติดต่อในเรื่องต่างๆ กับมหาวิทยาลัย					
9. ข้อมูลประกาศฯ/ ข้อบังคับฯ/ ระเบียบว่าด้วย การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี (เฉพาะที่สำคัญ/ จำเป็นต่อการศึกษา)					
10. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา/ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา					
11. ข้อมูลการโอนชุดวิชาจากที่เคยศึกษากับ มสธ.					
12. ข้อมูลและประโยชน์จากการเรียนใน โครงการสัมฤทธิ์บัตร					

ข้อคิดเห็นที่มีต่อการแนะแนวการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดยใช้  
คอมพิวเตอร์ (เพิ่มเติม).....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

**ประวัติผู้วิจัย**

<b>ชื่อ</b>	นายวิรัช อธิรัตน์ปัญญา
<b>วัน เดือน ปีเกิด</b>	2 มิถุนายน 2507
<b>สถานที่เกิด</b>	อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
<b>ประวัติการศึกษา</b>	วท.บ. (ศึกษาศาสตร์เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2529
<b>สถานที่ทำงาน</b>	ศูนย์วิจัยพัฒนา มสธ. เพชรบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
<b>ตำแหน่ง</b>	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ระดับ 6